THE LIBRARY – THE UNIVERSITY OF JORDAN

הצופה

ב״ה, יום שלישי, י״ח אייר תשל״ה (29.4.1975)
שנה ל״ז — גליון 11965 — המחיר 1.20 ל״י

עתון התנועה העולמית של המזרחי והפועל המזרחי
מייסד ועורך ראשון: הרב מאיר בר־אילן ז״ל

מחבלים השתלטו על הקונסוליה ביוהנסבורג; הרגו 2 ופצעו 32

ב הפצועים מבין המצטופפים ברחוב שלפני הקונסוליה ● שגריר ישראל הגיע מקייפטאון

רא״מ דרא״פ: הפרשה תסתיים עוד הלילה ● 3 מחבלים הם מלבנון ו־3 מיפאן ★ הממשלה קיימה 2 ישיבות כדי לקבל דיווח על המתרחש

הנסבורג, 28 (יופ״ע, ע״ר...) — מחבלים בלתי מזו... תפשו היום במפר בני... זה בקונסוליה הישראלית... בן המשרדין של יוהנס... , והחליפו יריות עם צלפי... ונדה שהיו מוצבים על... של בתים סמוכים.

משטרה מסרה כי לפחות שני... נפגעו ויותר מ־30 נפצעו.

כאשר הטרוריסטים המטירו אש אוטומטית על המונים שהצטופפו ברחוב בשעות הצהריים. כן מסרה המשטרה, כי שלושה בני ערובה נפצעו קודם לכן, כאשר הטרוריסטים השתלטו על הקונסוליה.

ראש דרא״פ: לא ננהל מו״מ עם המחבלים

ראש ממשלת דרום אפריקה ג׳ון פורסטר הודיע בפרלמנט, כי ממשלת דרום אפריקה לא תישא ולא תתן בשום נסיבות עם הטרוריסטים, והביע את דעתו כי המשבר יבוא אל קיצו הלילה. הוא אמר כי אין הוא מוכן לגלות את השיטות בהם מתכוונים כוחות הבטחון להשתמש.

בין בני הערובה ישנם שני ילדים. רופא יהודי, ד״ר גוטליב, שהורשה להכנס כשהוא לבוש בלבנים בלבד, מסר באמצעות מכשיר קשר נייד למשטרה שבחוץ, כי המחבלים איימו להרוג את שני הילדים. הטרוריסטים החזיקו את הילדים מול חלון, כדי לשמש מגן נגד אש הצלפים של המשטרה.

יפוצצו את הבניין

המחבלים הודיעו למשטרה כי יפוצצו את הבניין בשעה 21.00 (לפי שעון ישראל), אלא אם כן יבוא השגריר הישראלי יצחק אונא, או מישהו בעל דרגה מקבילה, כדי לשאת ולתת על התנאים לשחרור בני הערובה. השגריר הגיע מקייפטאון, דקות ספורות לאחר תום מועד האולטימטום, הבניין לא פוצץ.

המחבלים דרשו כי השגריר יכנס לבניין. אך הוא סירב. הוא הודיע למשטרה, כי קיבל הוראות מישראל לא להכנס לקונסוליה. גם משטרת דרום אפריקה סמכה ידיה על החלטה זו.

נכנסו לבניין ביום א׳

ראש הממשלה פורסטר אמר בפרלמנט, כי המחבלים נכנסו לבנין ביום א׳. הסתתרו בו במשך הלילה. הם השתלטו על כל העובדים שהגיעו לעבודה ביום ב׳ בבוקר, ולאחר מכן פתחו ביריות בתוך הקונסוליה.

הרופא ד״ר גוטליב שוחח עם המשטרה במכשיר אלחוט, אולם כאשר אמר שהמחבלים קושרים חומרי נפץ אל בני הערובה הבוגרים, נותק. בין הפצועים נמצא גם קצין בטחון ישראלי, שלפי מקור אחר זהו דוד פרוקטור.

אש אוטומטית על עוברים ושבים

בשעות הצהריים המטירו המחבלים אש אוטומטית על המוני האנשים ברחוב שלמה, ממקום התבצרותם בקומה החמישית. משטרת דרום אפריקה השיבה אש באמצעות מקלעים שהוצבו על גגות בתים. המחבלים טרם לשוחח עם קצין משטרה, אשר דרש באמצעות רמקול כי יכנעו ויניפו דגל לבן.

המחבלים השיבו באש נוספת. בשעות אחר הצהריים התחדשו לסירוגין חילופי היריות. המשטרה סגרה את כל האזור במרכז העסקים שבמרכז העיר. בבניין בנק שממול נופצו עשרות זגוגיות של החלונות.

מאוחר יותר דרשו המחבלים להאיר את האזור כדי שיוכלו לעקוב אחר המתרחש, ואכן הודלקו כל האורות בגורד השחקים שממול.

כאשר הרופא גוטליב היה בתוך הבנין, והודיע על פציעתם של שלושה בני ערובה, דרש להחיש אליו מורפין, פלסמה, סמי הרגעה וכו׳. המשטרה מילאה מיד אחר מבוקשו.

בידיעות בלתי מאושרות נאמר, כי יתכן שהטרוריסטים הם שלושה לבנונים ושלושה יפאנים, אך לא ידוע אם מתושבי המקום או אנשים שבאו מבחוץ.

מי הם בני הערובה

קצין משטרה בכיר אמר כי תשעת בני הערובה הם: ארבע נשים לבנות, שלושה גברים לבנים ושני כושים.

בידיעה בלתי מאושרת נאמר, כי הטרוריסטים איימו להרוג את בני הערובה אחד־אחד, בהפרש של 15 דקות אלא אם כן יענו לדרישותיהם. אולם לא נודע מה היו דרישותיהם, מלבד קיום שיחה עם השגריר הישראלי.

נהג אמבולנס אמר כי שלושה אנשים שוכבים פצועים בקונסוליה, צעירה בחולצה חומה, דוברת עברית וכנראה אחת מבנות הערובה, היא שהעבירה את הדרישה להעביר תרופות, מזון ומים אל הקונסוליה.

הצעירה שילשלה חבל אדום מן החלון והעלתה באמצעותו שמיכות, ציוד לעזרה ראשונה, ומכשיר קשר ,,ווקי טוקי״.

רופא צבאי התנדב לעלות לקונסוליה

רופא צבאי התנדב לעלות אל הקונסוליה, כדרישת הטרוריסטים. מאוחר יותר נקרא לבנין מנתח.

הממשלה קיימה אמש 2 ישיבות כדי לקבל דיווחים מהמתרחש ביוהנסבורג, הישיבות היו קצרות, נמסר כי הממשלה סומכת על הטיפול בבעייה על ממשלת דרום־אפריקה.

לאחר הידיעות על המהומות שברחוב, נשארו שלוליות דם על המדרכות שלפני בנין הקונסוליה.

במרחק לא רב מהקונסוליה, נסגרה לפתע התערוכה המסחרית ה... (סוף בעמוד 2)

מי הם 12 בני הערובה

יוהנסבורג, 28 (ע״צ ועטפ״א) — 12 איש, כולל כל עובדי הקונסוליה הישראלית ביוהנסבורג, מוחזקים כבני־ערובה — נמסר ממקור ישראלי.

להלן רשימת בני הערובה כפי שנמסרה ממקור ישראלי:

שלמה זוכר, קונסול (ולא אריה כוכן).
בנו יהודה, בן 14.
מיכאל זה — סגן קונסול לענייני משטר.
רבקה יהודית שלום — פקידה בשרותי האשרות.
יהודה שלום — בן פקידת האשרה.
שכי צור, סגן קונסול.
רעייתו.
נחמיה רביב, קצין בטחון.
גד דוד, נציג חברת ,,אל־על״.
דוד פרוקטר — קצין בטחון (פצוע ברגלו).
אחד הנער.
נהג אפריקני, ארהארד.

סגירת הגליון

...רשים מסוק ...טיס 20 איש

...נסבורג, 28 (עתי״ר ויופ״יק) ... מחבלים שהשתלטו היום על ... ליה הישראלית, הרגו שני ... ופצעו 32, דרשו הלילה ... המתנגל להוביל 20 איש — ... מקורות המשטרה.

... המקורות הוסיפו, כי נאמר ... אשר לכדי 12 בני ערובה. ... באפשרות המשטרה להעמיד ... מסוק בגודל זה.

...בן נמסר, כי בין המחבלים כפי ... קצינים יפאנים.

...ות היילים, כפי הנראה אנשי ..., תפשו עמדות מסביב לבנין ... ליה, כפי הנראה כדי להסתער ... של כשלון המו״מ.

... של ,,צבא דרום אפריקה ... כי חומרי נפץ הונחו לרגלי ...

...בלים גם דרשו כי השגריר ... לי אונא יעלה למטוס ה... יה לניהול מו״מ, אך בלי ליווי ... חות הביטחון.

המשטרה ג׳ימי קרוגר, הנמצא ... לקונסוליה הנצורה, אמר כי ... ים עשויים לשחרר שנים מבין ... ערובה הפצועים.

הוסיף כי המחבלים דרשו את ... כדי להוביל אותם ואת בני ... ה לשדה תעופה, משם הם ידר... מטוס ,,אל עלי ימים אותם ...

הוסיף כי אין הוא יכול למ... ימים על תכניות המשטרה, בי ... שתביעות המחבלים לא ייענו. ... יה משטרה במקום אחר, כי ... ת הכובלות לקונסוליה מצוי... וכולה חסינת כדורים, ובמקו... (סוף בעמוד 2)

מבקר המדינה ד״ר נבנצל:

התפשטות השחיתות עלולה להרוס את הבטחון והחברה

צמרת המדינה לא נתנה עדיפות להרמת תקינות המינהל ■ ,,העושים מעשים פלילים חמורים בעניני ציבור בשעה זו גורמים נזק דומה לזה של בוגדים״ ■ אבי אבות החולשה במערכת הבטחון: בידודה וסגירותה!

מאת יצחק דוריש

כל נחשוב שיש לנו ברירה לקיים את המדינה במתוקנת או כבלתי־מתוקנת. השחיתות, אם נתנים לה להתפשט, אוכלת בעצם קיומה של המדינה ובסופה היא הורסת, חס ושלום, את המדינה ואת קיומה כחברה גם יחד.

בדברי אזהרה קשים חריפים אלה יצא אתמול מבקר המדינה ד״ר יצחק א. נבנצל במסיבת עתונאים בירושלים, לרגל הנחת הדו״ח השנתי ה־כ״ה של הביקורת על שולחן הכנסת.

דבריו של ד״ר נבנצל היו ביקורת בוטה ונוקבת על מעשי השחיתות הקיימים, ובעיקר על כך שאין נותנים בצמרת המדינה, ובעקבותיה גם בדרגים הפחות גבוהים, את העדיפות הנבעת להרמת הרמה של המינהל הציבורי, מבחינת יעילות, תקינות ושירות לציבור.

כמו גורמים בוגדים

העושים מעשים פליליים חמורים בענייני ציבור בזמן כזה, אמר ד״ר נבנצל, גורמים נזק הדומה לזה שאותו גורמים בוגדים. משטר שיזלזל בשיבושים ובמשכנותם לא יהיה כמלא שליחותו באמונה.

אבי־אבות החולשה בבקרה במערכת הבטחון, הודיע ד״ר נבנצל, היא בבדידותה וסגירותה של מערכת זו, עליה הזהיר פעמים רבות בעבר.

המצב הדאגיג במערכת הפיננסית במדינה

בראשית דבריו, עמד מבקר המדינה, על המצב הדאגיג של המערכת הפיננסית בניהול ענייני המדינה והציבור. הוא הסביר את התפקיד הקיים בעניין זה פחות להיגרר אחרי עיסוקיה של דעת הקהל ויותר לצוור לה לראות דברים העולים באופק, כפי שהביקורת הקדימה בהצבעה, על הסכנות שבסגירות מערכת הבטחון: האפקטיביות של אזהרות מוקדמות כאלה תלויה בכך. באיזו מידה אנשים רציניים בכנסת ובציבוריות — כולל העתונות — מוכנים להפנות את הכדור ולהביא אותו לשער של התעוררות למעשים מכריעים. הוא הצביע על הקשר שבין מצב המערכת הפיננסית לבין התרבות תופעת השחיתות למיניהן.

צד בולט בסדרים הפיננסים שלנו הוא המעורבות של משרדי הממשלה, שמכוחם והזיקה להם. לגבי החלטות רבות: הכוונה אשראי, קביעת שער, מתן סובסידיות, הפעלת האינגרפ, הענקת כענק ועוד. לא לגבי כל אלה נתגלו מעשים בלתי תקינים ולא כל מעשה פגום הוא להתעשרות אישית. אולם היו מכל הסוגים. המספר הפיננסי המסובך בכללותו מאריך במאד את ההויה שבה דרושה השמירה על התקינות ונגד מעשי השחיתות המסובכות וחמורות.

איך נותנים מתנות למתנה

בהתייחסו לסכנות שבידי הרשויות הפוגעות בתקינות אמר: כאשר הממשלה מוציאה כסף רב — הסכנות ממילא הן מרובות אף שבזמן שהלירה היא לירה. אולם אם זה אינו מרבה הרי הלוואה ללא הצמדה ברבית רגילה היא מתנה למתנה, לשליש או לרביע, חתימה של פקיד יוצרת זכויות ואף בקביעת הצמדה קובעים לא לפי מועד תשלום אלא לפי תאריך מלאכותי.

התקציבים נוספים — לא לתמורות חיוניות

להלן מנה מספר נקודות המדגימות את הליקויים במערכת הפיננסית:

בשנת הכספים 1973 נתקבלו במשך השנה שני תקציבים נוספים ובוצעו שינויים נוספים. בשנים שלפני כן הוגשו גם כן תקציבים נוספים. ממממצאי הביקורת עולה, כי הגדלת התקציב המקורי שימשה לא רק למימון המלחמה, אלא גם להוצאות רבות אחרות — לא כולן חיוניות.

החוב עולה על 80 מיליארד

חובות המדינה הרשומים, הסתכמו בסוף מארס ב־55 מיליארד ל״י, מזה 37 מיליארד ל״י חובות פנים ו־18 מיליארד ל״י חובות חוץ. בהתחשב במילוות נוסף שנתקבלו בשנה האחרונה ובשינויים במדד יוקר המחיה ובשער המטבע מגיעה יתרת החוב ליותר מ־80 מיליארד ל״י.

פער בין ההבטחות — והיכולת

בדבריו ניתח המבקר את הכלים השונים של הצמדה למדד והסדרים של האוצר עם הבנקים הרשאים לצמצם בצורתם של הסדרים הפיננסים הפרוגלבסיים דברים רבים אשר ברווחה מצטמקת לא נוכל בשום פנים האופן להמשיך ולהרשות חיים של הפרט ושל הציבור כמו גם בדברים של סעד ומשטר חברתי.

הנחת היסוד של המבנה הפיננסי היותה שהפיתוח המזורז והמודר של המשק יתמה על כל החולשות בסללת הדרך וכי כאשר יוגש החשבון ביתון יהיה ע״י תוספת הכוח של המדינה לפצות את כל החולשות האלה. אולם אם גבהה עלינו האוגה של הפיתוח ובינתיים הסכומים של התחייבויות, התבטאות בגדילת החוב הלאומי הבטחת הצמדה סמשיכים לתקתק — עלול להווצר פער בין ההבטחות והיכולת. הוא עלול לגרום מיכולת המשפל לנהל את ענייניו ולהוביל אותן קדימה.

ד״ר י. א. נבנצל, הצביע על קשיי מאזן התשלומים. מה שנראה לו כדרוש, אמר, זו הכרה בחשיבות ובדחיפות לטפל בנושא לא במספר צעדים מצומצמים אלא בכל ההויה הרחבה.

הרווחים של הבנקים

בדבריו הקדיש מקום מיוחד לעסקאות הממשלה עם הבנקים. ההיקף הכספי של הקשרים של הממשלה עם הבנקים הוא גדול לאין שיעור מזה שעם כל ענף אחר והלקו הבכורה הוא עם שלושה בנקים גדולים. האוצר תלוי בבנקים לפעמים למימון בשעת דוחק ויש לשמור נגד זה שהוא יעשה ויתורים גדולים מדי תחת לחץ.

(סוף בעמוד 2)

ועדה פנימית במינהל ההכנסות מציעה:

יבוטלו כל הפטורים ממס לכל סוגי הטבות בשכר

מאת סופרנו הכלכלי

ועדה פנימית של מינהל הכנסות המדינה סיכמה את ביטולי הפטורים השונים ממס־הכנסה ההכנסות הקיימות במגבה לחייבם במס מלא, בהתאם להמלצות הועדה בן שהר. המלצות הועדה יכללו בחוק החדש של מס־הכנסה שאותו מכינים עתה.

מדיווחי הועדה נתברר, כי קיימים עשרות רבות של הטבות שיבוטלו עתה. קבוצה אחת כוללת הכנסות פטורות ממס או חייבות במס מופחת על פי חוק והועדה ממליצה לתקן את החוק האפשר זאת. בקבוצה זו נכללים בין היתר, תשלומים בעד שעות נוספות, כוננות, משמרת לילה, תורנויות, הדרכה ועדות, ביקורי בית של רופאים, משרות חלקיות למורים דתיים, דמי כות מבצעיות, תוספת טיסה ותשלומים דומים במערכת הבטחון, פריון עבודה, פרסי ייעול, קצובת נסיעה, ספרות מקצועית ופיצוי בעד הלנת שכר.

סוג אחר של הטבות הוא הכנסות פטורות ממס או חייבות במס מופחת ע״י קונצסיה. לפי המוצע יחוייבו ההכנסות והוצאות הללו במס רגיל. בין ההטבות הללו: דמי הבראה, תוספת ערבה, תוספת שבת, דמי לידה עם 13 שבועות ודמי פגיעה עד 26 שבועות, הוצאות גלובליות של 7.5 אחוזים לעיתונאים; 35 אחוזים לסופרים ומרצים ואמנים; 23 — 10 לסוכני ביטוח; 25 לקומפוזיטורים, 35 — 25 לרופאי שינים, ו־25 אחוזים למתרגמים. כבדבן נכללים במסגרת זו ספרות מקצועית לעורכי־דין והגמלים שהמצאות.

לגבי הוצאות השתלמות בחו״ל ושנת שבתון מוצע להתיר הוצאות שיוכחו למעשה במסמכים ושההשתלמות היתה הכרחית להמשך מילוי התפקיד. בנושא זה ייקבעו קריטריונים ברורים והחלטות.

קבוצה אחרת של הטבות כוללת הכנסות חייבות במס אך הכם לא נגבה למעשה. החייב במס אינו מפורש בחוק ובתקנות. בין ההטבות: טובין ושירותים לעובדים מתוצרת המפעל הניתנים חינם או במחיר מוזל, הוגבה חבכל חינם לעובדי חברת החשמל, נסיעות חנם ב,,אגד״ ו,,דן״, הפלגות חינם לעובדי ספנות וחברות תעופה, הדרך חינם או הנחה במוסדות חינוך.

תשלומים במטבע חוץ לימאים ולצוותי אוויר

הסעיף הפרובלמטי ביותר הוא, כנראה, תשלומי־שכר במטבע חוץ לימאים ואנשי צוות אוויר. כיום מחושב התשלום למס לפי מטבע ישראלי וההצעה אומרת החייב במס מלא לפי השער הרשמי.

לגבי הקצאת מניות והכנסים לעובדים שלא בתמורה מלאה והלוואות לעובדים בתנאים מיוחדים ממליץ לקבוע בחוק כי קביעת ההכנסה תהיה במועד שהמניה או הנכס עברו לבעלות העובד ועפ״י מחיר השוק באותו מועד. הלוואות כל שהן, דוגמת הלוואות צמודות שאין להן תנאי פרעון בכלל או לא ינהגו כמקובל יראו אותן כמענק בעת קבלת ההלוואה.

ח״כ מלמד: האקלים החברתי אינו מעודד יוזמים מן החוץ

מאת סופרנו בכנסת

במסגרת הדיון בסקירתו של שר־המסחר והתעשיה אמר אתמול הח״כ אברהם מלמד, שנוסף לקשיים אחרים בתחום הרחבת ההשקעות ובהקמת מפעלי תעשיה חדשים, הרי האקלים החברתי במדינה כיום אינו מעודד יזמים מהחוץ.

כמו־כן אמר הנואם שהמחסור במפעלים חדשים גורם קיפאון בבניית המשק ובהתפתחותו, ולכל היותר יש הרחבת מפעלים קיימים, ובזה לא די. אמנם רצינו בהאטה במשק, אך הכוונה היתה להאטה בענפי השירותים ולא בענפי התעשיה ליצוא.

עודפי הביקוש בשוק המקומי מפריעים להפניית עובדים מהשירותים לענפי היצוא, בינתיים ,,אוכלי״ גם הפיחות, ושער המטבע שוב אינו ריאלי. התכריך אינו תמריץ יותר לייצואן מצפה לתמורה ריאלית לדולאר שלו. הפיחות היה צריך לייקר יבוא ולהוזיל יצוא, ודבר זה לא התגשם. במצב שכזה אין ולא יהיה שיפור במאזן התשלומים — אמר ח״כ מלמד.

הרפורמה במיסוי אותה תבענו מכבר, תבוצע בקרוב באמצעות המלצות ועדת בן־שהר, אך זה יביא שינוי גם בדרכי השקעות ההון ויהיה צורך בתחליפים אשר יצטרך להציע דרכים חדשות לעידוד היצוא. כן יהיה צורך בחישוב חדש של המענק, בשים לב למיבנה המפעל, ציודו, הסכום המושקע בנכסיו וכדומה.

לבסוף דיבר מר מלמד על המצב באזורי הפיתוח, בעיירות שרדים לעודדם אין אפילו שטחים למפעלי התעשיה. במקום שיש שטחים אין תיבנה, יש תיכנון אין מבנים...

בודקים אפשרות הפעלת מכרה הפחם המצרי בג׳בל מערה

מומחים ישראלים עורכים בדיקה מחודשת של אפשרות להפעיל את מכרה הפחם המצרי בג׳בל מוערה בסיני. זאת גילה אתמול, שר המסחר והתעשיה, ח. בר־לב בנאומו בכנסת. על תקציב משרדו בו עסק בין השאר בבעיות האנרגיה.

נפתח יריד הספרים הבנלאומי

רבין מגנה המעשים הברבריים ביוהנסבורג

יריד הספרים הבינלאומי השביעי נפתח אמש בבנייני האומה בירושלים בהשתתפות קהל שוחרי ספר, מו״לים סופרים, אישי רוח ואנשי ציבור וכן שגרירים ואורחים מהארץ ומחו״ל.

עם פתיחת היריד, שבו מוצגים כ־60 אלף ספרים מ־42 מדינות, הוענק ,,פרס ירושלים״ בסך 2000 דולר לסופרת הצרפתיה סימון דה־בובואר על עבודתה הספרותית, אשר בה יש ביטוי לנושא ,,חרות האדם בחברה״.

טקס פתיחת יריד הספרים הבינלאומי התקיים בצל התקפת המחבלים על הקונסוליה הישראלית ביוהנסבורג, אשר הוזכרה בדברי ראש הממשלה מר יצחק רבין אל באי היריד.

ראש הממשלה הטעים, כי ,,בשעה שאנו נמצאים בעולמה של תרבות, כדיך מגיעות ידיעות מקוטעות על פעולתם של אויבי התרבות נגד הקונסוליה הישראלית ביוהנסבורג״. מר רבין הוקיע את ,,המעשים הברבריים האלה״, וקרא לעולם הנאור להלחם עד חורמה באויביו אלה.

ראש הממשלה ייחד דברי הערכה לסופרת סימון דה־בובואר כלת ,,פרס ירושלים״ בציינו כי מבעי הדבר שהפרס ניתן לה בירושלים.

מר ט. קולק, ראש עיריית הבירה, שפתח את היריד, הזכיר גם הוא את ,,הטרגדיה הנוראה״ שהתחוללה אותה עת עצמה בקונסוליה הישראלית ביוהנסבורג, והביע כי הטרוריסטים לא יצליחו לשבש את חיי של העם היהודי.

דברי ברכה השמיעו מר ברנשטיין, נשיא התאחדות המו״לים בישראל, מר ציסטר קאר מארה״ב, בציג אגודת המו״לים הבינלאומית, ומר ישראל כהן, יו״ר אגודת הסופרים העבריים בישראל.

עם קבלת ,,פרס ירושלים״ מידיו של ראש העיר השמיעה הסופרת סימון דה בובואר דברי תודה והכרכה, בהם חזרה והדגישה, כי באה לישראל כדי להפגין ולמחות נגד החלטת אונסק״ו להרחיק את ישראל מפעולות ארגון זה.

הסופרת הצרפתיה הזכירה את בעיותם של הפלשתינים, אשר לדעתה גם להם זכות לשטח משלהם. היא אמרה, כי אין בידה פתרון לבעיית הפלשתינים וגם לא באה לכאן להציע פתרון כלשהו.

הקנצלר שמידט מבטיח יד תקיפה נגד המחבלים

בון, 28 (עטפ״א). — קנצלר מערב גרמניה, הלמוט שמידט, הבטיח בעקבות ההתקפה על השגרירות הגרמנית בשטוקהולם, פעולה תקיפה נגד הטרוריסטים.

בדברו בפני הפרלמנט בבון, אמר שמידט, כי ממשלת גרמניה לא תרשה לטרוריסטים להחליש בשאלות חיים ומוות. הוא ציין כי 26 אנשי כנופיית האנרכיסטים השמאלנים רשמו על חשבונם 9 הרגים ויותר מ־100 פצועים. הוא אמר כי שחרורם היה מעמיד במבחן את כל שיטת הממשל הגרמנית וזאת בנוהה גרמניה כולה ואילו נכנעו להם היה האיום שלהם בגרמניה עצמה גדול ביותר.

מנהיגים פוליטיים ברחבי גרמניה הסכימו פה אחד שאין להיכנע לדרישות טירוריסטים ולא לחזור על שיחרור טירוריסטים כמו שקרה לאחר שנחטף פטר לורנץ בברלין.

אכן, שניים מאנשי השגרירות נהרגו, אולם אי הכניעה השהלם בכלל זאת משום שאלטרנטיבה היתה עוד הרבה יותר גרועה.

,,השיחות לפתרון בסכסוך קפריסין החלה ברוח טובה״

וינה, 28 (יופ״ע, ע״ר, ע״צ) — השיחות בין מנהיגים יוונים ותורכיים קפריסאיים למציאת פתרון לסכסוך הקפריסאי נפתחו כאן היום ,,ברוח טובה״.

דובר האו״ם אמר ,,השיחות החלו ברוח טובה ובאוירה קונסטרוקטיבית״.

השיחות מתנהלות בחסות מזכיר האו״ם קורט ולדהיים.

,,הטרגדיה של קפריסין נמשכת כבר זמן ארוך מדי״, אמר ולדהיים בהצהרה עם פתיחת הכנס.

גלאפקוס קלרידס נציג העדה היוונית—קפריסאית, אמר לעתונאים ,,אנו נמצאים כבר על קרקע משותפת, מאחר ששני הצדדים התחייבו לתמוך במדינה ריבונית, בלתי תלויה, בלתי מזודה ופדרלית.

ראוף דנקטש, מנהיג העדה התורכית באי הביע את התקווה שבשיחות אלה תמצא הדרך, שתביא לפתרון צודק.

שיחות אלה הן חידוש המו״מ שהופסק בניקוסיה, לאחר שהעדה התורכית הכריזה ב־13 בפברואר על הקמת מדינה תורכית פדרלית נפרדת בחלק הצפוני של האי שנכבש ע״י חיילים תורכים.

חוסיין הגיע לארה״ב

ושינגטון, 28 (יופ״ע) — חוסיין מלך ירדן הגיע היום לבסיס חיל האוויר האמריקאי אנדרוס, כשהוא מטיס בעצמו מטוס בואינג 707. מחר יועדו חוסיין עם הנשיא פורד הוא ישהה בארה״ב שבוע ימים במסגרת ביקור שהוגדר כפרטי.

תחזית מזג האוויר

מעונן חלקית עם עליה בטמפרטורות וירידה בלחות. הטמפרטורות החזויות: ירושלים 16—25, תל אביב 16—26, חיפה 16—25, באר שבע 14—30, רמת הגולן 10—24, נהריה 14—26, צפת 10—24, טבריה 16—25, נצרת 16—26, עפולה 14—22, השומרון 15—25, לוד 15—29, יריחו 15—33, עזה 15—27, אילת 20—33.

אלון בפריס; קיים סיבוב ראשון של שיחות עם ז׳אן סובניארג

הושגה התקדמות בחתירה להשכנת שלום באיזור

פאריס 28 (יופ״ע, ע״ר וע״צ). שר החוץ הישראלי מר יגאל אלון הגיע היום לבירת צרפת לשיחות עם מנהיגי המדינה על ההתפתחות במזה״ת ועל היחסים הצרפתים—ישראליים שהיו מתוחים מזה זמן רב.

אלון הוא שר החוץ הישראלי הראשון העורך ביקור רשמי בצרפת, על אף העובדה ששתי המדינות קיימו יחסי שיתוף פעולה הדוקים במשך שנים רבות והנשיא הצרפתי הכונה שארל דה גול כינה פעם את ישראל בשם ,,בעלת בריתנו״.

סיבוב שיחות ראשון

מר אלון אמר לאחר שקיים סיבוב שיחות ראשון עם עמיתו הצרפתי, כי הושגה התקדמות בחתירה להשכנת שלום למזה״ת.

,,לגבינו הישראלים, צרפת אומרת הרבה בדרכים רבות ואני שמח ביותר כי ניתן לי להיות כאן היום״.

אלון הוסיף ואמר ,,קיימנו שיחות גלויות לב וידידותיות ביותר, החלפנו דעות וסקרנו את המצב בעולם בכלל ובמזה״ת בפרט, כשאנחנו תרים אחר עמדה משותפת ואני יכול לומר שבהחלט הצגנו מידת מה של התקדמות היום״.

סובניארג: לנו מטרה משותפת

סובניארג אמר: דנו במצב במזה״ת. לנו מטרה משותפת והיא — השגת השלום על כנו.

,,עדיין קיימים חילוקי דעות באשר להערכת השיטה שיש לנקוט. דבר זה לא יפתיע איש. אך אני מאמין שהשגנו התקדמות נוספת בקשר עם השגת הבנה הדדית״.

אלון ישהה 5 ימים בצרפת. ביקורו הוא ביקור גומלין לזה שערך סובניארג בישראל לפני שנה חדשים.

אלון וסובניארג צופים לקיים שיחות נוספות היום ובערב יסעדו ביחד.

מחר (היום) עומד שר החוץ הישראלי להפגש עם נשיא צרפת ז׳יסקאר ד׳אסטן.

שני השרים קיימו דיונים בנוכחות שגריר ישראל אשר בן נתן, אליהם הצטרפו [illegible] ניסים יעיש, מנהל מחלקת אירופה במשרד החוץ הישראלי. מהצד הצרפתי השתתפו — ג. קורסל, המזכיר הכללי של משרד החוץ הצרפתי, שגריר צרפת בישראל ז׳אן ארלי וכן שני אנשי משרד החוץ הצרפתי — פרנסואה דה לאבולי, מנהל העניינים המדיניים במשרד החוץ וגי דה קומין, מנהל מחלקת אפריקה.

מימין לשמאל: עיטור הגבורה — צבע צהוב; עיטור העוז — צבע אדום; עיטור המופת — צבע כחול.

448 — מהם 69 נופלים — יקבלו עיטורים על גבורה במלחמת יוה״כ

מאת סופרנו בכנסת

448 חיילים, מפקדים ואזרחים, בהם מאה שישים ותשעה גיבורים שנפלו במערכה, יקבלו עיטורי הגבורה, העוז והמופת וצל״שים על מעשי גבורה עילאיים במלחמת יום הכיפורים. העיטורים יחולקו בה׳ באייר, ,,יום ירושלים״ — זאת הודיע אתמול שר הביטחון, שמעון פרס, בישיבתה של הכנסת.

השר הזכיר את הנאמר בחוק העיטורים בצה״ל הקובע 3 סוגי עיטורים:

● הראשון במעלה הוא עיטור ,,הגבורה״, הניתן עפ״י ארבעה מבחנים: מעשי גבורה, גבורה עילאית, בעת לחימה, מול פני האויב, תוך חירוף נפש. עיטור זה מעניק שר הבטחון בהמלצת הרמטכ״ל.

● העיטור השני במעלה הוא ,,עיטור העוז״ ולהענקתו נקבעו שלושה מבחנים מצטברים אלה: מעשה גבורה, להבדיל במעשה ,,גבורה עילאית״ המשמש מבחן לצורך ,,עיטור הגבורה״; מילוי תפקיד קרבי; חירוף נפש. עיטור זה ניתן להעניקו לא רק בשל מעשה שנעשה בעת לחימה, אלא גם בתקופת רגיעה, אם המעשה נעשה במילוי תפקיד קרבי. את עיטור העוז רשאי להעניק הרמטכ״ל.

● העיטור השלישי במעלה הוא ,,עיטור המופת״ ולהענקתו נקבעו שני מבחנים מצטברים אלה: המעשה נעשה באומץ לב; הוא ראוי לשמש מופת. עיטור זה רשאי להעניק הרמטכ״ל.

סופרנו הצבאי מוסיף:

ועדת העיטורים תמשיך בעבודתה, גם אחרי חלוקת האותות והדיון בהמלצות נוספות שיוגשו לה וכן כ־30 המלצות, שכבר הוגשו, וטרם נסתיים הדיון בהם. זאת מסר ראש אכ״א אלוף מנחם מרון, שעמד בראש הוועדה.

לוועדה, מסר אלוף מרון, הוגשו 495 המלצות מיחידות, עוצבות ופיקודים, אך הועדה סברה כי הוגשו פחות מדי המלצות וזאת מתוך חוסר מודעות לנושאי העיטורים בצה״ל, או שמפקדי יחידות הגישו פחות מדי המלצות.

במרכזת עבודתה של הועדה התגלו מקרים נוספים הראויים לבדיקה ומפקדים הגישו המלצות נוספות. כמו כן ישנם 30 המלצות שלא ניתן לסכמם מסיבות מעשיות.

הועדה התחילה את עבודתה עוד בספטמבר 1974. הועדה ניגשה אל עבודתה בדחילו ורחימו. כי ידענו מה יהיו הקשיים שיעמדו בפנינו במלחמה נוראת הוד זו בה היו מאות של גילויי גבורה.

הרכב הועדה

הועדה היתה מורכבת מ־9 קצינים בעלי רקע ונסיון מגוון בראשות אלוף מנחם מרון.

ההמלצות הוגשו ע״י מפקדי היחידות, אך היו גם מקרים של חיילים אשר המליצו על מפקדיהם וחבריהם. כדי לזרז את העבודה התחלקה הועדה ל־3 ועדות משנה. הדיונים לגבי קצינים בכירים התקיימו במליאת הועדה. היו הצעות להעניק מספר ציונים לשבח יחודיים, אך הוחלט לא לעשות כן; (סוף בעמוד 2)

נפתחה ועידת ,,בני עקיבא״ לאיזור גוש דן ורחובות

מאת סופרנו בגוש דן

הועידה האיזורית של סניפי בני עקיבא בגוש דן ורחובות נפתחה אתמול במעמד חגיגי באמפיתיאטרון בפארק הלאומי ברמת גן.

בפתיחה חגיגית נכחו נציגי ההנהלה הארצית ראש עיריית רמת גן נציגי ישיבות ,,בני עקיבא״ ואלפי חניכים מכל הסניפים באזור. הועידה מייצגת כ־10 אלפים חניכי בני־עקיבא ומשתתפים בה 120 צירים.

פתח היה מלי מרכז סניף בני־עקיבא בפתח־תקוה, שציין שהוועידה תטפל בבעיות חינוכיות ובכל הבעיות הבאות לידי ביטוי בסניפים ותשמש כמנוף חינוכי להגברת העבודה החינוכית בסניפים.

ראש עיריית רמת גן ח״כ י. פלד, שהביא את ברכת העיר לוועידה אמר שתנועת ,,בני־עקיבא״ היא אחת התנועות הנוער החשובות של עם ישראל. את ברכת ההנהלה הארצית הביא מזכיל של בני עקיבא יהודה כהן, שהדגיש כי הועידה מייעדה לדון ברעיון החברים בסניפים שנקבע לה הנושא ,,ואהבת לרעך כמוך״. הרב י. באמר שהביא את ברכת ישיבות בני עקיבא אמר שתנועת בני עקיבא שהקימה עשרות ישיבות הוכיחה שהנוער רוצה ללמוד ולעלות ביראת שמים.

הועידה תמשיך את דיוניה במשך היום בסניף הצפון של בני עקיבא בב״א, והחלטותיה יגובשו כהמלצות.

פורד הודיע שיציג מועמדותו לנשיאות

ושינגטון, 28 (יופ״ע) — הנשיא פורד פירסם אמש הצהרה מיוחדת ובה הודיע כי מנוי וגמור עמו להציג את מועמדותו לכהונת נשיא ארה״ב ב־1976.

,,הבית הלבן״ פירסם את ההודעה בתגובה על מאמר המתפרסם בגליון האחרון של כתב העת ,,ניוזוויק״. במאמר זה צויין שפורד אמר בכנס של מקורביו כי גמר אומר בצורה סופית ובלתי חוזרת לא להציג את מועמדותו, בגלל מצב בריאות אשתו ומפני שאין ביכולתו לגייס את הזמן ואת הכסף הדרושים לצורך ההתמודדות.

,,הנשיא רוצה להודיע שסיפור זה נוגד את האמת. הנשיא לא קיים פגישה מעין זו והוא בהחלט מתכוון להציג את מועמדותו בבחירות ב־1976״.

מת אחד מבני הערובה — שני פצועים שוחררו

המחבלים שיחררו בלילה שני בני ערובה פצועים, והם הוחשו מיד לבית חולים.

בן־ערובה שלישי, שהוצא על גבי אלונקה, מת, מסרה המשטרה. בן הערובה המת טרם זוהה.

מ״ה

מאיר קראוס ירושלים
אלירז חיה כהן ירושלים

מאורסים

ירושלים, ל״ג בעומר התשל״ה

מנויי ,,הצופה״

שלא יקבלו לבתיהם את העתון באחד במאי, מסיבות שאינן תלויות בנו — יוכלו לקבלו בסניפי ,,הצופה״:

בתל־אביב: רח׳ המסגר 66
ירושלים: רח׳ בן־יהודה 3
חיפה: רח׳ ארלוזורוב 1
ובמקומות אחרים אצל סוכנינו

מדרשה גבוהה לתורה ירושלים

ברכת מזל־טוב
לכבוד מורנו ורבנו הגאון
רבי אהרן חיים הלוי צימרמן שליט״א
ולרעיתו מרת רחל רבקה וב״ב שיחיו
ולבתם היקרה הכלה מרת יהודית תחי׳
עב״ג החתן הרב יוסף אביר שליט״א
ליום כלולותיהם בשעה טובה ומוצלחת.
יה״ר שיזכו לבנות בית לתפארה בישראל
ולראות בבנין עיר הקודש והמקדש במהרה בימינו
ההנהלה, הר״מים,
המרצים וחבר התלמידים

לשכת הרבנות — המועצה הדתית
בית־דגן
לאיש המעש ורב הפעלים
הרה״ג ר׳ שלום גמליאל שליט״א
מנהל אזור ירושלים וחבל ההר
להתמנותו גם כמנהל אזור הדרום
שלוחה ברכתנו
ימלא ה׳ משאלות לבו לטובה להפיץ תורת ה׳ צפונה ונגבה
הרב שאול אחרק, הרב המקומי — ח. מריאל, המזכיר של המועצה

מועצה עולמית של בני עקיבא
המושב הרביעי
ביום שני כ״ד אייר (5 במאי) בשעה 09.30 בבית בני עקיבא
על סדר היום:
1) היחסים עם ... בחיל.
2) ,,...״ בשעת ... להתייב בחיל.
3) שונות.
לרגל חשיבות הנושאים נבקש השתתפות מלאה.

מועצת ארגוני נשים בישראל
פונה לכל הנשים
המאורגנות והבלתי מאורגנות
להתנדב לעבודה בצה״ל
ההרשמה היא בימים א׳—ו׳ 9.00—12.00
א, ג 16.00—19.00
תל־אביב — בית ויצו, שד׳ דוד המלך 38, טלפון 257321
ארגון אמהות עובדות, דיזנגוף 213, טלפון 226012
תנועת האשה הדתית, אחד העם 110, טלפון 226787
חיפה — ארגון אמהות עובדות, החלוץ 45, טלפון 641781
ויצו, הר הכרמל, מוריה 50, טלפון 81525
תנועת האשה הדתית, ירושלים 27, טלפון 666772
כן ניתן להרשם בכל אחד מסניפי ארגוני הנשים באזורי תל־אביב וחיפה

[illegible] من الاصل

של המצפה

תקיפת מחבלים ביוהנסבורג

חדירתם של המחבלים למשרדי הקונסוליה הישראלית ב־יוהנסבורג, תפיסת בני־ערובה, איומיהם ודרישותיהם, הן לפי המתכונת המקובלת עליהם, לפי הידיעות הודו שהם טירוריסטים, כמחציתם ערבים ומחציתם יאפנים.

החרדה היא לבני־ערובה, שלפי הידיעות מיספרם שנים־עשר, בכללם שני ילדים. בשעת כתיבת שורות אלה טרם ידועות ההתפתחויות. ראש ממשלת דרום־אפריקה, פורסטר, הודיע ב־פארלמנט, שאין בדעתו לקיים מצור ממושך והעניין יוסדר במשך הלילה. הוא דחה דרישת המחבלים לספק להם מסוק לעשרים איש.

בדרום־אפריקה לא היו עד כה תקיפת מחבלים מסוג זה. חדירת הטירוריסטים לדירת הקונסוליה, שהיתה מוגנת בפני כניסת זרים, טעונה חקירה. הם התפרצו לתוכה, כמדווח, בלילה הקודם.

המחבלים דרשו בואו של שגריר ישראל יצחק אונא, שהגיע למקום ממסעו, והוא התקשר אליהם במכשיר נייד. הטירוריסטים ירו בקהל שהתאסף ליד הבניין, פגעו באחדים, ומאיימים לפוצץ את הבניין על יושביו. כנראה, שגם פגעו באילו מבין הכלואים.

הממשלה עמדה בקשר, כפי שמסתבר, עם הגורמים ב־יוהנסבורג. הודעותיו של ראש ממשלת דרום־אפריקה, שפיסקאות מהן הגיעו לפירסום בארץ, מעידות, שבדעתו לנקוט עמדה תקיפה, השלטונות רואים עצמם אחראים לשלום תושבי המקום.

הדאגה נתונה בראש וראשונה לשלום בני־הערובה שבידי המחבלים. בשעה זו אין יודעים אם שלטונות דרום־אפריקה יפעלו על דעת עצמם או יראו את עצמם חבים לבוא בדברים עם ממשלת ישראל.

לאחר הפסקה חידשו הטירוריסטים את פעולתם במקום שבו יש בחדירה משום אפתעה קשה. דרוש חידוש מוגבר של עירנות כאשר הדעת נתונה למתרחש בבית הקונסוליה הישראלית ב־יוהנסבורג.

ביקורת נוקבת ודרכי תיקון

מבקר המדינה, ד"ר יצחק נבנצל, בהניחו דו"ח־הביקורת הכ"ה על שולחן הכנסת, הגדיר את השחיתות המאיימת על הבטחון והחברה ואת העוסקים בה כבוגדים. נקודת־התורפה היא, לדעתו, שעד כה צמרת המדינה ודרגיה המינהליים לא נתנו את דעתם בשיעור הדרוש למנוע אותה מלכתחילה. קיים קשר הדוק בין מנהל יעיל, עירני וכולו שירות הציבור לבין סדרי־משק תקינים וישרים. המשטרה ובית־המשפט חובתם להעניש בכל חומר הדין כאלה המסאבים את המשק בנגעי־שחיתות. אך הכנסת והממשלה דינם ליצור מינהל שידכון מראש התפתחויות קבות אלה. מבקר המדינה חזר על הצעתו מלפני שנים מיספר, ש"יש למנות שר מיוחד לענייני מינהל, שמשימתו תהיה פיקוח מתמיד ומדוקדק על כל שלוחות המשק הממשלתי".

המערכת הפינאנסית של המדינה, שבה מעורבות ממשלתית מירבית בענייני אשראי וקביעת שער, מתן סובסידיות והפעלת אינדקס וכיוצא בהם, מאפשרת לדבריו, ניצול מצבים לביזבוז ולשיבושים, להתעשרות קלה ולמעשי־סיאוב אחרים. מעורבות מופרזת זו עלולה לגרום קלקלה גם בימי יציבות שער המטבע, והיא פותחת הזדמנויות רבות להסתאבות במצב של תנודות בשער המטבע. התקציבים הנוספים של השנים האחרונות, אומר מבקר המדינה, בחלקם הוצאו גם לצרכים לא חיוניים, משכורות וסובסידיות, התחייבויות שבינן לבין היכולת נפער פער נרחב. בימי פיתוח מוגרז נדמה שהוא יחפה על חולשות המשק, בעוד בימי האטת הפיתוח כבימינו, היכולת פוחתת והולכת וההתחייבויות תובעות מילואן. המבקר ציין את ההסדרים בין האוצר לבין באנקים גדולים, שרווחיהם המרובים באו במידה רבה על חשבון האוצר והקופות הציבוריות. החוב הלאומי של ישראל, המגיע לשמונים בילארד ל"י, בחלקו העיקרי חובות פנים. מינהל תקין, רב־כושר לכוון את המשק למסלולים רצויים, היה מאזן בין היכולת לבין ההתחייבויות. מכאן מסקנתו שדרושה ריפורמה בניהול הפינאנסי של המדינה.

בהערות של שר האוצר לדו"ח מבקר המדינה נאמר, שתכנית־החירום הכלכלית והריפורמה במערכת המיסים הן צעדים משמעותיים לשיפורים בתיכנון ובמינהל המערכת הפינאנסית.

מקום נרחב בדו"ח המבקר לליקויים במשרד־הבטחון, בהיות מיבנו סגור ומבודד, המוסברים בחיסוי בטחוני, הרי הוא פחות מוגן מפיקוח קפדני על סדריו ונוהליו. מבקר המדינה מציין נגעים קיים מימי מלחמת השחרור, דרך המלחמות שלאחר מכן ועד לימינו, כשהיו מיקרים של מעבר עובדיו מקצה שולחן של מזמינים לקצה שולחן של מקבלי הזכות. הוא מדגים דוגמה של קשר משרד־הבטחון עם חברה מסחרית מסויימת, שזכתה לעדיפויות ללא כל צידוק. אזהרותיו התכופות התמהו בדרך ממושכת עד לשלב התיקון.

שר־האוצר בהערותיו מבטיח לעקור תופעות המשבשות קיומו של המינהל. אף בעבר היו הבטחות כאלה. גילויי־השחיתות שהסעירו את הציבור אולי יביאו לידי ביצוע התיקונים שמציע מבקר־המדינה, במלוא המערכת המשקית ובמיוחד ב־מערכת המשק הבטחוני. פעילותו הצנועה מחייבת פיקוח חמור ביותר.

דו"ח המבקר טעון עיון רב והסקת מסקנות. ייתכן, שהרוף נגעים קיים במפעלים כספיים וכלכליים מרכזיים, ובאחרונה מעשי שוחד ופירכה שנתגלו בעסקי משרד הבטחון, ימריץ את הממשלה והכנסת לקבוע עניין של התיקון המינהלי בין הנושאים החיוניים של סדר־היום. כאשר השחיתות בתחום הבטחון כמותה כבגידה, כפי שציין המבקר, הרי הטיפול בשיפורים צריך להיות כטיפול בחיזוק מערכות הבטחון בארץ.

דו"ח מבקר המדינה בליווי דבריו, דברי־תוכחה נוקבים המבוססים על עובדות, חושפים תהום של שחיתות. פשה הנגע צבוק־צבוק ברקמות המשק. כאשר שנחשפו מראות הנגעים, הרי יש סיכוי של הבראה כאשר הממשלה והכנסת יתייחסו אל דו"ח המבקר כאל ספר המזהיר מפני מפולת. הסכנה מוחשית, בעדות העובדות וכבובד הסכנה גודל המאמץ לשיפורים ותיקונים.

מבקר המדינה בתוכחתו מציע גם דרכי התיקון כדי להקנות יעילות, נקיון־כפיים ושירות צבורי תקין למשק המדינה. התיקונים נראים על רקע המציאות חיוניים ביותר.

מטוסים דרומיים הפציצו את ארמון הנשיא בסייגון

הוויטקונג דוחה קריאת הנשיא מין להפסקת האש

סייגון, 28 (יופי"ע ע"ר ו־ע"צ) — מטוסים דרום־וייטנאמיים הפציצו הערב את ארמון הנשיא ואת נמל התעופה העירוני של סייגון.

סוכנות יונייטד פרס, מסרה, כי אין אלה מפציצי קרב סילוניים שנלכדו בידי הקומוניסטים בעצומה של מיתקפתם, הם הפציצו את הבסיס האווירי טאן סון נוט, המשמש גם כנמל תעופה בינלאומי של סייגון, וכי היתה זו התקפה ראשונה מסוגה בקורות מלחמת וייטנאם.

כתב „רויטר" מסר, כי ייתכן שהטייסים היו דרום־וייטנאמים, וכי ההפצצה נערכה כאזהרה למנהיגים החדשים של המדינה נגד כניעה לקומוניסטים.

המפציצים הפציצו את האיזור הצבאי של הבסיס הצבאי, גרמו להתפוצצויות ולתגובה נמרצת מצד תותחי הנ.מ. חילופי האש גרמו לשעה של בהלה בבירת דרום וייטנאם.

מטוס אחד ירה רקטות על ארמון הנשיא, דקות ספורות לאחר השבעתו של הנשיא החדש דאן מין, שקרא להפסקת־אש בין כוחות הממשלה לבין הכוחות הקומוניסטים הצרים על סייגון.

הגנרל מין השמיע זה עתה נאום בכורה בו צידד בהתפייסות, כאשר תקף המטוס הסילוני את הארמון. שומרי הארמון ירו לעבר המטוס באש מקלעים וגרמו לבהלה במרכז העיר.

כתב סי"ע מסר, כי בהתקפה שערכו שלושה מפציצי קרב מדגם „טי־37" על טאן סון נוט, הושמדו 11 מטוסים צבאיים על הקרקע.

חוגים אמריקאניים רשמיים אמרו בוושינגטון, כי טייסים דרום וייטנאמיים „הטילו מספר פצצות" על נמל התעופה של סייגון.

בוושינגטון לא ידעו להסביר את המניעים של פעולה זו, אולם סבורים כי מדובר בעריקים של חיל האוויר הדרום וייטנאמי.

הוויטקונג דחה קריאת הנשיא מין להפסקת אש מיידית

פריס, 28 (יופי"ע ע"ר ועי"צ) — הקומוניסטים הוייטנאמיים דחו היום את קריאתו של נשיא דרום־וייטנאם החדש, דואונג ואן מין לשיחות שלום ולהפסקת אש מיידית, למרות פנייתה של צרפת לקומוניסטים לפתוח במו"מ.

שליח צפון־וייטנאם בפאריס, ח ואן סונג, אמר לעיתונאים בתום פגישה עם שר החוץ הצרפתי סובניארג, כי „כל הרוצה להסדיר את בעיית וייטנאם, חייב קודם למלא אחר שני התנאים שנקבעו בהצהרה של הממשלה המהפכנית הזמנית מן ה־26 באפריל".

שני תנאים אלה הם כי המימשל בסייגון חייב לפרק את מכונת המלחמה שלו, וכי ארה"ב חייבת לתמוך בהסכם השלום שהושג בפריס ב־1973 „ולכבד במלוא המידה את זכויות היסוד של העם הוויטנאמי".

וושינגטון מבקשת הצעות חדשות מישראל להסדר ביניים עם מצרים

מאת סופרנו המדיני בירושלים

בחוגים שהיו לאחרונה בין וושינגטון לירושלים, נתבקשה ישראל לעבד הצעות חדשות להסדר ביניים עם מצרים, לאחר שמצרים רמזה כי היא עדיין מוכנה להסדר ביניים, אלא שאין לה מה להציע. קיסינג'ר משוכנע שמצרים צודקת בעמדתה ואין לו רצון ללחוץ עליה להתקדם מעבר למה שהיא מוכנה להציע.

השגריר האמריקאי בקהיר הרמן אילטס דיווח שממשלת מצרים לא תוכל להציע שום תכנית חדשה.

ארה"ב מסרבת גם לתאם את עמדתה עם ישראל לקראת כינוס ג'נבה כל עוד שנמשך העיון מחדש במדיניות המזרח תיכונית. מציינים, כי עיון זה יכול להימשך חודש לפחות.

בינתיים הוקפאו החוזים שעמדו להחתם על אספקת ציוד צבאי לישראל, חוזים שעמדו סמוכים להחתימה. דבר זה פוגע בתכנית לטווח־רחוק של אספקת הציוד לישראל. בייחוד בנוגע למספר מטוסים מתוחכמים.

בשלב זה נראה שישראל לא תעבד תכנית חדשה, כיוון שכל תכנית חדשה קשורה בתמורה מצרית. ובאין ידיעה על רצון לתמורה, אין מה להכין תכניות להסדר.

מרדכי פלצור — שגריר בבוליביה

מר מרדכי פלצור מונה כשגריר בבוליביה. מר פלצור שרת בעבר ב־פינלנד, מכסיקו, ודרום אפריקה ו־כמכונה בשגרירויות ישראל ב־בוצואנה, לסוטו וסואזילנד. בתפקידו האחרון היה ממונה בניקוסיה בתקופת משבר קפריסין. מר פלצור הוא בנו של פרופסור פלצור, ונינו של הסופר העברי מרדכי דוד ברנדשטטר.

סיהנוק ישאר ראש מדינת קמבודיה

באנגקוק, 28 (עי"ר ויופי"ע) — השליטים הפרו־קומוניסטים החדשים של קמבודיה אישרו היום כי הנסיך נורודום סיהנוק ישאר ראש המדינה והודיעו על הקווים הכוללים של מדיניות חוץ נייטרליסטית בלי פשרות.

ההודעה נמסרה בדיוו פנום פן ע"י קיו סאמפאן, מנהיג כוחות קמרו, אשר כבשו לפני 11 יום את בירת קמבודיה.

נתגלו עקבות ראול ולנברג

קופנהאגן, 28 (עסט"א) — העתון השוודי „דה סבנסקה דאגבלאדט" גילה עקבות של ראול ולנברג, אזרח שוודי שנסע לאונגריה בשנת 1944 בתקווה להציל את היהודים הנרדפים שם.

ולנברג נעלם בסופה של מלחמת העולם השנייה והסובייטים מסרו על מותו ב־1947.

אולם אתמול פירסם העתון השוודי הודעה של קצין האנ. ק. ו. ד. מר שינסקי, המתגורר עתה בישראל. כי הוא ראה את ולנברג חי בכלא הסגר בשנת 1958.

בושינסקי גם הזכיר כי גם שמעון ויזנטל, צייד הנאצים הידוע, דיווח, כי ולנברג עדיין היה בחיים לאחר 1947.

35 ממתנגדי ה„בעת" הוצאו להורג בירייה

דמשק, 28 (יופי"ע) — שר ההסברה הסורי איסקאנדר אמר היום ש־35 מתנגדי הנהגת מפלגת הבעת בעירק הוצאו להורג וכי יש לצפות למאסרים ולהוצאות להורג נוספים, מאחר שרחובות בגדד מלאים כרוזים המגנים את ממשלת עירק.

בשיחה עם כתבים זרים אמר איסקאנדר כי ה־35 נהרגו, מפני שדחו את מדיניות המשטר העירקי המבוססת על גישה איזורית והמתחמק מהאחדות הפאן־ערבית של ההתמודדות עם האויב הישראלי.

איסקאנדר האשים את עירק בהבלטת בעיות מדיניות משניות, כדי להסיח את דעת הקהל, התובעת שהכוחות העירקיים „ייצאו לחזית כדי להתייצב לצידם של הכוחות המזויינים הסוריים בעימות עם האויב".

מיטראן סיים ביקור בברה"מ: לא דרש „פינוי כל השטחים"

מוסקווה, 28 (עי"ר) — מנהיג המפלגה הסוציאליסטית הצרפתית פרנסואה מיטראן סיים היום ביקור של חמישה ימים בבריה"מ והמריא חזרה לפריס, לאחר שנמסר כי טעות של תירגום בהודעה משותפת שפורסמה לרגל הביקור, גרם להצגה לא נכונה של עמדת המפלגה הסוציאליסטית בשאלת המזרח התיכון.

ההודעה המשותפת שפורסמה בשבת בתום שני ימי שיחות רשמיות, קבעה כי שני הצדדים קראו לפינוי ישראלי מכל השטחים שנכבשו מאז 1967.

אולם דוברים רשמיים של המפלגה הסוציאליסטית הצרפתית הבהירו, כי עמדת מפלגתם היא שיש לפנות שטחים שנכבשו מאז 1967, בלי להגדיר שיש לפנות את כולם.

מחבלים השתלטו על הקונסוליה

(סוף מעמוד ראשון)

תעשייתית השנתית „ראנד שאו", בתור אמצעי זהירות. בדרך כלל מבקרים בירידו זה 25,000 איש ליום.

ראש משטרת הבטחון של דרום אפריקה מיגור גנרל גלנהויס, טס מפרטוריה ליוהנסבורג כדי לפקח על הפעולות.

זוהי ההתקפה הראשונה מסוגה על נציגים ישראליים בדרום אפריקה.

עשרות חיילים ושוטרים ליד הקונסוליה

מסביב לבנין ובסביבותיו נמצאים עשרות חיילים ושוטרים מצויידים בנשק אוטומטי, אולם בשעות הערב הם לא נראו עוד ליד הקונסוליה. קשרי הטלפון עם הקונסוליה נותקו וההתקשרות מתנהלת במכשירי ווקי טוקי.

קצין הבטחון נפצע ברגלו

עוד נודע מפי ד"ר גוטליב, כי קצין הבטחון הישראלי דוד פרוקטור (יתכן כי חל שיבוש בשם) נפצע על ידי כדור ברגלו. אין פרטים על הפצועים האחרים בקונסוליה.

אם כי נתינותם של המחבלים איננה ידועה, מסרה המשטרה כי שני גברים חובשי כיפות תירגמו בעברית את דרישות הטרוריסטים שהושמעו מן הקומה החמישית.

עתון ביוהנסבורג מסר, כי נתינים לבנוניים רשאים להיכנס לדרום־אפריקה בתור בני הגזע הלבן. נתינים ערביים אחרים מסווגים כלא־לבנים, ואינם רשאים להיכנס למדינה, אלא באמצעות אשרות כניסה מיוחדות.

ביוהנסבורג קהילה לבנונית גדולה יחסית.

הקהילה היהודית בדרום אפריקה מונה כ־150 אלף נפש.

ריכוז של צוותי רופאים ואמבולנסים

בינתיים נמסר כי צוותים מתוגברים של רופאים ואמבולנסים רוכזו ברחובות הסמוכים, ויחידות של צבא דרום־אפריקה מוצבות בסביבה עם ציוד קרבי מלא.

אולם נודע כי כוחות משטרה כבר עלו לקומה הרביעית של הבניין, קומה אחת מתחת לקונסוליה.

לא ידוע איך הטרוריסטים הצליחו לחדור למשרדי הקונסוליה. זהו אחד המקומות השמורים ביותר ביוהנסבורג.

שומרים מזויינים מוצבים בקומה החמישית מחוץ למשרדי הקונסוליה, ואחרים נמצאים בפרוזדורים. כל המבקרים בקונסוליה חייבים לעבור תחילה דרך מתקן אלקטרוני לגילוי מתכות.

לאחר מכן חייב כל זר לעבור דרך שלושה חדרי־בטחון חסיני־כדורים, בטרם יוכלו להיכנס לאזור המשרדים.

השאה פתח בשיחות עם מלך סעודיה

ריאד, 28 (עי"ר, יופי"ע ועי"צ) — השאה האיראני הגיע היום לסעודיה לביקור מדיני בן יומיים. הצדדים לקבוע קווי הנחיה לעתיד היחסים בין ארצות המפרץ הפרסי.

התפשטות השחיתות עלולה להרוס

(סוף מעמוד ראשון)

לא מינו שר למינהל

בעברו לדבר על בעיות המינהל אמר: „אל יחשוב אדם שיש לנו ברירה לקיים את המדינה כמתוקנת או כבלתי־מתוקנת. השחיתות, אם נותנים לה להתפשט, אוכלת בעצם קיומה של המדינה, ובסופה הורסת את בטחונה ואת קיומה כחברה גם יחד", אמר. הוא הזכיר את הצעה שהעלה בעבר למנות שר צעיר, בעל מרץ ותמיכה פוליטית וציבורית חזקה, שיטפל בענייני יעילות, הקנות השירות לציבור. „אם יגיעו למסקנה שלא כינו. שר שהוא התרופה איני מתעקש על הצעה זו דווקא", אמר, אולם הוסיף: מה שלדעתי היה נכון ונשאר נכון שאין נותנים בצמרת המדינה את הדעת המגיעה לנושא זה.

סדרי ביקורת יעילים במערכת הבטחון — היו מוגבלים

בהתייחסו למערכת הבטחון הזכיר פעלם של אנשים רבים במערכת זו ובצה"ל שהודות להם מגדלה המדינה את השרות המעולה. עם כל זה, תהיה זו אילוזיה להניח שחלק כה גדול מהמתעסקים בישראל יוכל להישאר לאורך ימים מבודד מהסכנה והפגעים ברמת המינהל בישראל, גם מבחינת היעילות וגם מבחינה מוסרית. נאמר את כל זה בגלוי — הוסיף ד"ר נבנצל — מי שראה את סחיבת מקרים חשמליים במספר רב מבתי קטמון אל בתיהם של מפקדים בשנת 1948 מי שקרא ממצאי הביקורת על מה שהתרחש בימי — בין המלחמות, ומי שעקב אחרי דו־חות מבקר המדינה בדבר עסקאות רכש ובדבר המעבר של פקידים וקצינים משולחנו של המזמין במשרד הבטחון אל שולחנו של מקבל ההזמנות במפעלים ובמשרדי סוכנים — אינו יכול להיות מופתע היום.

החזיר מעבר

באמרו, כי אבי אבות חולשת הבקרה במערכת הבטחון היא בבידודה וסגירותה. הזכיר דברים שאמר בעבר זה בעבר ושכללו אזהרה מפני סגירות במערכת זו.

מקרה של משרד הבטחון שלא הגיע הרגע

בדבריו בעניין מערכת הבטחון, פרש ד"ר נבנצל מקרה שבו הזהירה הביקורת על קשרי משרד הבטחון עם חברה מסחרית, שזכתה [illegible] לאחר עדותה התדירה בהתמדה במשך השנים בדבר קשריו של המשרד עם החברה, הובאו לדיון בועדת הכספים של הכנסת, והועדה, לפי הצעת מבקר המדינה, המליצה לשר הבטחון ולשר האוצר לתת מלוא דעתם על הממצאים ועל שיקולי מבקר המדינה.

הביקורת שנערכה בשנת 1973 העלתה, שלא חל שינוי ניכר ביחסי המשרד עם החברה.

„לא אמות כי אחיה"

בסיום דבריו אמר ד"ר י. א. נבנצל, כי יש סכנה מסויימת שהציבור הרואה את ממצאי הביקורת הקשים, כאשר בשעה זו גם המצב הכלכלי אינו בהיר, ייתפס לרוח של דכאון ויאוש. מול אלה הדגיש, כי יש דרכים רבות להביא לשיפור ולתיקון, ואפילו לא כולן בדרך של הרחקה וענישה. בפעולה מעמיקה וקבועה אין זה מעבר לכוחותינו לשפר ולמנוע אם לא את כל האירועים המכוערים, אז למעט מאד את הדירותם ולהבטיח לדמותנו ישראל מקומה הראוי בין המדינות המתוקנות והמתקדמות גם בשטח המינהל הציבורי. גם בתחום זה חל „לא אמות כי אחיה" אם רק קיים הרצון החזק לחזות ולעשות את המעשים שניתן לעשותם.

במסיבת העיתונאים השתתפו בכיר של משרד המבקר גב' רינה גוטמן, הכיבה למנכ"ל דוד יוכל הדובר המבקר, סמאי קינן.

דורשים מסוק

(סוף מעמוד ראשון)

רה של המתערות יהיה צורך לפוצץ אותן באמצעות רקיטות.

המחבלים גם דרשו חלוקים לבנים רפואיים עבורם ועבור בני הערובה. משקיפים אמרו, כי הטרוריסטים כנראה רוצים בחלוקים כדי שיקשה להבדיל בינם לבין בני הערובה.

בינתיים ננקטו אמצעי בטחון מיוחדים בנמל התעופה של יוהנסבורג.

כתב סי"ע מסר כי השגריר הישראלי מר אונא פתח בשיחות באלחוט עם המחבלים. מוושינגטון מסר כתב סט"א, כי משרד החוץ האמריקאני גינה את ההתקפה על הקונסוליה הישראלית בהגדירו אותה „כמעשה חדש של אלימות וטרור".

אלון יקצר ביקורו

פאריס, 28 (עסט"א) — שר החוץ יגאל אלון שוקל את קיצור ביקורו בפאריס בעקבות המאורעות ביוהנסבורג.

יועצי השר מסרו כי בכל מקרה יבטל השר את האירועים החברתיים וישמור רק על המסגרת של שיחות עבודה בעת ביקורו. מר אלון קיים מגעים במשך כל היום עם הממשלה ובמשרד החוץ בירושלים וקיבל דיווחים על המתרחש ביוהנסבורג.

כשנודע על ההתקפה ביוהנסבורג ננקטו אמצעי בטחון מוגברים ליד מלונו של מר אלון. אנשי בטחון ישראלים וצרפתים החישו למלון וסרקו אותו.

448 יקבלו עיטורים על גבורה

(סוף מעמוד ראשון)

מבין 495 הממולצים, היו 172 חללים. שמונה יקבלו את האות הגבוה ביותר — אות הגבורה, 78 עיטור העוז ו־144 עיטור המופת; 86 צוין לשבח של הרמטכ"ל, 75 צל"שים של פיקוד, או זרוע חילית, 32 צל"שים של מפקד אוגדה ו־25 של מפקד חטיבה.

כן לא נתקבלו 17 המלצות. מבין מקבלי העיטורים — 280 קצינים כדלקמן: 10 הם קצינים בדרגות סגני משנה 81 בדרגות סגן, 87 — סרנים, 52 — רבי סרנים, 42 סגני אלופים ו־8 אלופי משנה. 215 בעלי דרגות אחרות כדלקמן: 7 הם טוראים, 37, רבי טוראים, 83 — סמלים, 67 סמלים ראשונים, 13 רבי סמלים 3 רס"רים, ו־5 אזרחים.

3 מבין מקבלי אות הגבורה אינם יותר בחיים. רוב מקבלי עיטורי העוז 48 מתוך 78 הם חללים ו־49 מבין 144 מקבלי עיטור המופת. אף בין מקבלי צל"ש הרמטכ"ל בולט המיספר הגבוה של הנופלים 41 מתוך 86. 147 מבין מקבלי האותות והצל"שים לחמו בצפון ו־302 בדרום. 273 לוחמים במילואים ו־222 בסדיר.

הענקת העיטורים ביום שחרור ירושלים

„במעמד הענקת האותות הוא כמעמד גבורה ישראלי" — אמר ראש אכ"א האלוף מ. גדרון, שבנו היה בין הנופלים במלחמה. חלוקת 230 עיטורי הגבורה, העוז והמופת יתקיימו ביום הכיפוי ערב יום שחרור ירושלים. אות הגבורה יחולק ע"י הנשיא בביתו במעמד ראש הממשלה, השרים, הרמטכ"ל, הרבנים הראשיים ועוד. המעמד ייערך בשעה 5 אחה"צ. חלוקת אותות העוז והמופת תתקיים בבנייני האומה באותו יום ב־11 לפני הצהריים.

כדי שלא לקפח יחידות, שפעלו במסגרות הקרבה במלחמת יום הכיפורים, ושלא יוטל עליהן משום בה.

„תוך כדי עבודתנו מציין האלוף ברון התגלו מעשים מופלאים של גבורה ועזרה הדדית, רעות בנשק כפי שקשה לתאר. הכרתי את הצ־בא הזה אישית, אבל לא ידעתי ולא שיערתי שזה מגיע לידי כך. היו מקרים גם כאשר מרבית היחידה נפגעה היא המשיכה להפסק ולהילחם. גם כאשר נשאר מתוך יחידה שלימה טנק בודד, או קובץ אנשים הם המשיכו להילחם, ולפעמים ימים שלמים ללא הפסקה. לפעמים גם במצבים נואשים. אינני מכיר קריטריונים של גבורה, גם במלחמות בצה"ל, דוגמת לתימה הגבורה שנתגלתה במלחמת יום הכיפורים" — אמר האלוף.

עם זאת בלטה הצניעות וההתאפקות והרתיעה של אנשים לדבר על עצמם. נאלצנו לעשות החקירי שהי ועבר כדי שהאנשים ידברו. היו הרבה מקרים של אנשים שטענו שלא מגיע להם צל"ש.

הוענק רק אות אחד לכל לוחם. אך היו מקרים שהגיעו מספר אותות ללוחם. במקרה אחד קיבל לוחם אחד שני אותות. האחד אות מופת על מלחמת יום הכיפורים והשני צל"ש רמטכ"ל אחר פעולה כעזרה.

יש במקבלי האותות שקיבלו אותות המצטיינות גם במלחמות קודמות. אחד במקבלי האותות הוא מפדויי השבי.

שר־המסחר והתעשייה בכנסת:

יואץ תהליך החקיקה לטובת הצרכנים ויוגבר הפיקוח

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

בשנת 1975 יואץ תהליך החקיקה לטובת הצרכנים ובמקביל יוגבר הפיקוח על ביצוע החוקים הצרכניים הקיימים — זאת אמר אתמול, שר המסחר והתעשייה ח. בר־לב, בנאומו בכנסת, על תקציב משרדו.

במסגרת זו, הודיע, כי הממשלה תאשר בקרוב הצעה לתיקון חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים שמטרתם להבטיח הוראה בדבר איסור אגירת מצרכים. החוק המוצע יקבע גם את שיעור המקדמות שמותר יהיה לבעל עסק לקבל על חשבון מחירם של מוצרי בני־קיימא שיסופקו מאוחר יותר.

כמו כן הוכנה הצעת חוק שמטרתה להדק את הפיקוח על מונופולים וקרטלים.

לאחרונה סוכמה בין משרד המסחר והתעשיה ומשרד הבריאות ניסוחה של הצעת חוק המזון. חוק זה, יסמיך את שני השרים לקבוע דרכי פיקוח על איכותם מוצרי מזון.

רבו מגישי התלונות

בסקירתו מסר בר־לב, כי בשנת 1974, חלה התעוררות כללית בהגשת תלונות של צרכנים. מאות תלונות זרמו למשרדים המחוזיים וגרמו להגשת כתבי אישום והרשעתם של מפקיעי־מחירים. בשנה האחרונה נערכו ע"י אנשי משרד המסחר והתעשיה 40 אלף ביקורות והוגשו 1500 תביעות למשפטים.

צפוי גידול ייצור לייצוא

שר המסחר והתעשיה, פירש בפני הכנסת תחזיותיו לשנת 1975:

★ צמצום הפעילות הכלכלית במשק, יביא להקטנת הביקוש המקומי למוצרי התעשיה ולהאטה בייצור תעשייתי המיועד לשוק המקומי. לעומת זה, צפוי גידול משמעותי בייצור המיועד לשווקי חו"ל. צפוי שהתפוקה התעשיה תגדל ב־5—7 אחוזים.

★ לפי הערכתו יגדל הייצוא התעשייתי עד 1.9 ביליארד דולר — גידול של 25 אחוז במחירים שוטפים ו־15 אחוז במחירים קבועים.

★ ההשקעות בתעשיה יסתכמו בכ־2.7 מיליארד ל"י.

שיפור רווחיות הייצוא

הממשלה איתנה בדעתה, לשמור על רווחיות הייצוא. לראשונה נעשה צעד הבא לשפר את הרווחיות, כאשר בראשית 1975 הוגדל החזר המסים העקיפים בשעור של כ־5 אחוזים, למרות שרווחיות הייצוא לא ירדה. הדבר נעשה כדי לזרז מפעלים להגדיל ייצוא ולהפנות גורמי ייצור משוק מקומי לייצוא.

הקמת תחנת כח גרעינית

בסקרו את מצב מפעלי הפיתוח, שבתחום משרדו מסר על הפעולות ואבטחת חשמל בעתיד.

בין השאר, הודיע, כי הממשלה אישרה את התכנית להקמת תחנת כח גרעינית בעלת הספק של 600—800 מגוואט, שתיכנס לפעולה בשנת 1983. הוא הביע תקוותו שעוד השנה יינקטו צעדים אופרטיביים למימוש התכנית.

חיבור השטחים

עוד מסר, כי השנה יושלם חיבור רמת הגולן לרשת החשמל הארצית. תימשכנה העבודות לחיבור יישובים בבקעת הירדן, רצועת עזה צפון סיני וכן כפרי המיעוטים לרשת.

מפעלים ישראליים בשטחים

בסקירתו מסר, שעד כה הוקמו בשטחים, ע"י יזמים ישראליים, כ־65 מפעלי תעשיה ומלאכה. מרביתם הוקמו בקרית־ארבע, באיזור התעשיה שליד ארז, באופירה וברמת הגולן. בחודשים הקרובים יתחילו בייצור כ־10 מפעלים נוספים.

● הנהלת עיריית קרית שמונה אישרה אתמול תקציב שנתי בסך 43.2 מיליון ל"י, הכולל גרעון בסך 16.3 מיליון ל"י.

בין הפטיש והדוכן

יציבות במסחר ועידוד התעשייה

(אתמול בכנסת)

בדיון על פעולותיו של משרד המסחר והתעשיה אמר אתמול בכנסת ח"כ צדוק אזוראי (המערך) שמצב ההשקעות במשק הישראלי התהווה לעתיד, מעידים על כשלון היוזמה הפרטית והמדיניות הכלכלית. חברת העובדים מהווה כששים אחוז בהשקעות בתעשיה (כור, תעשיה קיבוצית ואזורית), התעשיה הממשלתית מהווה כעשרים אחוז והיזמים הפרטיים מבית ומחוץ אינם יותר מאשר עשרים אחוז.

הח"כ מ. פריש, התריע על הבירוקרטיה וה„שבתה" הפקידותית הממשלתית המפריעה למשקיעים מבית ומחוץ. המשקיע נודד ממשרד למשרד. „אחרי כן הביע צעדים נגד אגירת מצרכים היתרים.

הח"כ שמואל תמיר, אמר שההנהלה הישראלית היה בגוצען של שוטים. בעוד אנו נהנים בהתפשות יתר, הננו נתמכים ע"י הכלכלה האמריקאנית בה בזבזנים כשעה מיליון [illegible]...

ה. שבעהי, כיו"ר הנהלת המרכז הישראלי לעיצוב המוצר, שיבח את פעולות משרד המסחר התעשיה בתחום עיצוב המוצר ואריזתו הביע צער רק על התקציב הזעום למטרה זו.

הקפאה חריפה על משרד המסחר והתעשיה הטביע הח"כ גדעון פת (ליכוד). הוא קרא לשר בר־לב ולעובדי משרדו „לצאת מהבונקר" [illegible] הצעות לתעשיה [illegible] לביצוע. כמו כן, הדיון בין המסבר [illegible] הנוכחית היו [illegible] בהלתי. הוא [illegible] הגדולות מחוק עידוד התעשיה הן לא [illegible].

לצמצם את האשראי [illegible] כיום למשקיעים בכרבו הארץ ובמקום זה להגדיל את הצורה למשקיעים באזור הפיתוח — הביע הח"כ ז'אק אמיר.

גם הח"כ ולגין כיבל ציין את הדלדול בהשקעות חוץ, ורק בכספי [illegible] יש כיום השקעות. [illegible] הכלכלי הסביר העיר [illegible] פוגע גם בהשקעות בישראל.

הדיה במועצת אירופה

בדיה שמסרו אתמול לכתבים הודיעם דב זכין (מפ"ם) וג. פת (ליכוד), במועצת אירופה בשטרסבורג מועצה הישיבה היהודי, קארל צרניץ במפלגה הסוציאליסטית באוסטריה נבחר כנשיא חדש של המועצה הנ"ל. הוא הכריח [illegible] לקידום היחסים ההדדיים בין מועצת אירופה לבין ישראל.

בדיון נועצה בקשת לבנון להתקבל למועצה במעמד של משקיף (כמו ישראל), אך הגושים הסוציאליסטים והליבראלים, שהם הרוב במועצה, התלוו להתנות את הצטרפות של הבנון בשני תנאים:

הכרה בישראל ובזכותה להתקיים בגבולות בטוחים ומוכרים, לקבל את החלטה המועצה נגד הטירור, שלא לתת בסיסים לארגוני טירור וכו'. רק נציגי הגוש הדמוקרטי־נוצרי מוכנים לקבל את לבנון בלי תנאים.

משלחת מהפרלמנט בשוויץ

בלבביות רבה התקבלה אתמול בכנסת משלחת פרלמנטרים משווייצריה. במשלחת שבעה חברי הפרלמנט מכל המפלגות בשוויץ, ובראשם ד"ר וולגר וואגנר, סגן יו"ר הפרלמנט.

בכליאה הכנסת קידם היו"ר, ישעיהו, את פניהם בברכה בהדגישו את יחסי הידידות שבין שתי המדינות, את אוהדה האמיצים של שוויץ המשטר הנאור בה, שוויץ מרכז הידברות בין עמים ומדינות להשכנת שלום, מרכז „הצלב האדום" הבינלאומי הדואג לשלומם של לוחמים ופצועים ושבויים. רב השותף בין ישראל ושוויץ: מדינות קטנות, שוחרי דמוקרטיה, ושוחרי שלום.

לפני כן, בסעודת צהריים, בה נכחו גם שר הפנים ד"ר בורג, שגריר שוויץ בישראל ונציגים ממשרד החוץ וסגני יו"ר הכנסת, ציין היו"ר שבבאזל נכתבה „תעודת הזהות" של מדינת היהודים ע"י הרצל.

גם יו"ר המשלחת, שהוא נציג יחיד בפרלמנט השוויצי מהעיר באזל, הישווה הופעות חיוביות שבשוויץ ובישראל ואיחל לנו שלום ורווחה.

חופש הדת במדינה

בוועדת המשנה לחוקי יסוד הדנה בחוק יסוד: זכויות האדם והאזרח, סוכם אתמול נוסח הסעיף הדן בחופש הדת בנוסח הבא:

„כל אדם זכאי לחופש עבודת האלו־הים, לחופש האמונה הדתית ולקיום מצוות דתו".

הועלו הצעות להוסיף הוראה האומרת: „ראיה שהושגה שלא כדין — פסולה". התקיים דיון בנושא זה, על ההקלטות שלו בעניין הוראות פעולות של נאשמים, האפשרות להשגת ראיות ע"י האזנה בלתי חוקית.

הדיון ימשך בשבוע הבא.

עבוש הורביץ — ח"כ חדש

מר עבוש הורביץ, איש נהלל, הצהיר אתמול אמונים ונכנס לתפקידו כח"כ חדש בסיעת „המערך". הוא בא במקומו של עוזי פיינרמן ז"ל. אחיו הוא ח"כ יגאל הורביץ מסיעת צ"ם.

יונה כהן

הרבנות כמנהיגות דתית

(ד.ש.) — שאלת הרבנות כמנהיגות דתית בימינו נדונה בסימפוזיון שנערך מטעם המכון ליהדות ולמחשבה בת זמננו, שליד אוניברסיטת בר־אילן. בהוכח השתתפו רבנים, חברי סגל אקדמי של אוניברסיטאות תל־אביב, ירושלים ובר אילן וראשי קהילות בישראל.

שתי השאלות המרכזיות בדיון היו: האם חייבים הרבנים להיות רק למדנים בתורה ואם חייבות הישיבות לטפח ולחנך את המנהיגות הדתית הרוחנית בישראל על ברכי לימוד התורה בלבד.

פרופ' חיים הלל בן ששון, שהירצה על התפתחות הרבנות מתקופת הישיבות ומוסדות הגאונות בבבל ועד תקופת הישיבות הגדולות בליטא עמד על העובדה, שמוסד הרבנות היה קשור בתקופה המסורתית קשר הדוק למוקדי הכוח החברתיים־כלכליים של החברה היהודית. עובדה זו לדבריו, נתנה לרבנים האז אפשרות להשפיע בצורה מכרעת על דמותה ואופיה של החברה היהודית.

לעומת זאת, ציין פרופ' הלל בן ששון, גרמו התפתחויות בחברה המודרנית, מתקופת ההשכלה ובמיוחד בימינו, שקשר זה נותק. אופיה הדמוקרטי של החברה המודרנית, מחייב לדעתו את הרבנות להידברות מתמדת עם העם, הידברות שאינה יכולה להתבצע אלא ע"י הכרה מעמיקה של התכנים התרבותיים של החברה המודרנית ועי הזדהות עם המדינה והחברה בישראל.

מאידך, הביאה התפתחות הישיבות הליטאיות לכך, שרק לימוד התורה מוכר כלימוד לגיטימי לרב בישראל ולימודם של תכנים תרבותיים אחרים נדחה בשתי ידיים. מצב זה מביא לדעתו, לניכור בין עולם הישיבות והרבנות בישראל לבין החברה הישראלית.

לכן תבע המרצה, לשנות את התפיסה, שרק לימוד תורה צריך להיות התוכן התרבותי־רוחני היחיד של הרב כמנהיג רוחני.

התזה הנגדית בסימפוזיון הוצגה ע"י ראש ישיבת הר עציון, הרב ד"ר אהרן ליכטנשטיין, שאמר, שזו תהיה טעות לראות את הרבנים כאשמים בלעדיים במשבר שבין החברה היהודית בארץ ובעולם לבין הדת היהודית. לדעתו, תהיה זו גם אשלייה מסוכנת להניח שהקניית השכלה כללית לרבנים תביא מזור למשבר זה. לדעתו, יראת שמים אמיתית ועמוקה מוקנית כיום כמעט רק בישיבות מן הטיפוס הליטאי, וכן הקניית השכלה אינה תורמת בהכרח להפיכתו של הרב למנהיג רוחני.

לעומת זאת מתח הרב ליכטנשטיין ביקורת על ההפרדה הנהוגה בישראל בין תפקיד הרב לבין תפקיד השופט, משום שהיא גורמת, שיחסים בין הנזקקים לרבנות יהפכו ליחסים פורמליים, לדעתו על הרבנות לפתוח רגישות לבעיות החברה והפרט בישראל, משום שאלה הן המקיימות המשרה לפרנסת הרבנים ולא ההשכלה המערבית.

בדיון הסכימו מרבית המשתתפים בצורך של מעורבות הרבנות גם בצדדים התרבותיים והיהודיים של החברה הישראלית, כדי שהרבנים אכן יהיו למנהיגים הרוחניים.

ל"ג בעומר במירון

(ת.ח.) — בהתאם להוראה מיוחדת של הרבי מליובאוויטש ארגנו חסידי חב"ד 150 כלי רכב למבצע ל"ג בעומר, בו אמורים ליטול חלק פעיל באירועים במירון.

על גבי כלי הרכב הותקנו רמקולים אשר ישמיעו שירים וענייני דיומא. כלי הרכב אשר יוצבו בערי ישראל בדרך למירון וישמחו את התושבים בכל עיר ועיר.

במירון עצמה יקחו חסידי חב"ד חלק פעיל בחגיגות הנערכות במקום, הם יארגנו את המבצע של הנחת תפילין לכל הבאים להשתתף בהילולא של רשב"י.

כן יטלו חלק בתהלוכת ספר התורה היוצאת מזה 142 שנה מבית משפחת אבו בצפת.

תצפית

לשלוותה של השבת

(ח"פ־ן) „צריכים להפסיק באופן מיידי את משחקי הכדורגל בשבת"! „אם להיפצע, הרי שמוטב לי בשדה הקרב ולא במגרש משחקים". „יש לי אשה וילדים. אני מפסיק עם המשחקים האלה"! —

אכן, במגרשי הכדורגל נשמעים לאחרונה קולות השוקלים במלוא הרצינות, את ביטול המשחקים, שכן, מקרי ההתפרעויות, ההתנפלויות, המכות, הזוה, הגורמים לפציעת אנשים, הפגיעה שויות וההתפרעויות ללא תקדים, הפכו מגרשים את המלווים בחילולי שבת המוני לשדה קרב כשאנשי החוק והסדר, שוב אינם יכולים למנוע.

הפקרות זו, תחילתה למעשה בעצם הרעיון של הפרת שמירת השבת, הזהירות והמונים בשבת ה„ממונים" למגרשי המשחק מאבק של שנים שניהלו שלומי אמונים כנגד פירצה זו בחוק השבת, נתקלה בקיר אטום. „אנשי קידמה" שדיברת פרה אלה המבקשים ל„הנהיג את „הביניים". עתה הגיעו הדבר לידי כך, שהאנשים מבקשים השלוה, כששולים להתרחק ממגרשי משחקים אלה. שמו „מוקדי התפרעות. התפרעות מעדיפים, כהגדרתם, לשבת בבתיהם בחוג המשפחה, בקש מתענגים אל שלותה של שבת...

מופע ללא כיסוי

(צ.ה.) — באחרונה בסמה הגלות דתיות מופעים [illegible] בגלוי־ראש, מדוע? יש תכניות המשודרות בשבת, ואיהן מעידים על אנשים שרכרים כדתיים, המופעים בפני מתיר!

גם במדון להגיב למשל, שודר ביום העצמאות, ראינו השוטטים גלוי־ראש, בשעה שהבוחנים היו מהנהגי הדת במוכן — בכיסוי. ואין מע הנהגה גם פרסים חולקו למשתתפי החידון: מחקרים על מקורות המקרא...

אלמוגי: טיפול כושל בפרשת הזמנתו של הכומר רופאיזן להרצאה ב„בית רוטשילד"

מאת סופרנו בחיפה

כאשר ירצו לבטל את הזמנתו של הכומר דניאל רופאיזין בבית רוטשילד צריך להגיד את הסיבות האמיתיות לכך ולכן היה זה טיפול כושל של הנהלת הבית — הגיב ראש עיריית חיפה, י. אלמוגי, על ביטול הופעתו של רופאיזין, בעקבות התערבותם של גורמים ציבוריים, בהם נציגי המפד"ל, בעניין זה.

מר אלמוגי, שסירב להיכנס לפרטי הביטול, אמר כי בלי להתייחס לצורך או אי הצורך להזמין את רופאיזין להופעה במרכז קהילתי כזה, היה צריך להתייעץ עם כן, אך הוא לא ידע על הפרשה לא סגני ראש העיר, „וזה עדין, יחד עם זאת, סבור אלמוגי אם הוזמן את רופאיזין להופעה בבה זו לא היה צריך לבטל הופעה.

את תגובתו מסר אלמוגי עם עיתונאים בעקבות בירור באוכלוסיות האגף לתרבות של ה[illegible] הגיע למסקנה כי הטיפול בפרשה איננו באחריות מנהל לתרבות אלא של הנהלת בית רוטשילד.

תוקף הסדר השיווק של פירות וירקות

בתשובה לשאלות על מצב השווקים העירוניים בחיפה [illegible] העיריה, י. אלמוגי, בתשובה הסדרי השיווק של ירקות ופרי ארץ. אמר שבהם לגלות כי [illegible] בית בחיפה כשלושה באחוז כחיר הגבוה עד 15 אחוז של ירקות ופירות, בגלל הסו[illegible] מונופוליסטי של השוק הסיטונאי [illegible] אביב. כתוצר, שחקלאים מכ[illegible] ארץ מובילים את התוצרת [illegible] אביב דשם קונים אותם קמעונ[illegible] כיוון שיש שם שני מכרזים [illegible] בבוקר [illegible]

בראזיל תבטל המכס של יבוא יהלומים מישראל

מאת סופרנו הכלכלי

ממשלת בראזיל תבטל המכס על יבוא יהלומים לארץ [illegible] ישראל — מסר נשיא בורסת היהלומים, משה שניצר, עם שובו מביקור בארץ זו.

ביטול המכס בברזיל יאפשר [illegible] מר שניצר לייצא יהלומים ל[illegible] בסכום של 50 מיליון דולר [illegible] עד כה היה מוטל בבראזיל מכס 115 אחוז על יהלומים, ולמעשה סגור שוק זה ליצוא. שר [illegible] בראזיל, פרופ' סימונסן, [illegible] שיחה עם נשיא בורסת היהלומים הישראלית, כי יהיה זה לטובת [illegible] לבטל את המכס כי הדבר [illegible] לפתוח תחר יהלומים ותכשיטים במדינה זו.

ישראל עומדת לסייע לבראזיל [illegible] פתיחת בורסת יהלומים בארץ [illegible] האחרונה תצטרף גם להברה [illegible] רציה של בורסות היהלומים [illegible] תתכנס בחודש הבא באמסטרדם.

קופ"ח מציעה למסור לבי"ד לעבודה הסכסוך בעניין ביקורי בית של רופאים

בפגישה שנערכה אתמול, בין נציג מרכז „קופת חולים" משה יהודה, מנהל האגף לארגון ומינהל, לבין נציג ארגון רופאי קופ"ח, ד"ר ישי, אצל הממונה על יחסי עבודה במשרד העבודה, בקשר לתשלום בעד ביקורי בית לרופאים במרפאות, הציע נציג מרכז קופ"ח כי תובת התשלום בעד ביקורי־בית הימסר בהשותף עם ארגון רופאי קופ"ח להכרעתו של בית דין לעבודה. להצעה זו, לא נענה ארגון רופאי קופ"ח.

פקיד משרד הבטחון שוחרר בערבות

יצחק רובין, פקיד משרד הביטחון, שוחרר אתמול ממעצרו על ידי השופט המחוזי דב לוין בתל־אביב. אחרי שהשופט דחה את הערר של המשטרה על החלטת שופט שלום בעניין זה.

רובין, שהוא פקיד בכיר במינהל הרכש של משרד הביטחון, נעצר ביום ידוע כחשוד באשמה של שוחד. שלשום הורה שופט שלום לשחררו בערבות של 5000 ל"י בערבונה.

פרקליטו, עו"ד משה שחטר, עירער על כך בפני בית המשפט המחוזי בטענה שהמשטרה לא הוסיפה עובדות חדשות בהמשך חקירתה. קצינת המשטרה, עו"ד דנה שרייבר, טענה, כי החקירה חייבת המשך מעצרו של החשוד. אך השופט לא קיבל טענה זו. השופט קבע, כי „החקירה הגיעה לשלב מתקדם שאינו מחייב החזקתו של החשוד במעצר. פרט לכך טענות משטרה באפלה, כשבלבה חשדות עמוקים שהמודיע שנתגלה עד עכשיו אינו בבחינת סוף פסוק וכי רובין מעורב בדברים נוספים. חשדות אלה לפי שעה אין להם ביסוס של ממש ולא יהיה זה מוצדק על סמך חשדות שאלה לשלול חירותו של אדם". קבע השופט.

הוא סיים את החלטתו בהערה, כי המשטרה יכולה להמשיך לחקור, ואם יהיה צורך, תוכל לבקש מעצר.

הדו"ח השנתי הכ"ה של מבקר המדינה הונח על שולחן הכנסת — מגלה ליקויים קשים

מבקר המדינה ד"ר י.א. נבנצל: דורשה רפורמה מקיפה בניהול הפיננסי של המדינה.

שר האוצר י. רבינוביץ מבטיח: הממשלה תעשה לעקירתן מהשורש של התופעות המשבשות תקינות המינהל.

משרד הבטחון

חלוקה בלתי שווה בנטל השירות במילואים

ים רבים נתגלו בביצוע עבודת ביצורים בצה"ל. המדובר ם ארגוניים ובהוצאות מיד.

ות השינויים בקווי הפסקת שחלו עפ"י הסכם הפרדה בין ישראל לבין סוריה אחרי מלחמת יום הכיפורים, הוחל בביצוע מערכה ביצורים בקווים חדשים בנובמבר 1973 עד סוף אוקטובר 1974 הוקצבו לעבודות ביצורים הצפון 345 מיליון ל"י ולפי תעריעים של משרד הבטחון ההוצאה בפועל עד סוף אוקטובר 1974 לכ־200 מיליון ל"י.

י תכנון — תקלות, בים והוצאות מיותרות

1974 החליט המטכ"ל על מבצר לחומה בצפון. היקף תנאמד במאה מיליון ל"י. והל צריך היה מרכז בינוי ולאשר את התכניות הכפורל הביצורים. הביקורת העלתה משרד התכנון מסר התכניות המפורטות לקבלנים במישרין ובמשך כשנה שבועות נעשה חלק ניכר מן העבודות עפ"י תכניות שמרכז הבינוי עוד לא אישר אותן. כאשר נמסרו התכניות המפורטות למרכז בינוי, בראשית ספטמבר 1974, התברר שהן לא היו ערוכות עפ"י ההנחיות של מפקדת קצין הנדסה ראשי ושל מרכז בינוי.

אומר על כך המבקר: מסיבה זו אירעו תקלות, עיכובים והפרעות אחרות וליתים אף נגרמו הוצאות מיותרות.

מפרטי הדו"ח עולה כי מדי פעם בוצעו עבודות מיותרות בהיקף של רבבות ל"י כל אחת. המבקר מצביע עוד על בחירת קבלנים שלא לפי הנהלים הדרושים וכן הוו ליקויים בהתייעצות החוזים.

בסיכום ממצאיו בנושא זה אומר המבקר כי תוך פרק זמן קצר יחסית ובתנאים לא קלים הוקמה מערכת של ביצורים ומכשולים בהיקף גדול. עם זאת הצביעו הגורמים המוסמכים במטכ"ל על כך שאף בתנאים של דחיפות בזמן מוטב היה להעמיק יותר בתכנון מוקדם ובארגון. ממצאי הביקורת מאשרים דעה אלה. מאחר שהתופעה של תגובה "בדרך של תכנון תפוז" על מצבים של דחיפות היא ידועה ומהווה את אחד הליקויים התוזרים מומלץ ששלטונות הצבא יקבעו נהלים בהתבסס על לקחים שהוסקו כדי להגביר את היעילות והחסכון בביצוע עבודות ביצורים בתנאים בלתי רגילים.

פיתוח רובה סער סבל מהשהייה

עוד בשנת 1965 החליט המטכ"ל עקרונית על פיתוח רובה סער בשביל צה"ל. בשנת 1968 הוחל בפיתוח אולם מאז ועד שנמסרו רובי הסער הראשונים לבסיסי הדרכה לניסוי מעשי עברו שנים. השתלשלות הטיפול מצביעה על קשיים רבים המאפיינים פיתוח כלי נשק. אולם — קובע המבקר — משך הזמן הארוך שעבר נובע מהעדר טיפול אינטנסיבי בנושא. כך היתה השהייה בהכרעה בין שני דגמים מתחרים שהוצעו. לדעת המבקר היה צורך לתת לנושא דחיפות רבה יותר.

המטכ"ל השיב על ביקורת זו — בהסכמת הערות שר האוצר — כי תקופת הפיתוח שנמשכה היא זמן סביר ומקובל באמצעי לחימה מהוג זה.

יחידות בצה"ל "מנפחות" מצפויי חיילים לקבלת מזון

בקרים שיחידות בצה"ל מנפחות את מצבת כח האדם שלהן לשם קבלת כמויות מוגדלות של אספקה מתגלים עפ"י המבקר.

מסופר על בקורת שנעשתה ביחידות בנושא זה. אומר המבקר: הרישום ביומן המצבה לצורכי כלכלה נעשה ע"י סגל השלישות ואילו רישום מצבה המתכלכלים בהזמנות המזון נעשה ע"י סגל האפסנאות של היחידה. בדיקת מסמכים העלתה מקרים של הפרשים ניכרים בין נתונים שהתייחסו לאותם ימים בחודש. כך למשל היה ביחידה אחת אחוז מצבת המתכלכלים, שהיתה רשומה בהזמנות, בין 131% ל־205% מהמצבה שנרשמה ביומנים. ביחידה שניה הגיע ההפרש ל־150% עד 200% מהמצבה וביחידה שלישית ל־134%.

נמצאו גם יחידות שבהזמנת מזון לא התחשבו כלל ביציאות לחופשה.

עודפים כמו...

בכך לא די. מסתבר שישנן יחידות הצוברות עודפי מזון ברשותן בלי שיבקשו להפחית להן את האספקה.

כך, למשל, התגלו ביחידה אחת עודפים כגון 6 טונה איטריות, 4.4 טונה זיתים, 3.8 טונה ירקות כבושים, 3.4 טונה שמן, 3 טונה קטניות. ביחידה אחרת נמצאו עודפים של 2 טונה סוכר, 910 ק"ג ריבה, 700 ק"ג תפוח אדמה ו־300 ק"ג שמן. כמויות דומות נמצאו ביחידות נוספות. העודפים התגלו במקרה בעת ביקור נציגי מפקדת קצין הספקה ראשי במקום.

במבצע לאיסוף עודפים מיחידות שונות שנערך בינואר 1974 רוכזו לא פחות מ־150 טונה של מצרכים שונים: שימורי ירקות ופירות, בשר, ריבה, דברי מתיקה, שימורי דגים, תרכיזי שתיה ועוד...

המבקר אומר כי צה"ל הבטיח אמנם אספקת מזון כדרוש ליחידותיו, גם בתנאים קשים ובעת פעולות מלחמתיות, אבל הממצאים מעלים את בעיית החסכון והיעילות.

חלוקה עומס בלתי שווה בשירות המילואים

מבקר המדינה מצביע על מקרים רבים של חלוקה בלתי שווה בעומס השירות במילואים.

ביחידות התחוקה שנבדקו נמצא כי חלק מחיילי היחידות לא נקראו לשירות מאז המלחמה. בשתיים מהיחידות התברר שהנטל לא התחלק באופן שווה בין חיילים בעלי אותם תפקידים. בעוד ש־18 חיילים שירתו מ־155 עד 200 יום, שירתו 19 חיילים אחרים באותו תפקיד מ־40 עד 99 יום; 14 חיילים, בעלי תפקידים אחרים, שירתו מ־7 עד 30 יום. פערים דומים נמצאו ביחידות נוספות.

במרוצת 1974 המשיך מטכ"ל אכ"א בבקשת אחר חיילים שעוד לא נקראו לשירות פעיל ובבדיקת הסיבות לכך. נמצא כי 5040 חיילי מילואים, מהם 1432 שהיו מוצבים באוגדות ובחטיבות, לא נקראו כלל לשירות פעיל. מלבד החיילים, שהיו מוצבים ביחידות מילואים ולא שירתו, היו חיילי מילואים מרותקים למפעלים חיוניים. נוסף על כך היה מספר ניכר של גברים בגיל שירות מילואים שלא נכלל, במערך צה"ל בזמן המלחמה. אלה כוללים א) בני 18—19, שגיוסם היה מתוכנן לחודשים פברואר, מאי ואוגוסט 1974 ב) כ־6800 תלמידי ישיבות שאינם נקראים לשירות בטחון; מספר זה אינגו כולל כ־600 תלמידי ישיבות ההסדר המשרתים בצה"ל; (יש לציין כי חלק מבני הישיבות היו פטורים בלאו הכי משירות מסיבות רפואיות. אך בשל ההסדרים שהיו קיימים לא ניתן להם הפטור המפורש בעבר. — י.ד.) ג) כ־10 אלפים איש בלתי כשירים ארעית לשירות; ד) גברים שפוטרו מהשירות.

מלבדם יש אוכלוסיה נוספת שפוטרה מהשירות ואשר אגף כח אדם במטכ"ל החל במבצע איתור מיוחד המקיף בדיקה של רשימות שנתקבלו מכרטיס התושבים הכוללים גברים בגילים 18 עד 54 שאינם ברשימות צה"ל.

מבקר המדינה מעיר על כך שהסידורים להפעלת כח האדם שבעבר נחשב לבלתי דרוש לצה"ל לא הוחלו קודם לכן ובכך היה מתאפשר פיזור־יתר של מעמס השירות במילואים.

מצרכי מזון משלל נעלמו בדרך לעורף

זה של מסירת עבודות במערכת הבטחון לשירות פרטיות בלי על "מרחק נאות" כלולות המבקר על מערכת הבטחון כבר כן מתגלים בדו"ח של גניבה מזון השלל שהועברו לחקירה משטרתית.

תנאים מיוחדים שעלו מיליונים רבים למערכת הבטחון.

פיזור מצומצם של עבודות תכנון

כבר בעבר הצביע מבקר המדינה על ליקויים בסידורים למסירת עבודות תכנון למתכנני חוץ ע"י אגף בינוי ונכסים במשרד הבטחון. בבקורת הנוכחית מתייחס הדו"ח למסירת 2250 עבודות תכנון ושירותים הנדסיים לכ־400 מתכננים ע"י ועדה משותפת לצה"ל ולמשרד הבטחון. שכר הסירות ששולם עבור עבודות אלה הסתכם ב־69 מיליון ל"י. מהנתונים עולה כי מספר המתכננים שקיבלו עבודות הוא גדול, אך קיים ריכוז רב יחסית של עבודות אצל משרדים הנדסיים אחדים. המדובר בעיקר במשרדים שהתמחו בתחומים ספציפיים, שמערכת הבטחון זקוקה להם ביחוד, וכן במשרדים הנדסיים גדולים המעסיקים מספר רב של מהנדסים. כתוצאה מכך קיבלו 4 אחוזים מכלל המתכננים 36 אחוז מכלל העבודות ו־31 אחוז מכלל שכר השירות. מבקר המדינה מדגיש את הצורך להבטיח פיזור גדול ככל האפשר של עבודות תכנון בין בעלי המקצוע.

בנוסף לעסקאות רבות אחרים זכו חברות שונות ב־שכר הסירות ששולם עבור עבודות

השתחרר מהשירות — קיבל את "הפרוייקט"

באפריל 1974 ביקש גוף יזום במערכת הבטחון אישור למסירת עבודות תכנון למהנדס שהשתחרר באותו חודש משירות במרכז בינוי. היועץ המשפטי למערכת הבטחון חיווה את דעתו שאף אם מבחינה משפטית אין מניעה למסירת העבודה למהנדס זה, הרי ישנו אספקט ציבורי לדבר. הביקורת העלתה כי בחודשים יוני — ספטמבר 1974 החליטה הוועדה למסור לאותו מהנדס — לפי המלצת מרכז בינוי שבו שירת המהנדס כקצין, המש עבודות בשכר טירחה כולל של 750 אלף ל"י. לאחר מכן נמסרו לו שתי עבודות נוספות בשכר טירחה של 17 אלף ל"י.

במקרה אחר כפר יותם במערכת הבטחון עבודות תכנון למהנדס שפרש מהשירות הצבאי ואשר בתקופת השירות הכין את תכנית האב לפרוייקט. באותו מקרה התנגדה הוועדה למסירת הפרוייקט למהנדס שפרש מהשירות והוחם השיג את האישור לאחר פניות נוספות. היקף שכר הטירחה בעבודות אלו הגיע ל־130 אלף ל"י.

לדעת הביקורת, גם אם אין מניעה למסור עבודה לעובד שפרש ושמציע שירותים במקצוע הפרטי, הרי על המשרד לשמור על מרחק נאות בינו עם העובד, תוך הקפדה על היקף סביר של העבודות שיימסרו לו ומתן הזדמנות שווה לאחרים לזכות באותה עבודה.

פינוי שלל ה"מחיבות" שבדרך

שלל האויב שנפל לידי צה"ל במלחמת יום הכיפורים "נשרי" בדרך בעת הפינוי. מבקר המדינה בדק את פעולות יחידת המכירות במשרד הבטחון בפינוי שלל האויב.

חלק ממשלוחי המזון הועבר ממקום הפינוי למחסנים בישראל ללא ליווי. בעת שהמשלוחים הגיעו והתברר שישנו חסר בבשר קפוא וביצרכים אחרים: "נעלמו" תשעה טונה בשר, 2.5 טונה סוכר, 990 פחי סמנה, 500 ק"ג אורז ועוד מצרכים אחרים. שווי החסרים החסרים הגיע ליותר ממאה אלף ל"י. החקירה של משטרת ישראל הסתיימה ללא תוצאות.

ביחידה נכרה, במקרה אחר, מצרכי הזון ב־140 אלף ל"י למושל הצבאי לצרכי סעד בסיני. כאשר המושל שקל את המצרכים שהתקבלו התברר כי חסרים כמויות ניכרות לעומת הרשימה: 22 טונה קמח, 21 טונה שמן, 18 טונה רסק עגבניות, 14 טונה שימורי ירקות ובשר ועוד. שווי המצרכים החסרים עולה על מאה אלף ל"י.

[illegible] טריפה משלל נמכר בישראל

בתוך השלל שנתפס במלחמת יום הכיפורים היו גם כמויות של בשר קפוא — שהוא כמובן בשר לא כשר. הכמות שיצאה לבית הקירור בארץ היתה 190 טונה.

משרד הבטחון התקשר על הסכם עם חברה ישראלית לשיווק על פיו היא תקנה הבשר ותוציא אותו לחו"ל. מבקר המדינה גילה שחלק מהבשר שווק בארץ. משרד הבטחון לא על קיום תנאי ההסכם בעניין זה, למרות שבתנאים היתה צפויה התובת תשלום פיצויים של 200 אלף ל"י על הפרת זה.

כמו כן התברר שהחברה שילמה למשרד הבטחון מחיר נמוך שעליו הוסכם תחילה.

בעקבות הביקורת הודיע המשנה על יהודית, פינוי השלל, כי דורשים החוזרים נקטו את הצעדים הדרושים כדי למנוע את יתרת הבשר מבית הקירור ואת שיווקו וכי היועץ המשפטי ערכת הבטחון בודק את האפשרות לנקוט צעדים משפטיים החברה על אי־קיום תנאי ההסכם.

[illegible] שת "העמלות" שמשרד [illegible] בטחון משלם ל"סוכנים"

מבקר המדינה על פעולות שונות של ציוד ע"י מינהל ת. של משרד הבטחון מצביע ליקויים רבים. עולות כאן ת. של היעדר הסבר על הצרכן מסויים, תשלומי־יתר ותשלום עמלות לסוכנים ללא

כמה דוגמאות:

ייקת 20 הזמנות של רכישת ים מיצרן בארצות הברית ות סוכנו בארץ, הסתפק משרד הבטחון בקבלת מחירים מהסוכן. קניה בהיקף כה גדול — מבקר — מן הראוי היה שהרכשה יקבל מחירונים של היצרן או יקבל הצעת באמצעות משלחת הקניות הברית.

דר הבטחון תוסין באמצעות יהודית של דאוורים יום סיקף כאשר של 9.80 אלף הוסכם על הנחה של 14% ת העלותה שסכום ההנחה שאחל נפל למעשה בהורבה ור של. 14% ההפרש לרעת הסתכם ב־56 אלף דולר.

בשנת 1971 בדק משרד מבקר המדינה התקשרות של משרד הבטחון עם חברה בדבר הקמת מפעל לתעשייה. אגב בדיקה זו העלתה הביקורת שהחברה שולבה בעיסקת רכש כסוכן של יצרן גדול מחו"ל המייצר ציוד שהמשרד רוכש. החברה הביאה לידיעת המשרד הסכם שבינה לבין היצרן שלפיו ישלם היצרן לחברה עמלה בשיעור 5% מעסקאות עם המשרד. בהתוה לרכישת ציוד שנערך בין המשרד לבין היצרן בדצמבר 1970, על היקף של 11.9 מיליון דולר, נקבע שבמקרה זה המחיר אינגו כולל עמלת סוכן. המשרד מצידו התחייב לשלם לחברה דמי עמלה בשיעור 2%, שהם 240 אלף דולר וכן הבטיח להשיג הטבות נוספות למפעל שהחברה הקימה. בעקבות הבקורת קבעה ועדת הכספים שאין הצדקה לתשלום העמלה ולמתן ההטבות. אולם הביקורת העלתה שבדצמבר 1973 ובמשך שנת 1974 רכש המשרד לפי הזמנות אחרות ציוד ואשר בהיקף כולל של 3 מיליון דולר, ושבמחירי הציוד נכללה עמלה לחברה בשיעור של 5%. המבקר מציין כי ממסמכי משרד הבטחון אף עולה כי ההתקשרויות נעשו במישרין עם היצרן ולא היה צורך בשירותי סוכן לביצוען.

[illegible] קשר עם המשפחות השכולות

עם המשפחות השכולות השכול ישנה חשיבות לקשר שרד הבטחון עם משפחות הנרהאמנם לפי הנהלים מפעיל שיקום עובדות סוציאליות כדי קשר ראשון עם משפחות הנפלו דו"ח על הטיפול הסיוע. קורת העלתה ליקויים בתיפקוד ים שנאספו על מצב המשפחה הבית הראשונים, מתברר שבעשרות מקרים נערך ביקור בית ראשון אצל משפחות הורים שכולים לאחר תקופה ארוכה יחסית. אגף השיקום הודיע עתה על תכניותיו להקים מערך מתנדבים שיודרכו בזמן ועניהם.

דו"ח מבקר המדינה מראה עוד כי הסיוע בפתרון בעיות כלכליות של המשפחות, בעיקר דיור, סבל בחלקו מפיגור והשהייה.

[illegible] המקלטים אינו עונה על צרכי מיגון האוכלוסיה

במסגרת בקורתו במפקדת הג"א מתייחס מבקר המדינה למצב המקלטים. הוא קובע כי מצאי המקלטים בארץ אינגו עונה על צרכי מיגון האוכלוסיה אף כי בעשור האחרון נקטו פעולות לצמצום הפער בצורך במקלטים. הסיבה העיקרית למצב זה היא שעד שנת 1964 לא הוקפד על הקמת מקלטים בבנייה ובשיכונים הציבוריים.

הביקורת מתריעה גם על קיומו של פיגור ניכר בהשלמת ציודם של מקלטים ציבוריים.

עוד מתריע המבקר על הזנחה בתחזוקת מקלטים פרטיים. בחלק גדול מהמקלטים שנבדקו בירושלים, במחוז דן ובחיפה נמצא שהמקלטים מוזנחים מבחינת נקיון, מחזיקים בהם גרוטאות, מוצפים מים וכדומה.

"המפתח לתיקון המצב בתחזוקת מקלטים הוא במידה רבה בידי הציבור והרוב ואין מנוס מלהצביע לגבי המצב בתחום זה על היחס הבלתי נאות של התושבים", אומר המבקר. הוא מוסיף כי מתפקידן של הרשויות הנוגעות בדבר לשפר את סדרי הפיקוח ועל פעולות ההסברה מתאימות ואף לא להירתע מפני נקיטת אמצעים משפטיים נגד עבריינים.

הדו"ח השנתי

הדו"ח השנתי הכ"ה של מבקר המדינה הונח אתמול על שולחן הכנסת. ב־1008 עמודיו מקפל הדו"ח ממצאים רבים על פרשיות וליקויים הפוגעים בתקינות המינהל, גורמים להפליות והעדפות ואשר בגינם ירדו לטמיון מאות מליונים של כספי המדינה.

בפתח הדו"ח שלו אומר המבקר ד"ר יצחק א. נבנצל כי הממצאים הנוגעים למערכת הפיננסית שלנו הם מדאיגים במיוחד והוא ממליץ על רפורמה מקיפה בניהול הפיננסי של המדינה. במצבה הכלכלי הקשה של המדינה נודעת יתר חשיבות לרמה של המינהל הציבורי — פותח המבקר את הדו"ח. שיפור המינהל יביא לחיסכון, במישרין בדרך של ייעול המנגנונים ובעקיפין ע"י מניעת ליקויים ותקלות הגורמים להפסדים. הוא ישפיע לטובה על הלך הרוח של הציבור ועל יחסו לאלה שתפקידם מחייב אותם לבוא אליו בדרישות בזמן הזה.

בהצביעו על חולשת המינהל הציבורי אומר ד"ר נבנצל כי כדי להתגבר עליהן דרושה הכרה ברורה של הממונים בדרג הגבוה ביותר בחשיבותו של טיב המינהל ונבונות לעשות למענו במרץ ובהתמדה, בצעדים החלטיים, ללא פשרנות יתר וללא תקיפות יתר, שהן תהליף בלתי מועיל להחלטות הקשות ולביצוען. הד"ר נבנצל מרגיש כי ניהול ענייני הציבור בדרכים של מינהל טוב ויעיל הוא ערך מוסרי.

דיון בפני עצמו דרוש בדבר ניהול העניינים הפיננסיים, אומר המבקר. הוא מציין שקביעת המדיניות הכלכלית היא כמובן עניין לממשלה, אולם יש בעיות של ביצוע הן עלולות להשפיע במידה מכרעת על התוצאה.

מהמבוא לדו"ח עולה כי במרוצת הזמן רוקנו את חוק התקציב מתוכנו לגבי היכולת הפרלמנטרית, לפקח באמצעותו. אומר הד"ר נבנצל:

"במיוחד יש לשאול איזו מידת משמעות יש לסדרי התקציב שלנו עם כל המאמץ הרב, שהכנסת והממשלה מקדישות לו. האירוזיה במשמעות זו היא ניכרת והיא מתבטאת במספר תופעות עיקריות:

* בחוק התקציב הוכנסו במשך השנים סעיפים המקילים על שינויים במהלך ביצוע התקציב עד כדי פגיעה במשמעותו המקורית;

* מרבים בשימוש בתקציבים נוספים, ולא רק בכורח אירועים חיצוניים בלתי צפויים;

* הולך וקטן אותו חלק מן התקציב שלגביו ניתן שיקול דעת לממשלה ולכנסת, בהשוואה לחלק הקבוע מראש, בעיקר בגין התחייבויות קודמות, ויש משקל רב לפעולות לא תקציביות של הממשלה".

התקציב — ממשיך המבקר — נותר כלי בקרה ופיקוח וגם ממלא תפקיד בתיחום היחסים בין האוצר ובין יתר משרדי הממשלה, אולם חשיבותו בקביעת המדיניות הפיננסית וגם כוחו המחייב לגבי נושאים ספציפיים נפגמים מאד.

זהו רק אחד הגורמים להחלשת המערכת הפיננסית. בין האחרים יצויינו חוב לאומי כבד וגדל במהירות; משק כספים ושוק הון מורכב ומסובך, כשהוא נתון לפיקוחו ולהכוונה ע"י האוצר ובנק ישראל; הצמדה ככלי בשימוש רב, אך בהכרח לא אחיד, אשר בטווח ארוך איננו תמיד יעיל מבחינה כלכלית ומוצדק מבחינה חברתית; גרעונות תפעוליים של רשויות מקומיות וגורמי ציבור אחרים ומתן סובסידיות, במישרין ובעקיפין, בהיקף רחב ביותר.

אלה — אומר ד"ר נבנצל — נמנים עם הסיבות שהתוצאות גם יחד של אינפלציה נמשכת ומתגברת בקצב משתנה, אולם תמיד מהיר. רק בשטח המסים נידונים בעת צעדים בכיוון התיקון היסודי.

הד"ר נבנצל אומר כי גם מדינות ותיקות ועשירות, החיות בתנאי שלום סובלות מן האינפלציה. אולם הממצאים הנוגעים למערכת הפיננסית שלנו הם מדאיגים במיוחד. לכן הוא קורא לממשלה שתיגש, תוך התייעצות עם מיטב הבקיאים ובעלי הנסיון בארץ ובכל מקום, להכנות לקראת רפורמה מקיפה ביותר בניהול הפיננסי של המדינה.

*

יחד עם דו"ח המבקר הונחו על שולחן הכנסת "הערות שר האוצר". שר האוצר מר יהושע רבינוביץ, אומר במבוא להערותיו כי הממשלה מודעת להכרח לבצע רפורמה במינהל הציבורי ובדרכי ניהול המשק. זמן קצר לאחר כינון הממשלה הופעלה תכנית ההרום הכלכלית שיעודה המרכזי היה לרסן את האינפלציה ולצמצם את הגרעון במאזן התשלומים. במקביל הוחל בביצוע הרפורמה במערכת המסים. כן עוסקת הממשלה בבדיקה ותכנון של שינויים במבנה ובארגון משרדי הממשלה. ייעשו גם שיפורים בתהליכי התקציב והבקרה. בימים אלה, מוסיף שר האוצר, מתגבשות הצעות לרפורמה בתחום יחסי הגומלין בין השלטון המרכזי והרשויות המקומיות, תוך שימת דגש על חלוקת התפקידים ביניהם ומקורות ההכנסה.

"הממשלה תתייחס במלוא כובד הראש להערותיו של מבקר המדינה בנושאים אלה ותעשה ביותר שאת לעקירתן מהשורש של אותן תופעות המשבשות את תקינותו של המינהל הציבורי", מבטיח שר האוצר י. רבינוביץ.

בהכנת החומר השתתפו: שמחה אהרוני, יעקב אידלשטיין, ברוך אדלר, יצחק דרויטש, שרגא טיסר, יונה כהן, חיים פיקרש.

משרד ההסברה

כפילות בשירותי ההסברה

בביקורת על משרד ההסברה, עומד המבקר על ההתארגנות הראשונה של המשרד שבינתיים התפרק. הבקר מעיר על הצורך בתיאום של שירותי ההסברה. מלבד משרד ההסברה עוסקים בהסברה ממלכתית גם גופים ציבוריים וממשלתיים אחרים. משרד החוץ, משרד התיירות, משרד הכספים [illegible], כן פעילים ארגונים יהודיים ו־ [illegible] בכינוס, ההסתדרות הציונית, ההסתדרות הכללית. גופים אלה עוסקים באותם אמצעי הסברה שעוסק בהם משרד ההסברה, בעיקר הפצת מידע על ישראל. המבקר מעיר שההתעשרות העצומה של הערבים ושימוש באמצעי לחץ כלכליים שאין כדוגמתם, מצווים על ישראל לשכלל את אמצעי ההסברה שלה כעניין של חשיבות לאומית ממדרגה ראשונה. מאידך קיים פער בין הצרכים לבין האמצעים המוקצים יחסית.

משרד הסעד

סדרי פיקוח לקויים על מוסדות הציבוריים

בביקורת על המחלקה למוסדות צבוריים במשרד הסעד מצא המבקר, כי ב־10 אחוז מכלל הרשומות המוכרים, הודיעה ההכרה בהם אף שהמפקח לא ביקר בהם זה יותר משנתיים.

על חשיבות הביקורים מצביעה הד עובדה שלגבי 50 מוסדות בקירוב שהוכרו על ידי המחלקה בעבר ונערכו בהם בדיקות נוספות, התברר שלא עמדו בכללים שנקבעו. לפיכך לא ניתנה להם הכרה מחדש.

המבקר ממליץ שההכרה במוסדות ציבוריים תיערך על ידי וועדה צבורית בהרכב כתאים בשל האופי הציבורי של הנושא.

בביקורת שנערכה על רישוי מעונות לתינוק, המבקר, שהבדיקה בהן איננה נערכת בקפדנות. האחראי על ביצוע החוק אינו דורש ואינו מקבל מהמפקחים דיווח שיטתי על הפקות. בעוד שמספרם של מעונות לילדים ומעונות למפגרים חסרי רשיון קטן הולך, הרי גדל במספר המעונות לזקנים חסרי רשיון. על אף המספר הגדול של חסרי הרשיון, מספר התביעות שמשרד מגיש נגדם הוא קטן יחסית ואינו ברגיע צותם מלנהל כעון חסר רשיון.

בפרק על הכשרת עובדים סוציאליים מצא המבקר שבין 70 סטודנטים שקיבלו מילגות להכשרת עובדים סוציאליים, בסכום של 224 אלף וכיסוי לימודיהם, 24 לא עבדו בשירותי הסעד. כפי שהתחייבו לעשות, ולא נדרשו להחזיר את המילגות. אין בידי המשרד נתונים אם רוב הבוגרים מילאו את התחייבויותיהם לפי תנאי המילגה שקיבלו ואם אכנם עבדו בשירותי הסעד.

משרד האוצר

היהלומנים פטורים מהצהרות הון ומחוסנים מתביעה פלילית ל־5 שנים

התחייבותו של האוצר שלא לדרוש מהיהלומנים הצהרות הון במשך תקופה ארוכה פוגעת בכללי מינהל ציבורי תקין. זאת קובע מבקר המדינה בממצאיו על מינהל הכנסות המדינה.

דרישת הצהרת הון היא מכשיר בידי שלטונות המס לקביעת הכנסתו של נישום. השוואת הצהרות הון לתאריכים שונים עשויה להביא לגילוי הפרשים בלתי מוסברים הנובעים מהכנסות שאותן השמיט הנישום מדו"חותיו. עפ"י הוראות נציבות מס הכנסה נדרשים מנישומים שונים להגיש הצהרת הון אחת ל־3 או 5 שנים, לפי סוג התיק. מסתבר כי היהלומנים זוכים בעניין זה ל"יחס מיוחד".

בדצמבר 1973 הודיע הממונה על הכנסות המדינה לנציגי ענף היהלומים על ההסדר, שלפיו אותם יהלומנים, שרכשו מלווה מלחמה כרצון עפ"י התחייבות בציגות הענף, לא יידרשו למסור הצהרות הון לפקידי השומה עד 31.3.1979. כמו כן לא יתייחסו פקידי השומה לעניין אי הגשת הצהרות הון שנדרשו בעבר ולא נמסרו ובקשר לכך לא יינקטו צעדים פליליים. הממונה על הכנסות המדינה הבהיר בתשובה לשאלת מבקר המדינה כי "יחס מיוחד" זה נובע מכך שהיהלומנים התחייבו לרכוש איגרות מלווה מלחמה בסך 50 מיליון ל"י, תרומה העולה על מה שנתנו ענפי משק אחרים.

אולם המבקר דוחה הסברים אלה ואומר: מתן התחייבויות להימנע למשך תקופה ארוכה מהפעלת סמכות הנתונה לפי פקודת מס הכנסה לפקידי השומה ומתן הבטחה שלא יינקטו צעדים פליליים בתנאים מסויימים, אינם עולים בקנה אחד עם הוראותיה של אותה פקודה ועם כללי מינהל ציבורי תקין.

מס הכנסה אינגו מחזיר להחזיר...

מי שמשלם מס הכנסה מעל הסכום שהוא חייב בו זכאי לתבוע שהשלום היתר יוחזר לו בתוספת ריבית. ואמנם בשנת 1973 הוחזר מ־מיגהל קרוב ל־10 מיליון ל"י ל־29500 שכירים.

מבקר המדינה ערך בדיקה בשני משרדי שומה לגבי הנהלים והטיפול בבקשות להחזר מס. בבדיקת מדגם של 111 בקשות להחזר מס נמצא כי ב־22 מהמקרים נמשך הטיפול מעל לשישה חודשים, בלא שהיתה הצדקה לכך. ב־4 מקרים נמשך הטיפול בין 14 ל־20 חודשים.

עוד התברר כי פקידי השומה לא דאגו לזכות את השכירים בריבית המגיעה להם לפי החוק בעת ההחזר.

פיגור בעריכת שומות

ממצאי המבקר מצביעים על פיגור הולך ומחמיר בעריכת שומות לעצמאיים ולחברות. בשנה 1971 נערכו 182 אלף שומות סופיות, בשנת 1972 נערכו 160 אלף שומות בלבד ובשנת 1973 הגיעו ל־170 אלף שומות. באותו זמן הלך וגדל המלאי המצטבר של שומות שטרם הושלמו לעומת 219 אלף שומות שלא נערכו בשנת 1970 הגיע הפיגור בשנת 1973 ל־338 אלף שומות.

המבקר אומר כי מן הפיגור ההולך וגדל בעריכת שומות של עצמאיים ושל חברות ומהקשיים הניכרים למצוא כח אדם מקצועי ומיומן שיוכל להתגבר על הפיגור, תוך הבטחת האיכות בעריכת שומות, עולה כי אין מנוס ממעבר לשיטה סלקטיבית בעריכת שומות.

פירושה הממקה הטיפול בתיקים שיבחרו כל שנה וקבלת ההצהרה ללא בדיקה נוספת מיתר הנישומים.

הפעלת השיטה הסלקטיבית הורוש השומה לב משני היבטים; כי צד ייבחרו התיקים שלגביהם תיערך השומה וכיצד תיבחן רמת אמינות ההצהרות בתיקים שעל בדיקתם יוותרו שלטונות המס. המבקר מציע כי השיטה תהא כזו שהנישום לא יוכל לדעת מראש לאיזו שנה תיערך לו שומה. תנאי הכרחי אחר לשיפור ההצהרות הוא להרחיב את תחולתה של החובה לניהול השבונות על ציבור העצמאיים ואכיפתה וכן לצמצם ככל האפשר את השימוש בבסיסה של "תחשיבים מוסכמים", כלומר הערכת הכנסה של נישומים בענף כלכלי לפי ממוצעים שהוסכמו עליהם עם נציגות הענף.

עוד אומר המבקר כי כדי להבטיח הגשת הצהרות נאותה יש לבדוק גם אם מערכת ההרתעה עונה על הצרכים.

לדעת המבקר יש לבצע צעדים אלה בדחיפות מכיוון שהפיגור בשומות הולך ומחמיר.

השהיית הטיפול בפיצויים עבור נזקי מלחמה

בביקורתו על הטיפול בתביעות לתשלום פיצויים בגין נזקי מלחמה מצביע המבקר על שיעור גבוה של "סחבת". מבין 1950 תביעות שהוגשו ע"י ניזוקים מטהריה ומישובים אחרים בצפון הארץ, מאז המלחמה, לא הסתיים הטיפול בכ־140 מקרים. בדיקה מדגמית העלתה שבחלק מהתביעות נמשך הטיפול תקופה ארוכה למדי — ברובם מעל שנה — בעיקר בשל כך שלא היה מעקב אחרי שלבי הטיפול.

"רווחים שמנים" לבנקים בתכניות החיסכון המאושרות

הבנקים קוצרים רווחי־עתק מהפעלת תכניות החסכון למיניהן. מסקנה זו מתקבלת מן ממצאי מבקר המדינה על עידוד החסכון המבוצע ע"י האוצר.

מחישובי הביקורת, כפי שהם מסוכמים בדו"ח, עולה כי בגין כספי חוסכים שהופקדו במסגרת "תכנית בדירה" בשנים 1970 עד 1975 נותר לבנק עבור הפצת התכנית והפעלתה רווח שנתי של כ־14.5 אחוזים(!). עבור הפעלת תכנית החסכון החדשה יהיה הרווח השנתי של הבנק אף גבוה יותר, הן כתוצאה מהפליה המוצאת במדד המחירים בשנתיים הראשונות להפעלתה והן כתוצאה מהגדלת החלק של כספי החסכונות השמורים לשימושו המעשי של הבנק.

הדו"ח מביא חישוב מאלף על רווחי הבנקים בתכניות החסכון. לדוגמא: בגין חסכון בסך אלף ל"י שהופקד בתכנית בדירה בשנת 1970 ואשר התוסף המדי בו עד תום חמש שנים קיבל החוסך בתום אותה תקופה סכום של 2856 ל"י. אולם למעשה הפך הסכום המקורי ל־3809 ל"י — ורווחי הבנק על אותו פקדון הגיעו ל־953 ל"י לפחות. הדו"ח אף מציין כי לאכיתו של דבר רווחי הבנקים גדולים יותר כתוצאה מפעולות נוספות המתאפשרות להם, כמו רווחים בשבירת החסכון ועוד כהנה.

עד לסוף דצמבר 1974 הצטברו בתכניות החסכון המאושרות פקדונות בהיקף של למעלה מ־4.5 מיליארד ל"י, אשר שימשו בעיקר למימון תקציב המדינה והעולות מהנות של האוצר.

מבקר המדינה אומר כי חלקם של הבנקים בייזום התכניות ובהפצתן תרם ללא ספק להרחבה המסגרת של החוסכים מכל שכבות הציבור. עם זאת, לנוכח הסכומים הגדולים שמדובר בהם, חשוב לבחון באיזו מידה ניתן לגייס כספים אלה במחיר נמוך יותר, בדרך של יתר־הקפדה על שיעור המירווח של כל אחד מהרכיבי ההוצאה, וזאת בלא לפגוע בתמריץ שניתן להוסך כדי שיחסוך.

החשב הכללי לא יצר הכלים לביקורת על הפעולות הכספיות

מבקר המדינה מציע לבחון מחדש את ההסדרים לגבי הפקדות צמודות מדד באוצר כדי לתאמן לשינויים בנסיבות. בבחינה זו יש לתת את הדעת על כל הצדדים המינהליים המשקיים של הסדרים אלה במגמה להקטין במידה האפשר את הנטל הכספי הכרוך בהם.

הצעה זו כלולה בבקורת על הפקדות צמודות באגף החשב הכללי באוצר. הדו"ח מציין כי בשנים האחרונות גדלו מאד הסכומים המופקדים באוצר בתנאי הצמדה, רובם לתקופות ארוכות בהתאם, לתנאי ההנפקות ומיעוטם כהפקדות בינים זמניות עד להשקעתם לטווח ארוך. בתקופה של התייקרות מהירה עלות הצמדה של קרן וריבית היא גבוהה ביותר. בנסיבות אלה, אומר המבקר, נודעת חשיבות מיוחדת להסדרים המינהליים של רישום והפקדה, לקביעת המדד הבסיסי לצורך חישוב ההצמדה ולבקרה על מועדי ההפקדה והמשיכה של הפקדות זמניות. מתוך ממצאי הבקורת עולה כי לא תמיד עמדו ההסדרים הנהוגים במשרד האוצר במבחן היעילות.

המבקר מגלה כי עלות כספי ההפקדות היתה גבוהה מן המתחייב משיעור ההתייקרות. לעתים קיבל האוצר הפקדות מכספי הנפקות חדשות לפרות ניתן היה לצפות כי עלות ההצמדה תהיה גבוהה מאד. לדעת הביקורת יש לבחון מחדש את כל מערכת ההסדרים של האוצר על הפקדות זמניות, זאת במיוחד כאשר בהנפקות חפשיות של הבנקים אין האוצר חייב להבטיח הפרשי הצמדה.

החשב הכללי לא הבטיח ביקורת פנימית

דברים קשים כלולים בדו"ח בנוגע לביקורת פנימית בשתבצעות משרדי הממשלה ובאגף החשב הכללי.

במסגרת תפקידיו של החשב הכללי, כממונה על הטיפול המרכזי בפעולות הכספיות של הממשלה, מוטל עליו, בין היתר, הפיקוח על דרכי ההוצאה של תקציבי המדינה ופעולות כספיות אחרות המבוצעות באגף ובאמצעות 34 משרדי ממשלה ויחידות־סמך מרכזיות. עליו לקיים פיקוח על תקינות ניהול הפעולות הכספיות וההתחשבנות של משרדי הממשלה והיחידות הסמוכות.

בדיקת המבקר העלתה כי יחידה מיוחדת שהוקמה לעניין זה ע"י החשב הכללי לא הגיעה, בדרך כלל, אף למינימום ההכרחי של בדיקות במשרדים וביחידות סמך גדולות וכך גם המצב לגבי שומן הבדיקה ורמתה המקצועית. זה כשלוש שנים שהמחלקה פועלת ללא במתה, אין בה תכניות עבודה שנתיות. ועוד התברר: דווקא ביחידה זו הצטמצם מספר העובדים מתיצעה לפני שנתיים — לשבעה כיום.

מממצאי מעקב אלה — אומר הדו"ח — מצביעים על כך שלא עלה בידי החשב הכללי ליצור את הכלים ההכרחיים לקיום ביקורת פנימית על מערכת החשבונות והפעולות הכספיות של הממשלה — הן זו המבוצעת ע"י המשרדים המשרדיים והן זו המנוהלת ע"י אגף החשב הכללי עצמו. בין שמצב זה הוא תוצאה מהקושי להשיג כח אדם מקצועי מתאים ובין שהוא נובע מכך שלא ניתנה לעניין זה עדיפות מתאימה, אין להשלים עם כך שהמצב יימשך. יש צורך איפוא למצוא דרך נאותה להבטחת ביקורת פנימית ראויה לשמה, שהיא תנאי הכרחי להבטחת התקינות של המערכת כולה.

מאה מיליון לירות נרכשו בשוק השחור לסיורים בחו"ל

רכישות של "דולרים שחורים" ע"י ישראלים היוצאים לחו"ל הגיעו בשנת 1974 לסכום של 95 מיליון דולר. מבקר המדינה מביא אומדן זה תוך בקורתו על הטיפול בהקצבת מטבע חוץ ונסיעה לחו"ל ע"י אגף כספים זר באוצר. מבקר המדינה דורש לשכלל את כלי הפיקוח באופן שיבטיחו כי ההוראות הקיימות, ובמיוחד הגבלות לגבי גובה ההקצבות, ייקוימו.

מן הראוי שאגף מטבע חוץ יערוך מחקר שיאפשר לו לעמוד על סיבות הגמשה האמורה בתחום התיירות היוצאת והיוצאת טולל התמעטה הקצבות בגובה החוץ שלא מביך ייצוק.

ליקויים בנהלים

בקורת קשה מטיח המבקר על בדולי ההקצבות והרישום של ההקצבות. ישנם ליקויים בנהלי הרישום העלולים לאפשר רכישות מטבע מעל לסכום שהוקצב.

מסתבר כי בשנת 1973 הסתכמו ההקצבות לישראלים היוצאים לחו"ל ב־105 מיליון, כאשר להקצבות הרגילות (450 דולר לנוסע) הוצאו 64 מיליון דולר, בישיבות מפקידויות מטבע החוץ 20 מיליון דולר והקצבות מיוחדות 21 מיליון דולר.

כמה הוציאו למעשה?

מהוך עיון בפרוספקטים של סוכנויות נסיעות הוסקה באגף מטבע חוץ המסקנה כי בשנת 1973 היו הדרישים לתייר ישראלי בממוצע כ־780 דולר ולפי ההערכה לשנת 1974 יעלה הסכום על 900 דולר. האגף מעריך את הרכישות של מטבע חוץ שנעשו שלא כחוק, לכיסוי הסיורים בחו"ל בשנת 1973 ב־45 מיליון דולר ולשנת 1974 ב־95 מיליון דולר.

הכנסה מתיירות — פוחתת; ההקצבה לנוסעים לחו"ל גדלה

הדו"ח עומד על ההשוואה בהכנסת מטבע זר מתיירים בכנסים לעומת ההוצאה עבור ישראלים היוצאים לחו"ל. השוואת ההכנסה הממוצעת מתייר הנכנס לארץ בשנים 1973 ו־1974 מראה מגמה ירידה בהכנסות ואילו ההקצבה הממוצעת לישראלי היוצא לחו"ל הולכת ועולה בכל שנה, על אף העובדה ששיעור ההקצבה הקבועה לא השתנה בשנתיים האחרונות.

האיזל ובאותה תקופה על המחירים בישראל בקצב מהיר ניתן היה לצפות שההוצאות של תייר בפנים יגדלו אף הם. אך למעשה אירע היפוכו של הדבר. המבקר אומר כי

התעשיינים קיבלו החזר מסים

משרד החקלאות

סקר ותחשיב בדבר ריווחיות ייצוא שימורי צבעוניות הוכיח כי הרווחיות גדלה במידה ניכרה בשנים 1973 ו־1974, וזאת למרות העליה בהוצאות הייצור. למרות זאת קיבלו התעשיינים החזר מסים נוסף על זה שניתן לכלל היצרנים החקלאיים המוצאים.

המבקר, בביקורתו על משרד החקלאות, סבור שצריך היה לשקול מחדש אם יש הצדקה להחזר מסים נוסף זה.

הביקורת על המשק השירותים של משרד החקלאות העלתה שרישום המלאי הקיים אינו מאפשר ביצוע יעיל של ניהול המלאי והפיקוח עליהם. בדיקת של שיווק תוצרת חקלאית בהוות של משרד החקלאות הראו שאין פיקוח מספיק על כך. העסוקה של טרקטורים ביחידות שונה של המשרד היתה נמוכה והתשומות להחזקת הכלים גבוהות. המלצת לצמצום הרכב של המשרד בוצעו רק בחלקן.

בדיקה במכון הוטרינרי מצאה תרכיבים שלא הושמדו על אף שפג תוקפם או כאלה שהושמדו זמן רב לאחר שפג תוקפם.

הביקורת בהרצאת הטירות מצאה שאין פיקוח על הנסיעות במשרד הסיפוסים ולכן אין אפשרות להגיש תביעה נגד מגדלים שנטעו ללא היתר.

(המשך הדו"ח עמ' 4)

صكنا من الاصل

هكذا من الاصل

דו"ח מבקר המדינה

בנק ישראל
בנק ישראל העניק „אשראי מיוחד" למפלגות למימון הבחירות להסתדרות

בנק ישראל אישר עד ספטמבר 1973 אשראי מיוחד למפלגות לצורך מימון מערכת הבחירות בהסתדרות הכללית. זאת מגלה מבקר המדינה בדו"ח שלו על בנק ישראל.

ראוי לציין כי שאלת מימון המפלגות והקונסולידציה של חובותיהם עוסקת מערכת הדיון הציבורי זמן רב. הנושא עלה בכנסת. ומצא הדיון בנית הנספח. דו"ח המבקר מראה כי עד לפני שנה תנאי מימון הבנק המפלגתי באשראי של את הוצאות הבחירות להסתדרות.

האשראי המיוחד, הנקרא „אשראי מסווג", ניתן לסייע לענפי משק שונים לצרכי ייצוא השוק המקומי. הוא ניתן בתנאים נוחים מבחינת שיעורי הריבית וללא הצמדה.

מבקר המדינה מגלה:

„בספטמבר 1973 אישר בנק ישראל אשראי מיוחד בסך 7.2 מיליון ל"י לפרעון תוך שנתיים, למפלגות למטרת מימון מערכת הבחירות בהסתדרות. והאשראי ניתן באישור הנגיד, בעקבות פנייה של נציגי המפלגות הגדולות שבהסתדרות. החלוקה נעשתה עפ"י אחוזי הייצוג של המפלגות בהסתדרות. כמעט כל המפלגות ניצלו את חלקן באשראי".

הדו"ח מונה עוד מקרים של הקצאת אשראי שלא עפ"י המטרות עבורן הוא נועד. מסכם מבקר המדינה ואומר: „לפי סעיף 3 לחוק בנק ישראל מתפקידו של בנק ישראל להסדיר ולכוון את מערכת האשראי בישראל כדי לקדם באמצעים מוניטריים רמה גבוהה של ייצור, תעסוקה, הכנסה לאומית והשקעות הון בישראל. בסעיף 42 לחוק נקבע שבנק ישראל יספק כספים לבנקים להסדרת היקפי האשראי ויעודו. לדעת הביקורת יש לראות את הסמכות הנתונה לבנק כמיועדת לאפשר לבנק למלא את תפקידו בהתאם לסעיף 3, ולא בדרך כלל, לפתרון בעיותיהם הספציפיות של גופים ציבוריים או בודדים".

שר האוצר משיב בהקשר זה במלים הבאות: „על בנק ישראל לתת את דעתו להערות הביקורת".

מדיניות בלתי עקבית בפקדונות צמודים

המבקר טוען כי לא היה נכון לפעול במשך תקופה ארוכה בלא קביעת מדיניות ברורה, דבר שגרם — להוסיף שיקולים ולשוני בטיפול בבקשות שהוגשו לבנק ישראל.

בנק ישראל הודיע בינואר 1975 למשרד מבקר המדינה, שבדרך כלל לא נתן אישורים להפקדת כספים מן הסוג האמור לחברות ממשלתיות, כיוון שלא ראה כמוצדק שהן ישקיעו כספיהן בדרך זו, אך במקרים שציינה הביקורת, התחייב הבנק המסחרי לקבל פקדון ולבצע הלוואה מבלי לקבל אישור מראש מבנק ישראל, והאישור ניתן לאחר מכן. לפנים משורת הדין.

בין היתר מציין המבקר:

בינואר 1974 פנה הבנק למשכנתאות למפקח, בבקשה לאשר קבלת פקדונות של אחד ממוסדות המדינה בסך 2 מליון ל"י לתקופה של 30 חודשים ובריבית של 8¼ אחוז לשנה; הפקדונות ישמשו למתן הלוואות לרשויות מקומיות ו/או למתן הלוואות במשכנתא, לפי תכנית של משרד השיכון (אין זיקה בין הפקדון אותו מוסד לבין רשויות מקומיות ותכניות משרד השיכון). המפקח השיב, בפברואר 1974, שהוא מסכים לאשר את הפקדון בתור יוצא מן הכלל, לאור הנימוקים שהועלו בפניו על ידי הבנק; הנימוקים עצמם לא נרשמו. המפקח גם הודיע, שהוא עומד להוציא הנחיות חדשות בדבר קבלת פקדונות מסוג זה, ושעד הוצאתן לא יוסיף לאשר פקדונות כאלה.

בפברואר 1974 הסכים המפקח, לפי בקשת בנק מסחרי, לאשר פקדון של אותו מוסד בסך 3 מליון ל"י לחמש שנים, למתן הלוואות לרשויות המקומיות. המפקח הוסיף לאשר את ההערות האמורות בדבר ההנחיות החדשות העומדות לצאת ובדבר אי אישור פקדונות נוספים עד להוצאתן. על אף הודעה זו, הוא אישר לאותו בנק פקדון של 3 מליון ל"י, באפריל 1974, בציינו, שעל הפקדון יחולו ההנחיות, שהבנק מתכוון להוציא, בתנאי שהן יוצאו לא יאוחר מ־90 יום לאחר מועד הבקשה. באמצע יוני 1974 אישר המפקח בנוסחם הבאים שתי בקשות נוספות של הבנק, מאפריל ומאי 1974, לגבי פקדונות של החברה בסך כולל של 6 מליון ל"י; האישור ניתן למפרע מתאריך הבקשות. באותו יום דחה המפקח בקשה אחרת של הבנק, בדבר פקדון של 10 מליון ל"י על ידי החברה ובחודש שלאחריו הוא דחה בקשה נוספת להפקדה של 3 מליון ל"י.

משרד החוץ
שליחי ההסברה קיבלו אשל מראש ולא דיווחו על הוצאות

בביקורת על משרד החוץ מצא מבקר המדינה, שמשרד החוץ חילק ליחידים הוצאות נסיעה למטרות הסברה, אך לא נמצא כל תיעוד על כך ששליחים אלה דיווחו על פעולותיהם. הסכומים נעו בין 5,000 לבין 11,000 ל"י. הסכומים ניתנו היו לרכישת כרטיסי נסיעה והוצאות אש"ל, אך המשרד לא בדק את השתתפותם של מקבלי התמיכות. משרד החוץ הודיע כי מינה ועדה שמתפקידה להציע נוהל בנושא תמיכות והשתתפות המשרד בפעולותיהם של גורמים שמתוצה לו בעקבותם מדיניים והסברתיים. וועדה זו עוסקת לסיים עבודתה בקיום.

משרד החוץ השתתף בהוצאות גופים ציבוריים למטרות הסברה בשנת הכספים 1973 בסכומים שנעו מ־5,000 עד 50,000 ל"י. במקרים לא מעטים היו ההקצבות בסכומים גלובליים, ולא ניתן היה לדעת את הקריטריונים להקצבות אלה. לא נמסרו בדרך המקרים הדוחים מאת הגופים הללו על פעולותיהם תמורת תמיכת המשרד.

דמי יצוג לראשי נציגויות

כן גילה מבקר המדינה כי ראשי נציגויות שמקבלים דמי ייצוג חודשיים, לא דיווחו כלל על הוצאותיהם. דמי הייצוג לראש נציגות נעים בין 300 ל־1,250 דולר לחודש. תקנון שירות החוץ קובע נהלים למתן דמי ייצוג לשגרירים. על פי הוראות התקנון חייבים מקבלי דמי ייצוג לדווח על פעולותיהם לוועדת הייצוג. ראש נציגות צריך לדווח אחת לשלושה חודשים על הוצאות הייצוג בלי לפרט סכומים, יתר הנציגים צריכים לדווח אחת לחודש. מתברר שהיו ראשי נציגויות שלא דיווחו כלל על פעולותם התרבותית שבגינה מקבלים הם דמי ייצוג. אחרים שלחו דיווחים באיחור רב, ולעתים רק לאחר שוועדת הייצוג עמדה להקפיא את דמי הייצוג. דוחות רבים לא היו חתומים על ידי ראש הנציגות כנדרש. לא פורטו שמות האורחים או המוזמנים. עובדי משרד החוץ מקבלים דמי ייצוג כחלק מן המשכורת. מאידך היו מקרים שנציגים דיווחו על הוצאות מעל למה שהוקצב להם. התקציב השנתי לדמי ייצוג מגיע ל־3,399,936 ל"י.

בביקורת שערך מבקר המדינה בנציגות ישראל בבון התברר שהשגרירות בבון הפסידה אלפי לירות משום שלא הגישה בזמן חשבונות למשרד האוצר הגרמני, כדי לקבל החזר מס ערך מוסף. בבדיקה שנערכה בתשלום משכורות לעובדי השגרירות התברר כי בממוצע קיבלו עובדים בשגרירות ביולי 1974, כ־5 אלפים לירות לחודש, לאחר ניכוי הוצאות שכר דירה והחזר מקדמות והלוואות. המבקר מעיר שבולט הפער בין ההוצאות האישיות של העובדים בנציגות בשירות החוץ, שהן גבוהות יחסית, לבין הסכומים הנמוכים המוקצים יחסית לפעולות, לרבות פעולת ההסברה.

בביקורת שנערכה בסדרי הזמנה של משרד החוץ למדליות ומטבעות לשם כיבוד אורחי חוץ, התברר כי עובדים בחו"ל מזמינים באמצעות המשרד מדליות ומטבעות, לצרכיהם האישיים, במחיר ההנפקה, ומהם בהנחה של 25 אחוז. סדרי הרישום והפקוח במחסן המטבעות של משרד החוץ נמצאו לקויים.

משרד הפנים
תופעות בלתי רצויות ברשויות המקומיות בהשגת מימון מסחרי

הביקורת הפנתה את תשומת לבו של משרד הפנים בראשית 1973 לתופעות בלתי רצויות ברשויות המקומיות בתחום השגת מימון מסחרי. הנהלת משרד הפנים הורתה במספר פעמים לממונים על המחוזות שעליהם להקפיד בדבר תנאי המלוות בעת אישורם, בייחוד שהריבית על המילווה המצמדים לא תעלה על השיעור החוקי המירבי של 9 אחוז.

מהביקורת שערך המשרד עולה שהממונים על המחוזות לא הצליחו לבלום את השימוש במימון מסחרי, הרשויות המקומיות המשיכו לקבל מלוות כאלה לצרכים שוטפים, לפרעון מלוות קודמים ולמטרות פיתוח. הכספים למלוות המסחריים באו בדרך כלל מחברות־בת להשקעות של בנקים, וכן גופים אחרים שהיו להם עודפי כספים. ואף מאנשים פרטיים בעלי אמצעים להשקעה ושההתקשרות אתם היא באמצעות מתווכים. המלוות שלפי הנתונים כולם היו צמודים לפי השיעור הקבוע בחוק (9 אחוז למן 1971) נדרשו הרשויות לשלם ושילמו בחלק מן המלוות — כתנאי לקבלתם — סכומים נוספים בגין עמלות תיווך ועמלה בעד שירות בנקאי לפירעון המלווה. מלוות אחרים הותנו ברכישת מניות של החברה המלווה או חברת בת או במתן הטבות כמו, פתיחת חשבונות בבנקים, החזקת פקדון נגדי או מסירת עיסקות ביטוחים לתקופה מוגדרת לרוב לחברת ביטוח שמכספיה ניתן המלווה. בשנים 1973/72 הגיעו התוספות לריבית ל־1־2 אחוז לשנה. עם עליית שיעורי הריבית עלו גם שיעורי העמלות, ונמצא שהתוספת הגיעו לכדי — 4.5 אחוז.

נדרשו לשלם הפרשי הצמדה בכמה רשויות מקומיות נתקבלו מילוות בשבוע האחרון שלפני פרסום המדד החדש, הן נדרשו לשלם הפרשי הצמדה על בסיס של מדד שהיה לפני חודש עד 4 חודשים. במספר מקרים נדרשו הרשויות למסור למלווה שטרי חוב בסכום המלווה הרבית להבטחת הפרעון, אף כי השטרות נמסרו לבטחון, לא דאגו הרשויות המקומיות בכל המקרים להבטיל סחירותם ובכמה מקרים אף נעשה שימוש לרעה בשטרות אלה. חלק מהשטרות והדבר נתגלה לא נרשם בפנקסי הרשות המקומית. עד בשנת 1973 הפנתה הבקרת את שימת לבו של משרד הפנים שמועצה מקומית מסרה לחברה פרטית שטרי חוב ופקודות סילוקין בסך 497,000 ל"י על חשבון הלוואות בסך 287,000 לירות. בשנה האחרונה הסתבכה כידוע עירייה בקבלת מלוות על פי הסדרים פגומים. למעשה אומר המבקר, יש מקרים של עקיפת הגבלות הרבית על ידי הבנקים, על ידי תשלומים נוספים לגופים נפרדים.

כן גילה המבקר שחלק מן הרשויות המקומיות השקיעו כספים באיגרות חוב צמודות או בפקדונות לזמן קצוב, חלק מזה היו כספי מלוות שבעדם משלמות הרשויות רבית גבוהה ותוספת עמלה.

בפרק על המענקים המיוחדים של משרד הפנים, נבדקו 180 מענקים. המבקר מצא שלגבי 7 מענקים ששוחררו לא נמצא כל אישור על ביצוע הפרויקט. ב־15 מקרים שוחררו המענקים על סמך בקשת של הממונה על המחוז. בלי שיכורים של ההתקדמות בבצוע הפרויקט. המבקר ממליץ על נהלים מתאימים בקשר למענקים אלה.

בביקורת על מרשם האוכלוסין, מצא המבקר שבקובץ התושבים היו 14 אלף מספרי זהות כפולים שהצטברו במשך שנים ולאחר בירורים ותיקונים נותרו כ־2,000 מקרים. רשימת המהגרים בפועל לחו"ל כללה תושבים שלא נכללו ברשימות של מחלקת המיכון.

משרד השיכון
רטיבות בדירות של השכונות החדשות בבירה

בשנת תשל"ד חדרו גשמים לשלושים לדירות בשיכונים חדשים בירושלים, בעיקר במזרח העיר ובצפונה, ובחלק מהדירות נפגעו בדיקה רבה: בחלקן נפגעו קשות ובחלקן לא ניתן היה לאכלס בהן.

הטעות הרטיבות נבעה מהעדר תקנים נאותים לחומרי הבידוד והאיטום ומסדרי פיקוח בלתי מספיקים לצד אילוצים שהזמן גרמם. משרד השיכון פעל לתיקון הפגמים, אך בחלק מהדירות לא עמד במבחן הבדיקה של מכון התקנים והיה צורך לבצעם בפעם נוספת. מבקר המדינה קובע שהמשרד לא פעל במידה די נמרצת כדי להביא לסיום התיקונים הדרושים עד ראשית הגשמים בשליש.

התופעה של חדירת רטיבות לדירות הלכה שכיחה בשיכונים החדשים שבמזרח ירושלים. הרטיבות חדרה למאות רבות של יחידות דיור בשכונות: תלפיות מזרח, נוה יעקב, גילה, רמת אשכול, הגבעה הצרפתית, מעלות דפנה ושכונת הורחבה. במיוחד נפגעו שלוש השכונות: תלפיות מזרח, נוה יעקב, וגילה ובהן כ־1,950 יחיד, שרובן אוכלסו במחצית השניה של 1973 ויתרתן בשנת 1974. כ־60% מכלל יחיד נבנו על ידי המשרד והשאר — עבור המשרד — על ידי חברת שיכון ופיתוח וכיוצא חברת שיכון ציבוריות. רוב היחידות הן טיפוס מקובל בבניה קונבנציונאלית ובבניה טרומית ועוסן נוקשם בשיטת הבניה המוצאשת, שהיא חדשה יחסית.

הפיקוח על בניית המשרד ושל זו של חברת השיכון הציבורית היה בידי שתי חברות פרטיות, ואילו הפיקוח על המבנים, שהוקמו על ידי חברת שיכון ופיתוח, היה בידי החברה עצמה. בתלפיות מזרח, שבה כ־440 יחיד, נתגלתה, לפי המידע שבידי המשרד, רטיבות ב־324 יחיד (72%). הדירות שנפגעו עמדו לאכלס בתחילת 1974, אך בגלל הרטיבות, שחזרה לתוכן, לא ניתן היה לאכלס 62 מהן. 127 יח"ד נוספות נפגעו פגיעה בינונית ושאר 135 היחידות פגיעה קלה. בנוה יעקב ובגילה, המונות כ־1,800 יחיד, נתגלתה רטיבות בלמעלה מ־600 דירות (40%). ברובן הגדול (כ־90%) היתה הפגיעה קלה ובינונית. 11 יחידות בשתי שכונות אלו נפגעו קשה מאוד, ולגבי 7 מהן קבע המשרד וחברת שיכון ופיתוח, כי הן מסוכנות למגורים ויש לפנות את דייריהן.

רשות השידור
מספר מחזיקי מקלטי רדיו וטלוויזיה אינו ידוע

בקורת קשה על דרכי הניהול, נהול החשבונות והרשום בעלי מכשירי הרדיו והטלוויזיה נכללים בדו"ח מבקר המדינה על רשות השידור. הדו"ח מציין כי אומדני הגביה לא היו מציאותיים והדבר הביא לגרעונות בתקציב הרשות.

דגש מיוחד בדו"ח המבקר, נודע על חוסר ידיעה על מספר האנשים המחזיקים מקלטי טלוויזיה, כשהפער בין האומדן של רשות השידור לנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה עולה על 216 אלף מקלטים. אז, מספר מקלטי הטלוויזיה לפי רשות השידור, הוא כמחצית מהמספר המקלטים לפי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

הדו"ח, עומד על בעיית התקציב של הרשות לפיו תקציב ההכנסות מתבסס בעיקר על הכנסות מאגרות רדיו וטלוויזיה (75 אחוז מאומדן ההכנסות בשנת הכספים 1974) ובחלקו על הכנסות משירותים הניתנים ליחידות ממשלתיות, מוסדות ציבור ויחידים ומהקצבות האוצר.

הדו"ח מציין כי עד 1973 נגבו אגרות הרדיו והטלוויזיה לפי השנה הקלנדרית, בעוד שתקציב הרשות הוא את שנת הכספים; האגרה נגבתה בסכום אחד תוך חודשיים בכל השנה. כדי להתאים את שנת הגבייה לשנת הכספים הוחלט לבטל את גביית האגרות בחודשים ינואר—פברואר 1974 ולגבות את האגרות בשני תשלומים בחודשים אפריל—מאי ואוקטובר—נובמבר 1974 ל־15 חודש (ינואר 1974 עד אפריל 1975). הסכום הכולל של אגרה זו 181 ל"י מזה 31 ל"י — בעד שלושה החודשים ינואר—מארס 1974.

בעוברו על נושא אומדני הכנסות, מציין המבקר שאם כי אומדני ההכנסות של הרשות מגבית אגרות היא כלפי מעלה: בשנת 1971 היתה ההכנסה בפועל 75 אחוז מאומדן ההכנסה, ושנה לאחריה 87 אחוז, ורי שבה השנה, לא יגיעו ההכנסות לאומדן התחזית היא שכ־18 מליון ל"י יהיו חסרים לאמדן.

מכאן ראוי לציין כי המדובר לפי אומדן רשות השידור המדובר על 333 אלף מחזיקי טלוויזיות לעומת מספר כפול לפי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

ניהול החשבונות היה בשיבוש רב. סגירת החשבונות לשנת הכספים 1973 והוצאת הדו"ח התקציבי נעשו רק בדצמבר 1974. הרשות רשמה את הכנסותיה והוצאותיה — להוציא שכר עבודה — על בסיס מזומן. לדעת הביקורת, רצוי שהרשות תעבור לניהול החשבונות על בסיס צבירה, ותערוך דו"חות כספיים לפי שיטה זו — דו"חות אשר יבוקרו ויאושרו על ידי רואה חשבון.

המצב כיום הוא, אומר המבקר כי אין קשר מחייב בין הכנסות הרשות להוצאותיה. אומדני ההכנסה אינם מציאותיים די הצורך.

רישום לא מדוייק

המבקר מותח ביקורת קשה על צורת הרשום של מחזיקי מכשירי רדיו וטלוויזיה. המחלקה מנהלת מאז 1964, קובץ של מחזיקי רדיו וטלוויזיה. תכליתו להקיף נתונים על בעלי מקלטים וכתובותיהם ומידת תשלומי האגרות על ידיהם. בקובץ, הקיים כבר כ־עשר שנים רבים השגויים. על פי נתונים משוערים של רשות השידור היו בעת הביקורת, כמה מליון ומאה אלף רשימות בקרוב כ־שליש כמאות אלף שהכתובת המצויינת אינה נכונה, כמאה אלף רשימות כפולות לאותו מיתאר שישים אלף רשימות שהתייחסו לנפטרים, וכ־חמשה עשר אלף רשימות כפולות על פי מספר זהות.

בהמשך עומד המבקר על הליקויים בסחר במקלטי רדיו וטלוויזיה. הדו"ח מציין כי רק חלק מן הסוחרים במקלטי טלביזיה מדווחים למחלקה על המכירות ואילו הסוחרים במקלטי רדיו אינם מדווחים כלל, ואף אינם מנהלים ספרי מלאי, כפי שנדרש בתקנות. במחלקה אין אמצעים מתאימים למעקב אחרי דיווח הסוחרים. לדעת רשות השידור עשויה הבעייה למצוא את פתרונה, לאחר שתוקן חוק רשות השידור ונקבע בו חובת ההודעה על ידי סוחר שמכר או השכיר מקלט רדיו או מקלט טלביזיה. סוחר שלא הודיע כחוק דינו קנס 1,000 ל"י; אולם עד סוף שנת 1974 לא הגישה הרשות תביעות על סמך תיקון החוק.

משרד התקשורת
איחורים רבים בשירות הדאר־נע

מדריך הטלפון המסווג היוצא לאור ע"י חברה פרטית, לפי חוזה עם משרד התקשורת, אינו מכניס כמעט דבר למשרד כי הוצאותיו על הפצת המדריכים השתוו כמעט לסכום שקיבל מהחברה. זאת מתברר ממימצאי הביקורת על משרד התקשורת. ההתקשרות האחרונה עם החברה היתה לשנים 1973—1978 ובכל זאת לא הוצמד הסכום שהחברה משלמת למדד כלשהו.

להדפסת מדריך הטלפונים התמנה מכונה מיוחדת אך בהתקשרות עם החברה לא הורכשה אחריותה לתקינות המכונה ולא הובטחה אספקת חלקי חילוף ואפשרות של טכנאי במקרה של קלקולים. השירות שניתן ע"י הסוכן למשרד לא היה לשביעות רצון המשרד והוא לא הכשיר אנשי מקצוע משלו לתחזוקת המכונה.

בדיקת שירותי דאר נע הראתה כי בקווים רבים היו איחורים הניכרים לשעה לוח הזמנים, אלה הגיעו עד חצי שעה ומעלה בימים רגילים ומספר שעות בימים שבהם בוצעו התשלומים של המוסד לביטוח לאומי. בכל ישוב שבו מבקר הדאר הנע צריכה להיות תיבת דואר למשלוח מכתבים אך ברבים מהישובים חסרו התיבות או שהיו מקולקלות. חלוקת הדאר בישובים אינה נעשית כראוי לגבי עתברת מברקים אומר המבקר כי רק כמחצית מהם הגיעו במסגרת הזמן התקני שנקבע.

המבקר מתאר רכישת ציוד למרכזיות טלפונים מספקים מתמיים והוא אומר בנושא זה כי המחיר בחו"ל אינו יכול לשמש בסיס בלעדי לחישוב המחיר לצרכן המקומי, כפי שקרה בפועל.

בדיקה של שירות טלפון 16 חוזי־קונים הכיזה שיש צורך בשיפורים רבים במרכיבי המערכת ויש לתת את הדעת על שמירת כללים נכונים בהפעלת שכר עידוד.

רשות הנמלים
עובדים קיבלו 3000 לירות בעד יום עבודה בשבת

השכבעות בדבר תשלומים דימיוניים המגיעים עד אלפי לירות ליום לעובדי התפעול בנמלים, בעיקר בנמל אשדוד, אותרו ע"י מבקר המדינה בדו"ח שלו על רשות הנמלים. הדו"ח מגלה כי עובדים קיבלו בעד יום עבודה אחד בשבת 3000 ל"י.

התוספות בגין עבודה שלא בשעות העבודה הרגילות מבליטות את הדברים. עד היכן הדברים עלולים להגיע ולאו דווקא במקרים קיצוניים — אומר המבקר בסכמו את הדו"ח של הרשות, הוא מוסיף: המימצאים ממחישים בעד הפגיעות בחוק ובהסדרנות הפיזיות משימוש במיכסות עבודה מוסכמות. עם כל הקושי בהסדרת נושאים בתחום זה נראה לביקורת כי הכרחי להגיע לתיקונים הדרושים — מסיים המבקר את הדו"ח שלו על „הרשות".

מאה שעות פרמיה לשעה

מהמימצאים עולה כי שכר של 3000 ל"י קיבלו אמנם שני עובדים בלבד, אבל סכומים „קטנים" יותר ליום עבודה, 1000־2000 ל"י, קיבלו עשרות עובדים. סכומי ענק אלה קיבלו עובדים בנמל אשדוד בעד פירוק תומשים. לגביה לא קיימת מיכסת עבודה מיוחדת והיא „תודפסה" על מיכסה מוספסת שהוחזה בנוגע בשיטוח ענפי אריזה ושנקבעה עוד בשנת 1966. הסכום הדמיוני של השכר נתקבל מכך שעובדים קיבלו עד כמאה שעות פרמיה (!) ואם לא די בכך קיבלו העובדים „פרסי" בעד עבודתם בשבת 295 אחוזים על שכרם. העובדים זכו בפרס נוסף מטעם „רשות הנמלים" ובצוותים הנפשי עובדים בשיעור שעלה ב־40־60 אחוז על התקן הכיין לא שונתה מיכסת העבודה ששימשה בסיס לתשלום הפרמיה. כאמור, לא בודדים קיבלו תשלומי ענק ו־39 קיבלו אלף ל"י ליום, מהם 16 מעל לאלפיים ל"י ו־2 מעל ל־3000 ל"י.

לעומת פועלי נמל אשדוד היו פועלי נמל חיפה מקופחים ושם קיבלו בממוצע 130 ל"י לעובד בימי מנוחה, בעוד שבאשדוד קיבלו 350 ל"י בממוצע לעובד. בנמל אשדוד הוסכם לאחר מכן מ"מ ממושך להעמיד את המיכסה המוסכמת בשיטות פרוהד, אך הם הסכימו לכך רק לאחר שניתן להם פיצוי כספי של 280 אלף ל"י לעיבה אחת.

המימצאים מראים גם כי נתנו ברוחב יד בתוך היתרים לעבודה בשבתות וב־1973 היו בנמל חיפה 467 ימי תפעוקה בשבתות. לפי החוק שעל פיו ניתנו ההיתרים צריך היה לפצות את העובדים בימי מנוחה אך למעשה נתנו להם תמורה כספית על חילול השבת.

בנושא אחר שנבדק ברשות הנמלים, הפרשי השירותים, קובע המבקר שמעם הנהגו דפוסים קבועים לצורך עריכת חישובי עלות השירותים וקביעת האגרות איננה על בסיס תחשיבי הלוגי מלאים ובדוקים.

מוסד לבטוח לאומי
הסכמים עם הבנקים לא כובדו

הסכמים שערך המוסד לביטוח לאומי עם בנקים מסחריים לגביית כספים לא כובדו ע"י הבנקים וכספים בסכומים גדולים נשארו אצלם זמן רב יותר מכפי שהוסכם בהסכם.

ההסכם עם בנק בה"א דובר של יתרות של מליון ל"י בממוצע בשני ימי עבודה. למעשה היו היתרות 5—8 מליון ל"י. עם בנק אחר נעשה הסכם שהתיר לו להחזיק כספים 22 יום בממוצע לעומת יומיים בלבד בבנק הראשון. גם בהתחשב בריבית שמשלם הבנק למוסד אין הצדקה לקיום הפרש זה — קבע המבקר. בנק שלישי לא שילם ריבית על כספים שהופקדו אצלו.

בבנק אחד חוייב המוסד בריבית של 65 אלף ל"י על חשבון יתרות לחובת המוסד. באותו זמן היתה יתרה לזכות המוסד שכיסתה חלק ניכר מסכום משיכת היתר בחשבון המרכזי. במשך הזמן היו יתרות של עד מיליון ל"י ולמעלה מזה ועל סכומים אלה לא שולמה ריבית. עם התערבות המבקר החזיר הבנק את הריבית שגבה.

הסכומים שהמוסד שילם לזכאים לפי החוק נוטלים במידה רבה מהסכומים שעלה בידו לגבות מהחייבים לפי פסקי דין לדמי מזונות — קובע המבקר. הסכום של החייבים גבה ב־12 מיליון ל"י נטו מהתשלומים של המוסד. הוא גם הסתפק לעיתים בגביית חלק מהחוב בלבד.

משרד החינוך והתרבות
הרפורמה בחינוך לא השיגה את מטרותיה

המבקר הרכזו בביקורת על בצוע הרפורמה במשרד החינוך על ידי הקמת חטיבות הביניים. עד שנת תשל"ד עלה בידי משרד החינוך להקים 143 חטיבות ביניים. בצד הישגים אלה אין בידי המשרד נתונים שיצביעו על השגת המטרות שהוצבו לרפורמה, וממצאי הביקורת מצביעים על ליקויים העומדים למכשול בדרך להשגת מטרות אלה.

חלק מן המורים בחטיבות הביניים עדיין חסר הכשרה מתאימה. לא הושלמה הכנתם של תכניות הלימוד וספרי הלימוד החדשים, חטיבות הביניים נפתחו במבנים שלא התאימו לייעודם. אחרות הופעלו בלא שהועמדו לרשותן פריטי ציוד דרושים.

במהלך הפעלתן של חטיבות הביניים נתעוררו קשיים בכל הנוגע לארגון הלימודים על פי הקווים שהותוו על ידי מעצבי הרפורמה. המשרד מודע לליקויים אלה, והסבר לכך הוא במגבלות תקציביות. אולם בין הממצאים שהעלתה הביקורת, יש לא מעטים ולא בלתי חשובים, שלשם תיקונם אין הגורם התקציבי בעל משקל מכריע.

המבקר סוקר את המלצות הכנסת לטיפול ברפורמה וקובע שהמלצות אלה לא הוגשמו בחלקן הגדול. חטיבת הביניים נועדה לשמש מקום מפגש לילדים מעדות ושכבות שונות. אולם נתוני משרד החינוך מצביעים על כך שרק בחלק קטן מהחטיבות שהוקמו עד תשל"ד, הוקרב ההרכב בפועל לרצוי שנקבע. אחת הסיבות לכך, שבישובים רבים, בעיקר בערים בהן האוכלוסיה הטרוגנית, חלו עיכובים בביצוע הרפורמה. בירושלים הוקמו עד תשל"ד 4 חטיבות ביניים מבין 21 האמורות לפעול בה. בערים טבריה, פתח תקוה וצפת לא הוחל כלל בביצוע הרפורמה. בתל אביב הוקמו 13 חטיבות. בחיפה הושלמה הרפורמה בהקמת 14 חטיבות ביניים.

נתונים על הרכב האוכלוסיה בתל אביב בחטיבות הביניים מצביעים על כך שמיפוי רובעי העיר, לא נעשה כך שיבטיח מיזוג התלמידים, יוצאי שכבות שונות, ביחס דומה להרכב האוכלוסיה בעיר. עד מועד הביקורת לא נערך כלל מיפוי העיר לשם מיקום חטיבות הביניים. מבין 11 חטיבות ביניים בחינוך הכללי, הגיע באחת שיעור התלמידים מאסיה אפריקה ל־64 אחוז ובשניה ל־57 אחוז ואילו במקום אחר היה רק 28 אחוז.

אדריכלים בתפקיד כפול

בביקורת על הקמת מבני חינוך, מצא המבקר שאדריכלים שמשמשים כיועצים לבינוי של מבני חינוך, ליד משרד החינוך, משמשים גם מתכנני תכניות בניה של בתי ספר. לדעת הביקורת יש לתחום הסכמים עם האדריכלים היועצים, שלפיהם תהיה הזכות למשרד לקבל מידע בדבר עבודות אחרות שלהם. כן מותח המבקר ביקורת חריפה על התקשרות עם חברת פקוח, בלי תחרות מוקדם ובלי לבדוק אם יש חברות פקוח טובות יותר, לדעתו אין זה רצוי שכספים המיועדים לבניה יועברו באמצעות גוף המועסק בפיקוח עליה, אלא באמצעות אישור המשרד עצמו לחשבונות הרשויות המקומיות. המשרד הודיע שלהבא יידרש שכל חשבון של חברת הפקוח יאושר על ידי הרשות המקומית. הממצאים מצביעים על לקויים בתחום זה ומשרד המבקר דורש תיקונם.

בביקורת על שירותי החינוך בעיירות הפיתוח ובישובי שלים, מצא המבקר שלא הוכנו דירות ב־11 עיירות פיתוח עבור המורים, למרות שמשרד החינוך נקט בפעולות הסברה להפניית מורים לישובי פיתוח, חסרו 44 דירות ב־11 עיירות פיתוח. מורים מנוחים, המפקחים של הלימודים בעיירות פיתוח, לא ביקרו כלל בבתי הספר או שביקרו במקרים מועטים בלבד. ב־14 מתוך 33 בתי־ספר לא ביקרו מורים מנוחים.

בפרק על החזקה שוטפת של מבני חינוך. מצא המבקר שלא לקבוע בבירור, מה היו הקריטריונים שהנחו את המשרד בהגדרת ... מינות הנזקקות של רשויות מקומיות, בסיוע כספי של המשרד ולפי נתונים סיועה של כל אחת מהרשויות המקומיות נעשה עתה. הוא ממליץ להגביר את הפקוח על לשכות המחוזיות של משרד החינוך על סדרי ניהול הקניות של מן החינוך.

גרעון בווינגייט

בפרק על מכון וינגייט — לחינוך גופני, שנועד להיות בית מלון ספורטאים, מצא המבקר שהמכון השתייה גם לשאינם ספורטאים תקופות שבהן לא היתה תפוסה מלאה. בדיקה העלתה ש־25 מה... במכון היו של לא ספורטאים. כשליש ממספר הלינות באותה עת. האורחים הללו כללו: אנשים הקשורים לספורט, עובדי המכון אלה הקשורים עמו. אורחים על ידי מוסדות ממשלתיים להשתלמות. וכן עובדי משרד החינוך והתרבות ובעלי תפקידים אחרים באו למטרות בנושא. אורחים קיבלו תעריפים מוזלים. הגרעון הגיע ל־9,000 ל"י שנזקפה על המכון.

בפרק על פעולות משרד החינוך במימון לימודים של החיילים ... רדים, מצא המבקר כי בהנחה משרד לא התנה מתן האישור למוסדות ברשת לימודים באותה למוסדות הנעברו מקדמה בה שהתלמיד נלמד מבלי לבדוק אמנם נבחן במקצוע זה. בב... התברר שרבים מהחיילים המ... רים שקבלו מקדמות לבחינת ל... עות בחינה בבגרות, כלל לא במקצועות אלה.

משרד ראש הממשלה
המרכז הגרעיני [...] הזמנות ללא מ[...]

אם רצינו לסכם את הערותיו של המבקר לגבי עניינים מינהליים של הוועדה לאנרגיה אטומית, הפועלת ליד משרד ראש הממשלה, ואולי גם של מחלקות ממשלתיות רבות — רבות אחרות, היינו כותבים זאת במשפט אחד: הצורך בהקפדה מלאה על נוהלים בסדרי מסירת הזמנות ספקים (הסי בפתח, בקביעת מחירים ובבדיקתם מראש וכרומם.

לדברי המבקר היו ליקויים במסירת ההזמנות, ב־1972 מסר המרכז למחקר גרעיני ... ספק הזמנות ללא מכרז ... המוזידים. המבקר מציין גם המרכז רכש מהספק פריטים „שלא בכללו במחירון", גם למחקר גרעיני בנהל שונים פריטים „ללא בדיקת המחיר" שנדרש לשלם — שלום.

גם החזקת המלאי, ספירתו ... מו, אינם כשורה. מדובר על ... שבמחסן אחד בלבד שיוכם מ... כמליון לירות. ב־1972 החל ב... המלאי, והרישום נמשך עדיין.

העדר נוהלים לגבי נסיעות לחו"ל

נסיעת עובדי מדינה לחו"ל ... נוספים מתפקיד אחד מהנסיעות; נוספים להש... — כמחצית מכלל הנסיעה אחד נוספים לנוספים בעוסק לא גדול.

להלכה, קיימת „הוראת נסיעות" מסגרת משרד רה"מ, ... רים. כל בקשה נבדקת. אלא כה לחוד ומעשה לחוד. לא ... סיעות הן בהתאם לנוהלים ... מדברי המבקר אנו למדים ... זה חלו בשנתיים האחרונות ... אולם אין הם מספיקים. רצוי ... מבקר מציע להעביר את ועדת ... עות לכפיפות אירגונית של ... שירות המדינה, באשר לה הם ... דרושים כדי לסייע לוועדה, ... השירות מסכויות בכוח התפקיד ... הוועדה לייצול ... שהמבקר מציין טיסה של 7 ... עובדי משרד התחבורה לחו"ל ... 232 עובדי משרד זה שטסו ... כטיסה לשם הברת תפקידים — ... המבקר את הצורך בהקפדה על ... דיווח מפורט מכל נסיעה, וגם ... יהיה משום פיקוח לשעבר על השליחות.

משרד התחבורה
הטבות מופלגות לקבלנים שביצעו עבודות בנתיב איילון

הברה „נתיבי איילון" שילמה בעבות הוצאות כוול תווים עם אחד הקבלנים של פרויקט נתיב איילון בסכום של 285 אלף ל"י. במקום לגבות החזר התשלומים מהקבלן היא הסכימה לראות סכום זה הלוואה שתוחזר ב־46 תשלומים חדשים, בריבית של 3 אחוזים.

סיפור זה על עבודת החברה, המובא במסגרת הדו"ח על משרד התחבורה, הוא רק אחד מבין סיפורים אחרים על הטבות מופלגות ולא כבדיקה שניתנו לקבלנים שונים שביצעו את העבודות. אלה קיבלו בין היתר, פקדונות נוחות בתנאי הריבית שלהן והקופות הסילוק, וזאת בשעה שהחברה עצמה מימנה את פעילותה מהלוואות ומשיכות יתר הנושאות ריבית בנקאית. כמו בעבודות רבות אחרות כן גם בנתיבי איילון לא עמדו הקבלנים בלוחות הזמנים והפיגורים היו גדולים. למרות זאת לא ננקטו צעדים בפעולות ולא הופעלו הקנסות על החוזים ואף ניתנו להם תשלומים שהיו גבוהים בהרבה מהסכומים שהוסכם עליהם בחוזים.

אי סדרים היו בחברה גם בנוהלי המינהל ולא נקבעו בה נהלים קבועים ומאושרים בתחומים חשובים כקבלת עובדים, זכויותיהם והטבותיהם. וסדרי הגשת התקציב. מסתבר שהחברה היתה נדיבה למדי כלפי חלק מעובדיה ובהסכם שנערך עם מומחה מחו"ל לתיכנון הפרוייקט הוכנס סעיף בדבר השתלמות עובדים של החברה אצל מומחה זה בחו"ל. השתלמות של 12 איש עלתה למעלה מ־80 אלף דולר ו־15 אלף ל"י לכל אחד. (חצי מיליון ל"י לפי שער הדולר הנוכחי). סכומי ענק אלה נזקפו בחברה על חשבון התכנון הראשוני של הפרוייקט.

מתברר כי כיום אין בכלל תחזית לסיום העבודה בפרוייקט והיא תלויה במידה רבה בהיקף הכספים שהשותפים (עיריית תל־אביב והממשלה) ובעיקר הממשלה תעמיד לפרוייקט בשנים הבאות. העיכובים בעבודות העלו את ההוצאה בשיעור עצום. האומדן הראשון דיבר על 150 מליון ל"י ועתה מדברים רק על שלב א' ההוצאה עליו של 350 מליון ל"י.

בביקורתו על משרד התחבורה עוסק המבקר גם במסירת עבודות תכנון, מחקר וייעוץ והוא קובע כי לא היו תכניות עבודה רב־שנתיות בתחום זה והעבודות נמסרו בהיקף כספי גדול בהרבה ממה שנקבע בהתקשרות.

בשדה התעופה עבודות צומצם היקף העבודה בהיעדר תקציב הדבר גרם לשיבושים בביצוע. הקבלן הגיש תביעה על 1.5 מליון ל"י בגין נזקים שנגרמו לו עקב צמצום העבודה ופיצולה. הקבלן קיבל בסופו של דבר פיצוי של 750 אלף ל"י והעבודה נמסרה לקבלן אחר.

ליקויי התובלה בימי מלחמת יום הכיפורים באים לידי ביטוי בדו"ח המבקר, המתריע על איחורים במוד... חשבונות עם לקוחות, דבר שגרם הפסדים.

המחסור במשאיות

המחסור במשאיות בתקופת המלחמה אילץ את שלטונות התחבורה להפעיל אמצעי תחבורה אלטרנטיביים. אחד מהם היה הבאת משאיות מחו"ל על גבי אניות. הפעלת משאיות אלה עלתה 4160 ל"י בעוד שהמדיון היומי הצפוי מהן לפי המחירים של או לא עלה על 1400—1650 ל"י ליום. בעד גוררים שהובאו מהולנד שילמו למפעילים 8.75 מליון ל"י כולל פיצויים שונים וסכום של 125 אלף ל"י כתשלום להתאמת איחסון הגוררים באניות, מאחר ולא לקחו בחשבון שהאניות לא יתאימו להובלה.

הסיכום הכללי של העיסקה הכוללת של העסקת הרכב מחו"ל מראה כי הוצאות הממשלה הסתכמו ב־12.3 מליון ל"י וההכנסות ל־2.14 מליון ל"י בלבד ועוד 1.3 מליון ל"י נמצאים בבירור. כדי לצמצם ככל האפשר את ההפסד, שהיה צפוי מהפעלת הרכב, היה על משרד התחבורה לפקח בקפדנות על ביצוע ההסכם שנעשה עם השותפות ולקבוע סדרים נאותים לניהול ההתחשבנות עם הלקוחות — אומר המבקר.

משרד העבודה
ליקויים חמורים בנוהל מסירת עבודות חוץ

שני עובדים בכירים של אגף המדידות (במשרד העבודה) הושעו מעבודתם שהתגלתה למסירת עבודות בהיקף של 700 אלף ל"י לביצוע ע"י גורמי החוץ מבחוץ, הביקורת העלתה ליקויים חמורים בדרכי מסירתן וכן הפיקוח של האגף.

הממצאים בדבר הקשר של עובדים בכירים של האגף אל החברות המסחריות, שעמן ערך האגף החוזים לביצוע העבודות, גם מטילים חשד על פגיעה בטוהר המידות, מעילה באימון וביצוע עבירות משמעת.

משרד מבקר המדינה ריכז פרטים על שלוש החברות, שלהן נמסרו העבודות:

● חברה א' נתאגדה ביום 2.3.1973 על ידי שני עובדים בכירים של האגף, הקשורים בתחום המיכון, ואדם נוסף, שעבד בשנים 1970—1972 כיועץ של האגף; השלושה הם גם בעלי מניותיה של החברה ומשמשים כדירקטורים שלה.

● חברה ב' נתאגדה ביום 28.3.1973 על ידי אדם פרטי, המשמש דירקטור יחידי של החברה, וכן על ידי פלונים הבעלים של חברה א'.

● חברה ג' נתאגדה בשנת 1969 על ידי אנשים, שלא ידוע על כל קשר ביניהם לבין האגף ולבין חברות א', ב'; בדיון, הנערך בנוף המדינה, היא צויינה כבעלת נסיון וידע.

ההתקשרות של האגף עם שלוש החברות לא תאמה את הוראות התכ"ם בדבר רכישה מבין וסידורים, המחייבות עריכת מכרז לפני ההתקשרות; סטייה מהוראות אלה מצריכה אישור של המנהל הכללי. אישור כזה לא נתבקש ולא נתקבל.

אופי העבודות שנמסרו חייב במידה מרובה בדיקה מהימנותן של החברות, שלהן נמסר ביצוען. קצין הבטחון של האגף הודיע לביקורת, כי לא נתבקש לערוך בדיקה בטחונית לגבי החברה וכי לא ידוע לו, אם נערכה בדיקה כזאת על ידי גורם אחר.

הקשר של עובדים בכירים של האגף עם חברה א' ובו נגד צה הוראות התקשי"ר הן בדבר איסור על עבודה פרטית והן בדבר האיסור החל על פעילות עסקית, שיש בה משום ניגוד אינטרסים בין התפקיד הרשמי לפעילות הפרטית.

משרד המשפטים
האפוטרופוס אי[...] גובה בעד שמו[...] בנכסי נעדרים

בשנת 1974 היו בניהול האפוטרופוס הכללי כ־6300 תיקים, שנפתחו עם קבלת מידע על רכוש שניתן לייחסו לנעדרים. המבקר עומד על כך שלא נערכה כל תוכנית לאיתור רכוש נעדרים. האפוטרופוס לא נעזר די הצורך במקורות מידע שניתן להיעזר בהם.

הפעולות לגילוי רכוש לא נעשו באופן שיטתי. אמנם, מדגיש המבקר כי מאז דצמבר 1972 החל המשרד הראשי בפעולה יזומה לגילוי רכוש אולם זאת בהיקף מצומצם.

בין פעולות האפוטרופוס נמצאים דלא ניידי, המבקר מצביע על שטחים חקלאיים, לרבות פרדסים מגרשים ומבני מגורים שאין מידע על מצבם. הוא העלה גם מקרים שנעשה שמוש בלתי מורשה בנכס, אולם לא ננקטו צעדים לסילוק ידו של מסיג הגבולות או לקבלת דמי שמוש בעבור הנכס.

המבקר מביא מספר דוגמאות, בין היתר מספרים כי באיזור יקנעם יש בניהול האפוטרופוס קרקעות השייכות ל־22 נעדרים בחלקן משנת 1950. השטח בגודל 260 דונם מעובד בחלקו ע"י קיבוץ שבסביבה ובחלקו ע"י תורה לעיבוד חקלאי. בסוף 1951 הוצע ראש המועצה המקומית לאפוטרופוס, שהחברה מוכנה לשלם פיצויים או דמי חכירה, אולם עד לסוף 1974 לא נעשתה כל פעולה ואין האפוטרופוס מקבל כל הכנסה נפרדת.

המבקר מציין כי בלשכת תל אביב אין ארכיון מסודר לתיקי האפוטרופוס. תיקים של עזבונות ושל חולי נפש, שהם חסויים מעצם טיבם, הונחו על מדפים בחדר, שיש לציבור גישה אליו, ותיקים רבים נמצאו בחדרי העבודה כשהם מונחים על כסאות, שולחנות ואף על הרצפה. בלשכה אין עובד ארכיון, שיטפל בתיקים; דבר זה מקשה על הטיפול השוטף בתיקים, וקבלת הדואר והירקו נעשים על ידי העובדים המקצועיים.

עד לשנת 1969 היה האגף בעיקר משלוש מחלקות: א... פסות, כינוס נכסים ונהול ... האזור. עבודות האגף נעשו ... ארצי על ידי יחידות המשרד שבירושלים.

בדברו על נושא ההוצאה לפועל מותח המבקר ביקורת על דרך פעל. בציינו כי לסוף שנת 74 מבדר במשרדי ההוצאה לפועל אלף תיקים, אומר המבקר כי הבטחת ביצוע סדיר של פסקי דינים שהמספרים יהיו כמו כראוי, ותוקנו כיאות ... קב אחר תנועתם. בהם נמצאו ... ים רבים בכך כולל תיקים ש... במקור בשעת הביקורת.

כן גילתה הביקורת שבלשכת ההוצאה לפועל בתל אביב נמצאו תיקים, שבהם לא נהל חשבון או שנהול רק בחלקו. גם בת... לשכות, שבהן נערכה ביקורת ... אי תיקים כאלה, אך לא בהי... מה. כתוצאה מכך זה ננקטו — שלא לצורך — הליכים, כ... צאת פקודה מאסר, או צו ע... חייבים לא מעטים נדרשו לש... פים מעל למגיע מהם. ה... בהרישומים והטיפול בתיקים על ידי עורכי הדין או פקידיו דברים הגיעו לכך שאנשים ... למעלה מן הדרוש.

המבקר מציין כי ממצאי ה... הנוכחיות מצביעים על ה... קית, אלא שבכמה מישורים עדיין אינו משביע רצון. יש ... במעלות יותר נמרצה של ההוצאה לפועל, ובמיוחד ה... תל אביב, לביצוע פסקי הדין ... למעשה. מן הראוי גם שה... פעולה תינתן הדעת במידה ר... על שמירה על זכויותיו ... חייב, לבל ייפגעו על ידי נקי... פעולות, שאינן מתחייבות מפסק ... לא נמצא עוד פתרון מניח את ... לבעיה ביצוען של פקודות מאסר ... חייבים, אולם בתחום זה ה... החלטה אירגונית ישרה כמו ... הנהלת בתי המשפט בלבד.

משרד הדתות
הפעלת החו"ק רק דרך המועצות הדתיות

בפרק „משרד הדתות" מתרכזת הביקורת הפעם בעניני הקבורה. גם כאן יכולים היינו לקצר ולסכם את האמור בקביעה: עבד העמודים המוקדשים לנושא זה במשפט אחד: התפקיד ההווה של משרד הדתות לאחד כל החברות־קדישא בכל עיר וישוב ולרכזם בחברה קדישא עירונית, שתפעל ליד המועצה הדתית. בחיסול הפיצול הקיים היו אף אם נעלמות גם הבעיה של התשלומים מעל או מתחת לחוק, האפשר היה בלולת להנהיג בהליך הכלוב מבלבליים (באמצעות המוסד לביטוח לאומי) הן בעד הפסה, הן בעד הצבכה ד־הקבורה גם יחד.

המבקר מציין (עמוד 263) את העבודה שהמחלקה לענייני קבורה שבמשרד הדתות פעלה בכמה תחומים ביה הגיל, להביא לאיחודן של חברות קדישא, על ידי מניעת הרחוש הרישיון, אולם — בהמשך נאמר — הפעולה לא נשאה פרי. והתוצאה? — החו"ק פעלו בלא רשיון ובלא שינקטו נגדן אמצעים מתאימים...

עתה, נאמר, מבקשת הנהלת משרד הדתות, להגיש תביעה מכספיות נגד חברה ללא רשיון, ופנתה למוסד לביטוח לאומי כדי לקבל ממנו את הנתונים הדרושים.

הביקורת מציינת שקיימות תקנות והנחיות, שהותקנו ע"י משרד הדתות בכנים עבור, לגבי אגרת שירותים מבציעי מצבות, אפשרות ערעור וכו', אלא שגם בזה לא הכל נוהגין לפי תקנות והנחיות אלה.

להשלמת התמונה ראוי לציין שמבין 186 מועצות דתיות הפועלות בארץ, רק 65 מהן מפעילות במסגרתן חברה קדישא. מבין 325 חו"ק בעלות רשיון במשרד הדתות 51 עצמאיות, 85 ליד מועצות דתיות, 75 ליד ישובים דתיים ו־114 פועלות בקיבוצים. מבין 221 חו"ק הנוהגות, אושרו אגרות כצבצה ל־39 בלבד: 22 חו"ק ליד מועצות דתיות, 17 חו"ק עצמאיות, שלוש חברות קדישא, בשלוש הערים הגדולות, מפעלות בכ־43 אחוז מכלל הנפטרים בארץ.

מכירת אחוזות קבר בחיים הוא מקור הכנסה עיקרי לחו"ק, הסכומים הנדרשים הינם גבוהים. הביקורת מציינת שעניין קביעת המחיר איננו מוסדר, ואין קריטריונים קבועים לכך...

רכבת ישראל
שינויים שעלו 5 מיליון ל"י

בהקמת תחנת הרכבת בבת־גלים בוצעו שינויים תוך כדי עבודה שהעלו את הערך המשוער של הבנין מ־1.8 מיליון ל"י ל־6 מיליון ל"י. האדריכלים קיבלו שכר טרחה בהתאם לכך ולדעת המבקר לא צריך להיות שכרם מוצמד. 5 שינויים בוצעו בפרוייקט זה המבקר אומר כי שינויים רבים אלה מצביעים על כך שהנהלת הרכבת לא נתנה דעתה באופן יסודי על אופי הפרוייקט בשלמותו ולא נבדקו כל ההיבטים העשויים להיות כרוכים בביצוע הפרוייקט.

במסילת הברזל נען—באר שבע בוצעו בזמנו, ב־1955, עבודות עפר ברמה טכנית ירודה ביותר. הדבר גרם להוצאות אחזקה גדולות. כבר לפני שבע שנים הצביע המהנדס הראשי של רכבת ישראל כי מצב המסילה אינו תקין העלול לסכן הבטיחות. הוצעו הצעות לשיקום המסילה אך הנהלת הרכבת לא ביצעה אותן.

(המשך הדו"ח עמ' 5)

ושרד
ושטרה

עבודות תכנון גדולות נמסרו למתכנן מסויים

המדינה בדק את הפעולות ... בהקמת מבנים עבור המש־ ירות בתי הסוהר, וכן בדרך בדירות שירות האחזקה. ב־ אמרים הדברים לגבי המחל־ נר ובנסים בירושלים וביאו. ... של הדו"ח מתיחס לביקורת צרכי ובמחסני היחידות של שם גם נבדקו דרכי התב־ המלאי ורכישת האספקה.

... מציין כי לא נקבעו נהלים התכנון. בשנים 1970— ... מסרו עבודות תכנון לשיבעה ... עם שישה נחתמו חוזים על ... יות, ששכר הטירחה הכולל אומדם ב־980 אלף לירות ב־ עם השביעי שהיה עובד ה־ עד לשנת 1958, נחתמו באו־ נים חוזים על 14 עבודות ומידה בעד כל עבודה עלה אלפים לירות ושכר הטירחה ... ע"ב 547 אלף לירות. מבקר קובע, כי מרבית עבו־ התכנון שנמסרו למתכנן ה־ ... היו קשורות בהקמת מב־ בשביל שירות בתי הסוהר, ... מהעבודות היו המשך לע־ ... ת, שנמסרו בשעתן על ידי ... ות. הוא מעיר, כי עניין מ־ ... ה של עבודת תכנון גדולה ... די שירות בתי הסוהר לאותו ... נן „שימשה“ נושא לביקורת ... ים קודמות“!

עוד, כי בהמשך הביקורת ... שהים, עבר מבקר המדי־ ... יבללים שיש לשמור עליהם, עבודות תכנון ועבודות הנ־ ... ורות, כמו מסירת הזמנות ... ב, בכל האפשר של מתכננים ... דה על רמה מקצועית נאו־ ... רים נאותים לבחירתם מ־ ... מת מועמדים ובאישור וע־ ... נת הביקורות ראוי, איפוא, ... יה ושירות בתי הסוהר יק־ ... כך שהזמנות לעבודות תכנון ... למתכננים תוך שמירה על ... האמורים.

ועמידה לדרישות ... ות בת שומר

... לדירות השירות, המיועדות ... ל לאנשי משטרה העומדים ... לשורותיה או המועברים ... ין כי נמצאו מקרים שהוק־ ... ה שירות שלא לפי הקריט־ ... בע, ולעתים „אפילו לא לפי ... פעל במשטרה“!

הנקיה האפייני אירע בחור־ בות, בשנים 1968—1971. סטודנ־ טיות בנות שוטרים קיבלו דירה זו שלקראת מסירתה שופצה על חשבון המשטרה ונקבע גם ש־ תשלומי החשמל והמים יחולו על המשטרה. במקרה אחר המשיך שוטר להתגורר בדירה בירו־ שלים, גם לאחר שעבר הזמן בו הותר לו להתגורר בדירה זו.

היו מקרים, קובע הדו"ח שטיפול המחלקה בפינוי דיירים היה איטי וממושך מעבר לסביר ואף ארך ש־ נים. גם אינה מקיימת תחזוקה מ־ תוכננת של הדירות שברשותה — קובע המבקר.

המבקר, מוסיף כי מצב דירות ה־ שירות מחייב היערכות מחודשת של המחלקה בכל הנוגע לנושא זה וב־ דיקה מחודשת של צורכי המשטרה בדירות שירות, הן בהווה והן בעתיד. המבקר ממליץ שאם אמנם יקבע שהמשטרה אינה נזקקת לדירות, יש מקום לשקול העברתן למחלקת ה־

דיור האחזקה שבמשרד האוצר.

מבקר המדינה קיים בשנה הדו"ח גם מעקב על הממצאים שבדו"ח ה־ שנתי הקודם, לגבי טיפול בתלונות נגד אנשי המשטרה, ומציין, כי לאחר מכן אמנם התחילה לפעול במטה ה־ ארצי של המשטרה, לשכה המטפלת על תלונות הציבור.

שירות בתי הסוהר

פרק אחר בדו"ח על משרד המש־ טרה מתיחס לעניני השירות של בתי הסוהר. באשר למערך האפסנאי של שירות זה, קובע הדו"ח כי בתכנון הרכש האפסנאי השנתי לא הובא בחשבון המלאי שבמחסני היחידות. מה שגרם להצטברות ניכרת של פריטים שכיחות במלאי. בין אלה, יתרה של לבני קיץ לאסירים ובכ־ מות שנמצאה הדבר שניתן להתלבש בה „משך ארבע שנים“! וכן בחול־ צות ומגבות. כמו כן כי אחזקת מלאי גדול מן הדרוש כרוכה בהשקעה של אמצעים רבים ומטילה מעמסה מבחינת המקום וניהול המלאי.

משרד
התיירות

„החברה לישראל“ השתמשה בכספי המלון למתן הלוואות למפעלים

הדיים לעיסקות של „החברה ל־ ישראל“ באים לידי ביטוי בדו"ח המבקר על משרד התיירות. הב־ רה זו היתה שותפה בפרוייקט של מלון דירות בירושלים, וקיבלה המנות מתפעלות.

למלון זה נתקבלה הלוואה של 7 מיליון דולר מהחו"ל והאוצר ביטח הלוואה זו. אולם, במלון השקעו עד סוף 1974 רק ששה מיליון דולר וב־ עודפי הכספים שנוצרו בשל אי הפק־ דת הכסף באוצר השתמשה החברה ל־ מתן הלוואות למפעלים מקומיים. ה־ חשב הכללי ביטח סכום של 3.5 מיל־ יון דולר עוד לפני שנתקבל הכסף.

מלון דירות זה קיבל הלוואה ב־ סכום העולה על 134 מיליון ל"י מעבר למקובל. הוא קיבל גם את ההלוואה לתקופה של 18 שנים בעוד שלפי ה־ מקובל היה צריך לקבלה רק ל־13.5 שנים.

מדו"ח המבקר על משרד התיירות עולה כי לא נקבעו הנחיות מפורשות ומגדילות בדבר הוצאות סבירות על אירוח אורחי המשרד, בדיקות הראו שלא ניתן לקבוע כמה עלתה למשרד השהייה של אורחים בארץ ואי אפשר היה גם לקבוע את זהות הכשתתפים המלוווים. האורחים הובאו במקרים רבים למסעדות יקרות דווקא.

הפיקוח הכספי על לשכות התיי־ רות בחו"ל אינו תכליתי די הצורך — קובע המבקר בציינו כי לעתים קרובות פורצות הלשכות שלא על פי תקנים מקובלים בניצול תקציבים מס שלתיים. הלשכה בסאן פאולו, למשל, הוציאה כשלושה אלפים דולר על משקאות ומעדנים שהוחכנו בקופנהגן. המנהל לא ידע להסביר בשביל מי מיועדים מצרכים אלה, כי הוא מקבל דמי ייצוג חדשיים לאירוח. אף לא נוכה סכום ההזמנה בקופנהגן מדמי הייצוג של המנהל. גם בלשכות אח־ רות היה דיווח לקוי ולא תכיד אפשר לדעת על מה הוצאו כספים.

מנהל
מקרקעי
ישראל

השטחים לשימוש מסחרי ב„מנשיה“ נמסרו ללא מכרז

השטחים שנמסרו עד כה ... המסחרי באדמות מנ־ ... רש למקרה אחד, נמכרו ... זכור ללא מיכרז. לגבי ... רה היתה סיבה והיא ... בדרך משלו, אף על פי ... יצאה היא שלא התקיי־ ... רות של מגש בין גור־ ... לקליים המקצועיים ב־ ... ת אלו.

נמסרה לפי מחיר של 250 ל"י ל־ מ"ר). במלון אחר המוקם במנשיה ויתר מינהל מקרקעי ישראל על סכום של 149 אלף ל"י, דבר שלא היתה לו הצדקה.

מוזת רוח מביע המבקר על הסי־ פול בבעיית המתצבות, נושא שעליו התריע כבר בעבר. תשע שנים לאחר חקיקת חוק התכנון והבניה עדיין פועלות רוב המחצבות שלא במס־ גרת תכניות בניה כאשורות. ההס־ דרים בדבר פיקוח על החציבה ר־ גביית דמי הכירה ותמלוגים אינם עונים על הצרכים.

... עות נמסרו על סמך הערכת ... שלדעת הביקורת לא היו ... הגבוה בהתחשב בייעוד ש־ ... איזור וליחס המהווה בין ... בקרקע ובין כלל ההשקעה ... היו לעתים סטיות בלתי ... כלפי מטה בעקבות מו"מ ... כמה עיסקות לא הגיעו ... ורש בין בשל קשיי מימון ... ובין מסום שבעקבות ... נוכחו הגורמים בדבר ל־ ... עיסקות אינן עומדות במיבו־ ... קובע המבקר בדו"ח שלו על ... מקרקעי ישראל. הדו"ח עוסק ... בקרקעות מנשיה ובו באות ... מה עיסקות שעליהם ... בזמנו ביקורת חריפה, ... עשיין רחוב, בית המכסף ... דעת המבקר לא קדמו לפעו־ ... הצאה הכנות מהאימות. במ־ ... יה דרוש דיון מקיף ובודרג ... צד להשיג את מירב המטרות ... פיתוח המשק והעיר תוך קב־ ... דה באותה לאוצר המדינה. ... עה אמצעים גדולים בפינוי ה־ ... שאלה בפני עצמה — קו־ המבקר — אם יש עוד מקום בפעולות מסחריות בלב ת"א ... מסירה קרקעות שלא במלוא ... הכלכלי.

... הראשון בקרקעות מנשיה ... מצביע המבקר מתיחס למלון ... לגבי הקרקע שהוקצבה ל־ ... מתברר כי מאז הערכת ה־ ... הממשלתי ועד לחתימת ההס־ ... 19 חודשים, תקופה שחייבה ... חדשה של השמאי. (הקרקע

משרד
המסחר
והתעשיה

סיוע למשקיעים גם שלא נמצאו ראויים לכך

מבקר המדינה הצביע על מספר מקרים שבהם אושר סיוע למש־ קיעים אשר לא נמצאו ראויים לכך ע"י הוועדה המקצועית שבמשר־ די המסחר והתעשיה ומקרים ש־ בהם ניתן הסיוע בתנאים התור־ גים אשר נקבעו. על ממצאים ב־ דבר הסדרים מיוחדים ובמשמעותם הכלכלית הפיננסית, כבר התריע מבקר המדינה במספר דו"חות קודמים.

ביקורת, שנערכה במשרד בנובמבר 1974 העלתה, שבמשך שנות הכספים 1971—1973 לא נערכה במוסדות ה־ כספיים המבצעים הלוואות להעציה בדיקה מקיפה אם אכנם בוצעו ה־ הלוואות בתאריכי הדיווח, שבהם לא נערכה ההתחשבנות.

נוסף על הלוואות, שניתנו במסגרת הקריטריונים הכלליים, ניתנות גם הלוואות על פי הסדרים מיוחדים. במסגרת הסדרים אלה ניתן סיוע בדרך של כיסוי הפרשי הצמדה מ־ עבר למסרות ולתנאים המקובלים על פי הנוהלים הרגילים: עיקר ה־ סיוע הוא בכך, שמאפשרה קבלת הלוואה בלתי צמודה עד גבול של מלוא ההשקעה.

הלוואה בלתי צמודה ממקורות ממשלתיים

ההלוואות המוכוונות מהוות מיוע ניכר למשקיעים. בין אם הסיוע ניתן כהלוואה בלתי צמודה ממקורות ממ־ שלתיים ובין אם הוא ניתן בדרך של כיסוי הפרשי הצמדה על כספים ה־ מגויסים ממקורות אחרים על חשבון האוצר, יש בו כדי להשפיע, במידה מכרעת, על כדאיות ההשקעה. על כן נודעת חשיבות מיוחדת לקביעה כל־ לים, אשר יבטיחו שסיוע כזה יינתן אך ורק להשקעות הראויות לכך, מבחינת התרומה הצפויה מהן למשק המדינה.

קרנות „הלוואות משלימות“

צורה אחרת של הסדרים שבמסגר־ תם ניתנות „הלוואות משלימות“ הן קרנות, שבהן משתתף האוצר יחד עם מוסדות כספיים וגופים כלכליים. ה־ מדובר הוא בעיקר בשלוש קרנות: קרן הלוואות למפעלי התעשייה ה־ קיבוצית. הקרן הוקמה בשנת 1967 כשהגופים המכשלה וחברת העובדים, כל אחד בשיעור של 37.5%, ובנק הפועלים בשיעור של 25%.

בהסכם בין האוצר לבין בנק הפוע־ לים נקבע שתקופות ההלוואות תהיי־ נה עד ל־20 שנה, אולם למעשה הן ניתנות לתקופות של 4—8 שנים. בהקובל לגבי הלוואות מוכוונות רגי־ לות ובשער ריבית של 9%, ללא הצ־ מדה, שהועלה ביולי 1974 ל־%. לפי הנחיות שהוציא הסמנכ"ל למימון ל־ חטיבות המקצועיות במשרד ניתן ל־ אשר מקרן זו הלוואה לכימון השק־ עות בנכסים קבועים. בתנאי שסך המימון החיצוני, כולל מימון מקרן זו, לא יעלה על 80% מן ההשקעה. בתחילה 1973 נקבע גם שחלקה של הקרן במימון הנכסים הקבועים לא יעלה על 30%.

משרד
בריאות

מקרים רבים של נתוחי מתים לא לפי החוק

... ים רבים של ביצוע ניתוחי ... שלא לפי החוק מצא המב־ ... אקורהו במכון לרפואה מש־ ... של משרד הבריאות.

... קה הוכיחה כי ברבע מכלל ... מים שבוצעו ב־1973 לא היו ... המתירות את הניתוחים. ב־ ... אוקטובר 1974 לא נמצאו ... תאמה ב־10% מקרים כחוק ... קים שנבדקו.

... יחות שבוצעו לפי חוק חקירת ... מות היו כמה מקרים שהנתו־ ... בוצעו שלא ע"י צו בית משפט ... קו טלפוני מהמשטרה. גם ב־ ... שבוצעו לפי חוק האנטומיה ... לא הקפידו על החוק ולא היו ... של 3 רופאים, כנדרש, או ... צוים. המכון הפתולוגי גם ... כנדרש לפי הוראות משרד ... דו"חות חדשיים סדירים על ...

... הפתולוגי עסקו גם העובדים ... פרטי בהעברת גופה המועברות ... במכון ברצעו לפחות שתי ... לחודש ובעד כל הניסה גבו ... ל"י, סוה המהווה כשכר ...

... הוסדרים הכספיים בסכום הד־ ... ובתקופה שלפני העברת ה־ ... המשטרה לידי משרד הברי־ ... הופקדו כספים בבנק על שמו ... של המכון.

עדות האישפוז

... כה לא עלה בידי משרד הברי־

... סכת על עלות שירותי האישפוז שלו — קובע המבקר, בציינו כי הוצאות האחזקה של בתי החולים הכלליים שמשרד הבריאות מקים מסתכמות במאות מיליוני לירות בשנה ואילו ההכנסות מדמי אישפוז מגיעות רק לכחמישית מההוצאות.

דרושה פעולה נמרצת יותר מצד הנהלת המשרד לשיפור וייעול העבו־ דה בתחום התקציב והכספים — אומר המבקר בהצביעו על ליקויים רבים בנושא זה: הלנת שכר לעובדים ותשלום פיצויים על כך, איחורים בתשלום הפרשי שכר, פיצויים לספ־ קים כשל איחורים בתשלומים ועוד.

ביקורת על קבלת תרומות בבתי חולים הראתה כי שני בתי חולים לא ביקשו ולא קיבלו אישור תקציבי לקבלת תרומות ולהוצאות כפי ש־ ההוראות מחייבות. באחד מהם, תל־ השומר, כמנגנו כתרומות גם נסיעות של רופאים לחו"ל. בבי"ח הדסה החוק חשבון תרומות לאחת המחל־ קות ע"י 3 רופאים של המחלקה והיו ליקויים ברישום התרומות. בבי"ח ב־ יפו היו רופאים חברי הנהלה אגודות שקיבלו את התרומות וחבריותם לא אושרה כנדרש ע"י הנהלת משרד ה־ בריאות.

תחום התרומות אינו מוסדר די הצורך ולהנהלת משרד הבריאות אין שליטה מספקת על פעולות בתי החו־ לים בתרומות והיא אף אינה מקיי־ מת פיקוח על פעילותם זו. לעתים לא עלתה הפעולה בקנה אחד עם הוראות החוק ותקנות שירות המדינה ... — קובע המבקר.

משרד
לקליטת
העלייה

חכ־ מעקב בקליטת העולים והסבתם

הביקורת בוצעה במשרד ה־ ראשי ובמחוזות המשרד, ב־ ירושלים, במרכז, בחיפה ובב־ אר שבע. נבדקה גם דרך המי־ פוי לכל מה שקשור בהסבת המקצועית, הקצאת דירות ל־ עולים ועוד.

המבקר מציין, כי הוועדה הארצית לתקלה קליטת העליה בתעסוקה, חייבת היתה לכלול גם את נציג האוצר, ולא עשתה כן. הועלו גם מקרים שההוצאה אישרה תקציב של קורסים חודש או שלושה חדשים אח־ רי התחלת הקורס. הצעות תקציב שהוגשו על ידי המוסדות המבצעים לא היו מפורטות די הצורך כדי ש־ אפשר יהיה לבדוק את סבירותן. לא פורטו מספר השעות ונקבעו סכומים גלובליים לסעיפי שעות ההרצאה, הוצאות הלימוד ועוד. לא ניתן היה לברר את הסיבה להתאמה הגבו־ הות של שעות הרצאה שנעו בין 8.100 ל"י ל־18,000 ל"י ההוצאה על ריכוז ומזכירות שנעו בין 1,300 ל"י ל־6,000 ל"י, ועדת המיון והקבלה

לא נהגה לנהל פרוטוקול על דיוניה והא ניתן לקבוע כמה מועמדים הופיע בפניה. בדיקה מסורגת של שאלוני העולים העלתה, שבכמתציה כהם לא צויין דבר ההחלטה החיובית להסב מקצוע ובשום מקרה לא צויינו תו־ צאות הבחינה הפסיכוטכנית, אף כי בהקך המסמכים בתבדר שנערכו, אכנם, בחינות כאלה. לגבי חלק מ־ משתתפי הקורסים היו חסרים השאי־ לונים.

המבקר קובע עוד, כי על אף תופעות הנשירה מהקורסים לא נערך עד סוף דצמבר 1974 מעקב אחר סי־ בות הנשירה.

חלק אחר מהדו"ח מתייחס להדרך הפקת הסרטים והכנות הסלוויזיה בצד משרד הקליטה במסגרת פעולות ההסברה. העברת המידע. בתקופה הנסקרת הופקו 30 תכניות טלוויזיה ו־11 סרטים. אך שלא כחוק, התת־ קנון לא הופקו סרטים אלה באמצעות משרד ההסברה ועשו זאת ללא קבלת אישור ביקדם של השירות. הרפלד ככה בקרים ההסבה של שלם סכומים שעורו על הסכומים שהיו נקובים ב־ הזמנות.

קבוצת זכרון בע"מ
(50690/הפ)
(בפירוק מרצון ע"י החברים)

ניתנת בזה הודעה כי באסיפה ה־ כללית שלא מן הכנין של החברה הנ"ל שנועדה והתכנסה ביום 9.4.1975 נתקבלה החלטה מיוחדת לפרק את החברה מרצון ולמנות את: שמואל קרניאל מרחוב היות 17, זכרון יעקב, ואבשלום וילדר מרחוב השקד 4, זכרון יעקב כמפרקי ה־ חברה.

כל נושה שיש לו תביעות נגד ה־ חברה הנ"ל, יגיש את תביעותיו ב־ צרוף הוכחותיהן תוך 21 יום מיום פירסום הודעה זו למפרקי החברה. נושה או אדם אחר אשר לא יגיש את תביעותיו כאמור תוך המועד הנ"ל, לא ייענה.

שמואל קרניאל
אבשלום וילדר
מפרקי קבוצת זכרון בע"מ

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות: 1647/75

בענין: עזבון המנוח כחלון מאשי אשר נפטר ביום 25.10.74 בגרדיפין ואשר כתובתו האחרונה היתה ברח' דניאל 7, בה"ים.

המבקש: רחמים כחלון מרח' יוסף־ טל 54, בת־ים ע"י ב"כ עו"ד י. צבין ו/או י. וסטמן ו/או י. קשלס מרח' בודליאני 6, ת"א.

הזמנה

להוויע ידוע כי הוגשה לבית ה־ משפט המחוזי בתל־אביב בקשה ליתן צו הכבריז על ירושת המנוח.

הריני מזמין בזה כל אדם הסוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח הרוצה להתנגד להכרזה להגיש תוך 15 מיום פרסום הזמנה זו, התנג־ דות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כסוב בעיניו.
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות מס. 1534/75

בענין: מתן צו קיום צוואה, אשר השאיר אחריו המנוח סטפן־סמואל ברונובסקי מתל־אביב, רח' סוסקיני מס. 5, ואשר נפטר בפתח־תקוה, בבית החולים „בילינסון“ ביום 5 ל־ חודש מרץ שנת 1975.

המבקשת: מריה ברונובסקי מ־ תל־אביב, רח' סוסקיני מס. 5.

להוי ידוע, כי הוגשה לבית המשפט בקשה למתן צו קיום צוואה של המנוח הנ"ל, סטפן־סמואל ברונובסקי ז"ל.

הנני מזמין בזה כל אדם הטוען, שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח הרוצה להתנגד, להגיש תוך 14 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות ל־ מתן הצו המבוקש, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כסוב בעיניו.
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק עזבונות 602/75

בענין: — עזבון המנוח מוסקו שלום, ז"ל שנפטר בחיפה ביום 3.2.1975.

המבקשת אליס שלום, ע"י ב"כ — עוה"ד צבי ציברמן ו/או חיים יבגב ביטשי מחיפה רח' נורדוי מס' 5.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המש־ פט בקשה ליתן צו הכבריז על ירו־ שת המנוח הנ"ל הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה ב־ עזבון המנוח והרוצה להתנגד להכ־ רזה, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, ההתנגדות להכרזה המבו־ קשת, שאם לא כן יתן בית המש־ פט צו כסוב בעיניו.
י. איזמן, שופט רשם

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק עזבונות 611/75

בענין: עזבון המנוח גלצקי תלף ז"ל שנפטר ביום 31.12.74.
המבקש גלצקי אהרון.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המש־ פט בקשה ליתן צו הכבריז לכנוח ה ז"ל הנני מזמין בזה כל אדם הטו־ ען שיש לו טובת הנאה בעזבון המ־ נוח הרוצה להתנגד לצו הירושה להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הו־ דעה זו התנגדות להכרזה המבוקשת שאם לא כן יתן בית המשפט צו כסוב בעיניו.
י. איזמן, שופט רשם

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק עזבונות 554/75

בענין: עזבון המנוחה: פרומה סל־ קובסקי ז"ל, שנפטרה ביום 5.12.74.
המבקשת: אסתר סלקובסקי, מ־ נתניה ע"י ב"כ עו"ד ב. שיפריז, כשד. ארלוזורוב 4 עפולה.

הזמנה

להוי ידוע, כי הוגשה לבית המש־ פט בקשה ליתן צו הכבריז על ירו־ שת המנוחה הנ"ל.

הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך 15 ימים מיום פרסום הזמנה זו, הת־ נגדות להכרזה המבוקשת שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כסוב בעיניו.
י. איזמן, שופט רשם

ירושלים

השר ד"ר יוסף בורג בעתון העתונאים

שר הפנים, ד"ר יוסף בורג, יופיע בעתון העתונאים, שיתקיים בליל־ שבת, כ"א באייר תשל"ה (2.5.75), בשעה 9.15, בבית־העם. שר הפנים ידבר על „מערכות הפנים והחוץ“. כן ישתתף בעתון אורי מילשטיין, שירצה על הנושא: „משואה ל־ תקומה“. העורך יהיה העתונאי גדעון אלון, מ„הארץ“. העתון נערך ב־ שיתוף עם מחלקת התרבות של ה־ עיריה. הכניסה לכל.

תל־אביב

כנס ארצי בבית התנ"ך

היום אחר הצהרים, תתקיים בבית התנ"ך, שד' רוטשילד 16, מרצה ארצית של החברה לחקר המקרא ב־ ישראל. על סדר היום בעיות ארגו־ נית ריכוז הוגים ללימוד התנ"ך. ההתחלה ב־2 אחר־הצהרים.

150 תלמידים הושבעו למשמר האזרחי ברמ"ג

מאת סופרנו בגוש דן

150 תלמידים בכיתות י"א של בית הספר התיכוני העירוני בליך ברמת־ גן הושבעו למשמר האזרחי ע"י ה־ מפקד של המשמר האזרחי בעיר, סגן ניצב מישה קרן. ההשבעה הת־ קיימה בבמעמד ראש העיר, ד"ר י. פלד. התלמידים ישובצו לתפקידים באיזור מגוריהם.

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב: בני, רח' דיזנגוף 174 טל' 222386; פרנקל, רח' המלך ג'ורג' 28 טל' 223721
בת־ים: בלפור, רח' בלפור 90 בה־ ים.
הרצליה: ככר ריבלין, הרצליה פיתוח רח' ריגגס 142.
חולון: אסותא, רח' סוקולוב 4 הולון.
פתח־תקוה: פינסקר, פינסקר 22.
רמת־גן: הדסה, רח' כצנלסון 151 גבעתיים.
בני־ברק: שפירא, רבי עקיבא 80 בני־ברק.
נתניה: הדסה, רח' הרצל 24 טל' 22243.

לוח הצופה

● פירים הקונה רהיטים אנטיקה, פריגידרים, טלויזיות וירושות — 804938, בערב 876852.

● למשפחות מסורתיות דירות מרווחות בגבעת סביון (ליד ישמה משה). 2 חדרים החל מ־133,000, 3 חדרים החל מ־166,500, 4 חדרים החל מ־192,500. אפשרות משכנתא. במקום בית ספר וגן דתי. „אפריקה ישראל להשקעות“ בע"מ. טלפון: 03—751540, 03—50281, 03—757191.

חוק התכנון והבניה
תשכ"ה — 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב—יפו
מודעה

בהתאם לסעיף 149
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב—יפו, בקשה ליתן אשור ל־ הקלה להגדלת שטח הבניה ברח' בארי 21 ת"א גוש 6111, חלקות 420, 421, 422.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת היתר/ההסדר הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ו־ לבנייה תל־אביב—יפו בשד' קקל 68 את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מהתאריך פרסום מודעה זו ר תובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
ש. להט
ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב—יפו
תאריך: 25.4.75

ביה"ד הרבני האזורי לנפת אשקלון אשדוד

תיק מס' 904/ל"ה

הוגשה לפנינו בקשה למתן צו ירושה על עזבון המנוח אלבז סלומון שנפטר באשקלון בתאריך כ"ד אלול תשל"ד 10.9.74.

המבקשים: אלמנתו אלבז סעדה, בניו חיים וציון, ובנותיו עליזה, חנה, אסתר, פנינה ומזל.

כל התובע טובת הנאה או המעונין בעזבון שהבקשה מתיחסת אליו ר רוצה להתנגד לה, יבא לביה"ד ר ימסור טענותיו תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו שאם לא כן יתן ביה"ד צו כסוב בעיניו.
הרב ב. צ. נהוראי
המזכיר הראשי

בית הדין הרבני האיזורי תל־אביב—יפו

הוגשו בפני בית הדין בקשות למתן צווי ירושה בתיקים המפורסים להלן, כל התובע טובת הנאה או המעוניין בעזבון שאחת הבקשות מתייחסת אליו ורוצה להתנגד לה, יבא לבית הדין וימסור טענותיו תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, שאם לא כן יתן בית הדין צו כסוב בעיניו.

תיק 7109/ל"ה
בענין ירושת המנוח לוי שלום ז"ל שנפטר ברמלה ביום י"ד באדר תשל"ה 25.2.1975.
המבקשת: לוי זיזסבינה מרמלה.

תיק 6776/ל"ה
בענין ירושת המנוח נאמן ישראל ז"ל שנפטר בבאר יעקב ביום י"ד שבט תשל"ה 26.1.1975.
המבקשת: רבקה בן מאיר מתל־ אביב.

תיק 1345/ל"ה
בענין ירושת המנוח דאוד דאקי ז"ל שנפטר ברמלה ביום י"ד באדר תשל"ה 25.2.1975.
המבקשת: דאוד חנה מרמלה.

תיק 8138/ל"ה
בענין ירושת המנוח קיבל שמעון ז"ל שנפטר בפתח־תקוה ביום י"א בשבט תשל"ה 23.1.1975.
המבקשת: קיבל בלומה מרמת־גן.

תיק 6705/ל"ה
בענין ירושת המנוח פויארברגר יואל ז"ל שנפטר בפתח־תקוה ביום י"ח אלול תשל"ג 15.9.1973.
המבקשת: פויארברגר ברויינדל מ־ תל־אביב.

תיק 4595/ל"ה
בענין א צוואה המנוח פוסרמן ג'יק יעקב ז"ל שנפטר ברמת גן ביום ג' כסלו תשל"ה 16.11.1974.
המבקשים: ד"ר י. גרייבר ר"א. יגל מרמת־גן.

יהודה קובו
סגן המזכיר הראשי

בבית המשפט המחוזי תל־אביב־יפו

תיק עזבונות 1911/75

בענין: — עזבון המנוחה רות רוז ז"ל ת. ז. מס' 0337192 מרח' בלינ־ סון 7 בנתניה שנפטרה ביום 10.6.1974 בבית החולים מאיר ב־ כפר־סבא.

המבקש: — אפרים רוז ת. ז. מס' 337101 מרח' בלינסון 7 בנתניה ע"י ב"כ עו"ד ראובן הורוביץ מרח' הר־ צל 32 בנתניה.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית ה־ משפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוחה הנ"ל והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה והרוצה להת־ נגד להכרזה, להגיש תוך 15 ימים מיום פרסום הזמנה זו התנגדות ל־ הכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כסוב בעיניו.

בית הדין הרבני האיזורי תל־אביב—יפו

הוגשו בפני בית הדין בקשות למתן צווי ירושה בתיקים המפורסים להלן, כל התובע טובת הנאה או המעוניין בעזבון שאחת הבקשות מתייחסת אליו ורוצה להתנגד לה, יבא לבית הדין וימסור טענותיו תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, שאם לא כן יתן בית הדין צו כסוב בעיניו.

תיק 8127/ל"ה
בענין ירושת המנוח נוריאל ששון ז"ל שנפטר ברמת השרון ביום כ"א שבט תשכ"ח 20.2.1968.
המבקש: ראובן נוריאל רמת ה־ שרון.

תיק 7407/ל"ה
בענין ירושת המנוח קירש אליעזר (לייזר) ז"ל שנפטר ביום ג' שבט תשל"ה 15.1.1975.
המבקש: קירש נפתלי ורנה מ־ חולון.

תיק 8444/ל"ה
בענין ירושת המנוחה מוסקוביץ רוזה ז"ל שנפטרה ברמת־גן ביום ט"ו ניסן תשל"ג 27.3.1973.
המבקש: מוסקוביץ אברהם מ־ גבעתיים.

תיק 7504/ל"ה
בענין ירושה המנוחה ליוסטן חיה ז"ל שנפטרה ברמת־גן ביום ט' אדר תשל"ה 20.2.1975.
המבקשת: דיאמנט מרים מתל־ אביב.

תיק 4077/ל"ה
בענין ירושת המנוח וידה זולטן ז"ל שנפטר בתל־אביב ביום כ"ד תשרי תשל"ה 10.11.1974.
המבקשת: אוריאלה וידה מתל־ אביב.

תיק 6942/ל"ה
בענין ירושת המנוחה פגיס צביה ז"ל שנפטרה בתל־אביב ביום ח' תשרי תשל"ה 24.9.1974.
המבקשת: סימה סטלר מתל־ אביב.

תאריך: י"ד אייר תשל"ה 25.4.1975
יהודה קובו
סגן המזכיר הראשי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 1860/75

בענין: עזבון המנוחה פולה מיי־ ולס ז"ל ת. ז. 6560113 שנפטרה ב־ יום 11.12.1974.

ובענין: המבקשת בלומה מיילס קריגר ממיאמי ביץ', פלורידה.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוחה ה־ נ"ל, והנני מזמין כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה הרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו הת־ נגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כסוב בעיניו.
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות מס. 1782/75

הזמנה

בענין: ירושת המנוח שורץ משה ז"ל מרח' הרצל 72 בת־ים אשר נפ־ טר ב־8.1.75 (כ"ה טבת תשל"ה).

המבקש: שוורץ אליעזר מקבוץ ג' עתון ד.נ. מעלה הגליל, ע"י ב"כ עו"ד יעקב אמתי מרח' בלוך 6 תל־ אביב.

להוי ידוע לך כי הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו ב־ קשה ליתן צו המכריז על ירושת ה־ מנוח הנ"ל והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד להכרזה, ל־ הגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזו־ מנה זו, התנגדות להכרזה המבוקש שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כסוב בעיניו.
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות מס. 1714/75

בענין: צוואת המנוח דאך סימון ז"ל שנפטר ביום 28 בפברואר 1975 ברמת־גן.

המבקש: בודניק יצחק בעל ת. ז. מס. 0410708, מרחוב יהודה המכבי 55, תל־אביב.

הזמנה

הריני מזמין בזה כל אדם להתייצב בבית המשפט תוך 15 ימים מיום פרסום הזמנה זו ולתת טעם מדוע לא תוכח ולא תקויים ולא תרשם הצוואה האחרונה של המנוח הנ"ל, ומדוע לא למנות את בודניק יצחק כמבצע הצוואה וכמנהל עזבון של המנוח דאך סימון ז"ל, אם לא כן יתן בית המשפט את הצווים הנ"ל כסוב בעיניו.
(—) רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות מס' 1729/75

בענין: עזבון המנוח שמואל גלעדי שנפטר בתל־אביב ביום 15.2.1975.

המבקשת: שושנה גלעדי, מרח' ביאליק 56, רמת־גן, ע"י עו"ד לי־ און מונפרד, מרח' קריניצי 5, רמת־ גן.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בתיק הנ"ל, בקשה ליתן צו המכ־ ריז על ירושת המנוח הנ"ל, הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון שההכרזה המ־ בוקשת מתיחסת אליו והרוצה להת־ נגד לה, להגיש, תוך חמישה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות לאותה הכרזה, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כסוב בעיניו.
(—) רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 1846/75

הזמנה

בענין: ירושת המנוח אברהם רד־ זנצויג ז"ל מכפר בילו, רהובות ש־ נפטר בגדרה ביום ב' בטבת תשי"ל 16.12.69.

המבקש: אדיב רוזנצויג מכפר בילו, רחובות ע"י ב"כ עוה"ד ציונה פסל ו/או מיכאל דעואל ו/או אביהוד לוין מרחוב ביל"ו 11, תל־אביב.

להוי ידוע כי הוגשה לבית ה־ משפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ"ל והנני מזמין ב־ זה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח הרוצה להתנגד להכרזה, להגיש, תוך חמישה עשר יום מיום פירסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת שאם לא כן יתן בית המשפט צו כסוב בעיניו.
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 1905/75

בענין: — צוואת המנוח ידלין יוסף, ת. ז. 304193.

המבקשת: — לאה ידלין, ת. ז. 304194, מרחוב שלוה 7, הרצליה, פתוח, ע"י ב"כ צבי יפה ו/או דן דוידוק, עורכי־דין, מרחוב דובנוב 25, תל־אביב.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית ה־ משפט בקשה למתן תוקף לצוואת המנוח הנ"ל. כל הסוען נגד מתן תוקף לצוואת המנוח עליו להגיש לבית משפט זה, את התנגדותו תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, אחרת יצהיר ביהמ"ש על תקפות הצוואה.
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב — יפו

תיק עזבונות 1897/75

בענין: עזבון המנוח אשר קנכס ת. ז. 6455931 שנפטר ביום 30.12.74.

המבקשת: שרה קנכס ברח' סנהד־ רין 24, חולון ע"י ב"כ עוה"ד הרצל ורשר מרח' מקוה ישראל 2, תל־ אביב.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה ע"י המבקשת בקשה למתן צו ירושה אחרי המנוח הנ"ל והרוצה להתנגד למתן הצו ה־ מבוקש, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות למתן ה־ צו המבוקש, שאם לא יעשה כן יתן בית המשפט צו כסוב בעיניו.
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 1890/75

הזמנה

בענין: סוקס הלל ז"ל שנפטר ב־ ישראל ביום 6.2.75.

ובענין: המבקשת סוקס זלדה ע"י ב"כ עוה"ד ר. אנושי ו/או י. אנושי מבני ברק רח' עקיבא 78.

הוגשה בקשה לצו ירושת ה־ מנוח הנ"ל. מוזמן כל אדם שיש לו טובת הנאה בעזבון הנ"ל הרוצה להתנגד, להגיש תוך 15 יום מהיום התנגדות, שאם לא יתן בית המשפט צו כסוב בעיניו.
(—) רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 1904/75

בענין: הצוואה של המנוח יונה לויטאס ז"ל ת. ז. 874845 שנפטר ב־ תל־אביב ביום 18.10.1972.

המבקשת: רבקה לויטאס, רח' אח־ זה 23, תל־אביב ע"י ב"כ עו"ד משה שירון, שכתובתו לצורך מסירת מס־ מכים משפטיים היא: רח' יהודה הד לוי 57, תל־אביב.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית ה־ משפט זה בקשה למתן צו לקיום צוואת המנוח יונה לויטאס ז"ל ב־ יום 2.3.1972.

הנני מזמין בזה כל אדם הטוען נגד מתן הצו המבוקש הנ"ל עליו להגיש לבית משפט זה את טעמי התנגדותו תוך חמישה עשר יום מ־ יום פרסום הזמנה זו. שאם לא כן יתן בית המשפט צו כסוב בעיניו.
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 1850/75

בענין: עזבון המנוח עזרא קחטן ז"ל שנפטר ביום 20.3.1973.

המבקש: צבי גחטן, על ידי ב"כ עו"ד אדוארד סוחס, מדרך יפו 43 ת"א.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית ה־ משפט בקשה לכהן צו המכריז על ירושת המנוח הנ"ל, הנני מזמין כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה ב־ עזבון המנוח, הרוצה להתנגד ל־ הכרזה להגיש תוך 15 ימים מיום פר־ סום הזמנה זו, התנגדות. להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית ה־ משפט צו כסוב בעיניו.
(—) רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 1852/75

בענין: — עזבון המנוח גוטהינר (גוטהימר) מנחם ה. ז. 1095386 מ־ בני־ברק, שטרסר 7 שנפטר ביום 3.9.71.

המבקשת: — פרידה גוטהינר (גוט־ הימר) ת. ז. 1095387 מבני־ברק, שטרסר 7 ע"י ב"כ עו"ד י. אראלי, ר' עקיבא 76 בני־ ברק.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה בקשה ליתן צו ירושה על עזבון המנוח הנ"ל והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון הנ"ל והרוצה להתנגד להכרזה זו להגיש, תוך חמישה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כסוב בעיניו.
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 1847/75

הזמנה

בענין: ירושת המנוחה שרה רוזנ־ צויג ז"ל מכפר ביל"ו רהובות ש־ נפטרה בבאר־יעקב ביום ח' כסלו תשכ"ט 5.12.68.

והמבקש: אדיב רוזנצויג מכפר בילו, רחובות ע"י ב"כ עוה"ד ציונה פסל ו/או מיכאל דעואל ו/או אביהוד לוין מרחוב ביל"ו 11, תל־אביב.

להוי ידוע כי הוגשה לבית ה־ משפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוחה הנ"ל הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה והרוצה להת־ נגד להכרזה, להגיש, תוך חמישה עשר יום מיום פירסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת שאם לא כן יתן בית המשפט צו כסוב בעיניו.
(—) רשם בית המשפט המחוזי

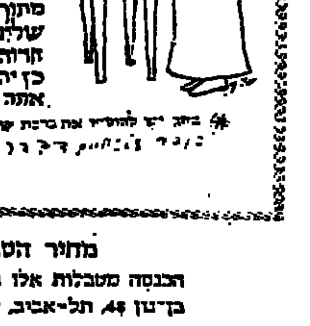
*) ברוך אתה ה' אל־הינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו להדליק נר של שבת (של יום טוב)

אל־הינו ואל־הי אבותינו עשירני כמו שנצטויתי. הדלקתי נר שבת לכבוד שבת המלכה.

יהי רצון מלפניך אבינו שבשמים שתאיר עינינו ועיני צאצאינו וצאצאי צאצאינו בתורתך ודבק לבנו במצותיך שנזכה כי אור חדש על ציון תאיר ונזכה כולנו במהרה לאורו. מתוך בריאות שלמה, שלום, פרנסה טובה, חרוה ונחת: אמן, כן יהי רצון. ברוך אתה שומע תפלה.

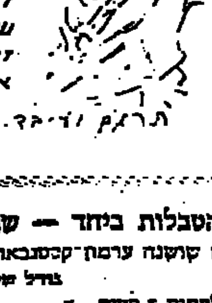
אל־קי אברהם - תפילת נשים
(עם צאת השבת)

אל־קי אברהם יצחק ויעקב שמורא את עמך ישראל אשר אהבת. מכל צרה, מכל תקלה ומכל פורעניות כי פנה יום השבת יום חמדתנו, יום השבת האהוב על לבינו. שלח לנו את ימי החול הבאים עלינו לבריאות, לחן ולחסד, לפרנסה טובה, למזל ולברכה, לתורה ולמעשים טובים, לאושר, עושר וכבוד, ליראת שמים ויראת חטא, תן לנו שלוש של שלום ישועות ונחמות לנו ולכל ישראל אמן ואמן.

מחיר הטבלה לירה וחצי ● 2 הטבלות ביחד — שתי לירות וחצי

הכנסה מטבלות אלו תוקדש לקרן חבראה שע"ש קושנה ערמון־קסטנבאום ז"ל. הכתובת: רח' יהושע בן־נון 44, תל־אביב, טל. 442457. גודל של כל טבלה הוא: 11/16 ס"מ

* רצוי להזמין לפחות 5 סקים

היום

יום שלישי י"ח אייר תשל"ה 29.4.75

פ' בהר־בחוקותי
ל"ג בעומר

הפרק: תהלים כה—כו; המשנה: נגעים י. ה—ו; הדף: נדה יז; ההלכה: או"ח הלכ...

שידורי ישראל

חדשות בעברית — בגלים א', ב', צ' — כל שעה.
09.55 (א) חדשות באנגלית
10.55 (א) חדשות בצרפתית
17.55 (א) חדשות באנגלית
18.50 (א) חדשות בצרפתית

שידורי הכבויות לקוליים (ב)
עברית — 19.00; יידיש — 19.30; לאדינו — 20.00; מוגרבית — 20.15; רומנית 20.30; רוסית — 20.45.

רשת א'

08.10 ... 09.05 ... 10.05 ... 14.00 ... 14.15 ... 12.05 ... 13.05 ... 14.10 ... 15.05 ... 15.30 ... 15.50 ... 16.10 ... 16.11 ... 17.10 ... 17.50 ... 18.05 ... 18.55 ... 19.00 ... 19.25 ... 19.50 ... 20.05 ... 20.30 ... 23.05 ... 00.10 ...

רשת ב'

06.00 ... 06.10 ... 06.20 ... 06.59 ... 07.35 ... 07.55 ... 08.10 ... 08.15—10.00 ... 10.05 ... 08.55 ... 11.40 ... 12.05 ... 12.30 ... 13.05 ... 14.10 ... 15.05 ... 15.52 ... 16.10 ... 16.30 ... 17.00—16.11 ... 17.10 ... 18.05 ... 18.45 ... 21.05 ... 22.05 ... 23.05 ... 01.00 ...

גלי צה"ל

05.58 ... 06.05 ... 07.55 ... 08.05 ... 09.05 ... 09.55 ... 10.05 ... 10.30 ... 10.55 ... 11.55 ... 12.05 ... 12.55 ... 13.05 ... 13.55 ... 14.05 ... 16.05 ... 17.05 ... 17.40 ... 17.55 ... 19.05 ... 21.05 ... 21.35 ... 22.05 ... 23.53 ... 00.50 ... 02.00 ... 03.05 ...

טלוויזיה כללית

17.30 ... 17.32 ... 17.42 ... 18.05 ... 18.30 ... 18.32 ... 18.45 ... 19.00 ... 19.30 ... 20.00 ... 20.30 ... 21.00 ... 21.50 ... 22.40 ...

כתיבה במכונה

תלמיד חיטב ב־12 שעות
בבית הספר למסחר

רימון

ת"א, דיזנגוף 85, טל. 281985

שיטה עיוורת • פיקוח ממשלתי

למסדרי קדושין בארץ

הרבנות הראשית לתל־אביב—יפו מבקשת להודיע לה אם דגלינס רבקה ת. ז. 5159367 בעלת תעודת גירושין מס' 49090 כת"א מיום כ"ז ניסן תשל"ב נרשמה אצלכם לנשואין. הנ"ל סוענת, כי תעודת הגירושין שלה אבדה.

הבימה ... הערב 29.4.75

הבימה:
על כדות ישה כאולם הקטן
הקאמרי
קומדיה של מקויות
היום ב־5 אחה"צ וב־8:30
תיאטרון עירוני חיפה
...
ש"ן: חיפה ביתנו

הצפה

עתון יומי

HATZOFE
DAILY

המו"ל: הצופה בע"מ. העורך: ש. דוז'יה"א. מערכת ומנהלה: תל־אביב, רח' המסגר 66, טל. 35421. ת"ד 3045. חשבון בבנק הדואר 41144 ✱ סניף ירושלים: רח' בן־יהודה 3, ת"ד 1148, טל. 234910, בערב טל. 528344, 35609 ✱ סניף חיפה רח' ארלוזורוב 1, טל. 663628. דפוס העשור בע"מ ת"א רח' המסגר 66 טל. 31534.
●
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולמגנונן

מכתוב מן הארכיון

صكذا من الاجل

רבבות בהילולת רשב"י במירון

מאת סופר „הצופה" בגליל

כ־20 אלף חוגגים הגיעו עד אמש בחצות להילולת ל"ג בעו־מר על קברו של רבי שמעון בר יוחאי במירון. מצפים, כי בסך ה־כל יבקרו במקום כ־50 אלף איש.

החוגגים התמקמו במקום באלפי אוהלים, בהם יישבו עד תום החגי־גות הערב. אלפים רבים נוהרים זור־מים למקום באוטובוסים ומכוניות פרטיות וממלאים את השטח הנר־חב.

ההדלקה עצמה, התקיימה ב־8 ב־ערב, בקצה עמוד האבן שעל גג קברו של הרשב"י — וסביבה נת־הוו מעגלי רוקדים, שחגו סביב ה־מדורה כל שעות הלילה.

אבטחה מוגברת

מפקד המחוז הצפוני של משטרת ישראל, ניצב שמעון אשד, מסר את־מול, במסיבת עתונאים במירון, כי לשמירה על הסדר ובטחון החוגגים גויסו מאות רבות של שוטרים מכל התחנות המשטרה במחוז וכתוצאה לו. השנה הוסיפו רגש מיוחד באבטחת החוגגים ע"י כוחות מוגברים של צה"ל ומשמר הגבול השוהים באי־זור.

במקום הוקמו שתי תחנות של עזרה ראשונה, אך בשעות הערב, הן היו ריקות מדורשי עזרה. בתחנות מצויים צוותים רפואיים, וכן אמבו־לנסים. כן הוקמו במקום תחנות ל־כיבוי אש.

מפקד המחוז הצפוני, קרא להר־חיב את השירותים באיזור, כמו הוס־פת משחטה נוספת, הרחבת מגרשי החניה, הקמת משטחים נוספים ל־דוכני רוכלים, הסדרת דרכי גישה ועוד. עם זאת, הדגיש, כי לקראת החגיגות נעשו שיפורים רבים ב־אתר — ע"י שלושה גורמים עיק־ריים: משרד הדתות, המועצה האזו־רית מרום הגליל ומע"צ.

החגיגות נפתחו אתמול בצהריים בטקס הוצאת ספר התורה העתיק מ־בית משפחת אבו בצפת אל בית הכנסת שעל קבר הרשב"י. בטקס שנערך במקום השתתפו רבנים, דיי־נים, אישי ציבור והמון חוגג מקרב תושבי צפת ועולי הרגל למירון. דב־רים נשא גם ממלא מקום שגריר צרפת בישראל, שהביא את ברכת השגרירות הצרפתית לבני משפחה אבו ששימשו כקונסולים של צרפת בצפת הגליל.

לאחר השמעת תפילות ע"י חזנים יצאה התהלוכה בסימטאות צפת ש־בראשה צועדת „תזמורת מירוק" ה־נודעת, בדרכה למירון.

באתר החגיגות במירון, שרר את־מול הלילה מזג אוויר נוח ומקווים כי בשל כך יגדל השנה מספר ה־חוגגים. במקום שוררת אווירת עלי־זה והחגיגית כאשר מכל עבר עולה שירת „בר יוחאי נמשחת, אשריך", ונשמעים כלי הזמר המסורתיים.

הבוקר יערכו בחדר הקבר הרשב"י טקסי ה„חלאקה" — שהיא התספורת הראשונה לזאטוטים בהגיעם לגיל שלוש.

כוננות מכבי האש והמשטרה

לקראת הדלקת מדורות ל"ג ב־עומר, הוכרז מצב כוננות אצל מכבי האש המשטרה. מכוניות כיבוי ו־ניידות הגבירו את הפיקוח בביקורות המרכזים ובאזורים שנערכו בהם מדורות.

אמש, נראו בכל רחבי הארץ, מדו־רות, שמסביבן המוני חוגגים.

טיולים ופיקניקים לעולים

כ־3,000 עולים חדשים ישתתפו בל"ג בעומר בטיולים ופיקניקים בכל רחבי הארץ. אירועים אלו מאורגנים ע"י משרד הקליטה וו־עדות הקליטה המקומיות. העולים נטלו חלק בסדרת הרצאות מקדימות על תוכן החג ומקורו.

כ־100 עולים, רובם מבריה"מ, משתתפים השנה בפעם הראשונה בחגיגות רבי שמעון בר יוחאי ב־מירון. כ־50 עולים לוקחים חלק בסמינר אורחות וציונות הנערך ב־שדרות.

יום הנוער והנופש

למעלה מ־2,500 בני נוער מבתי תלמיד ובתי נוער יטלו חלק ביום הנוער והנופש, שיתקיים היום ב־עמק ציון (ליד ביהכ"ס התיכון ע־ליד האוניברסיטה), בין השעות 8—16.

ביום זה, שהפך כבר למסורת, מקיימים הנערים מתנגנים, כשתת־פים באירועים ספורטיביים, צופים ואמנותיים. בדרך זו באה לידי בי־טוי הפעילות החברתית־חינוכית ש־נעשית במסגרות אלו במשך השנה.

זמרים הולנדים חבשו כיפות בעת שירת פרק תהילים

97 זמרי המקהלה של כנסיית סנט פנקרס מהולנד הופיעו של־שום בערב באולם הקונצרטים של ציון גב.

בין השאר שרה המקהלה בעב־רית את פרק קט"ו מתהילים ו־לפני התחלת השירה חבשו כל חברי המקהלה כיפות כחולות־לבנות. הקהל, ובתוכם חברי קי־בוצים דתיים, קיבל את חבישת הכיפה בתשואות כפיים.

פרופ' הנס בלחמנבל, מרצה ל־פדיפ רפואיים באוניברסיטת בניסינגן, המכהן כחזן בבית ה־כנסת במקום, לימד את המקהלה לבטא נכון את המלים בעברית.

כן שרה המקהלה את השיר „וס־מערלי" באידיש.

חתן התנ"ך העולמי לנוער, אפרים קרגנוס מרמת־גן נתקבל על־ידי ראש עיריית רמת־גן, מר ישראל פלד, וקיבל ממנו מילגה בסך 500 לירות.

תועמק חשיפת הכותל המערבי

ראש עיריית ירושלים, מר טדי קולק, אמר בישיבת מועצת עיריית ירושלים כי תוך תקו־פה קצרה יועמק המשך השי־פת הכותל המערבי למלוא אורכו, כדי 17 מטר, וכי הוא בער המשך עבודת השיפת הכותל.

מר קולק ציין, כי לאחרונה הת־חילה לפעול ועדת בטיחות לכותל המערבי בראשה האדריכל שיינבר־גר. מר קולק אמר דברים אלה ב־תשובה לשאילתה של חברי המועצה הצעיר, דוד ברגמן ומר עמרם הרוש, שציינו כי נודע שוועדת השרים לענייני ירושלים החליטה בישיבתה האחרונה על הקמת ועדת בטיחות לכותל המערבי שתקיים ישיבות סדירות ותגיש לוועדת השרים לענייני ירושלים דו"ח חודשי. ועדת הבטיחות לענייני הכותל אמ־נם היתה קיימת בעבר, אך תקופה ארוכה היתה משותקת. מר ברגמן ומר הרוש ציינו בשאילתה, כי הס־קך חשיפת הכותל למלוא אורכו נפסקה לפני שנתיים ועם הקמת ועדת הבטיחות ביקשו שראש העיר יפעיל השפעתו על ועדת השרים לענייני ירושלים להשיג החלטה ש־תורה על המשך חשיפת הכותל והש־למתה.

הדור הצעיר במפ"ם: לא נצעד עם ראשי גוש „אמונים"...

מאת מערכתנו לענייני מפלגות

בעקבות הודעת „גוש אמונים" כי אנשיו ישתתפו ב„צעדה של הגליל" שמתכננים אנשי הדור הצעיר ב־מפ"ם ב־1 במאי, הודיעו האחרונים כי לא יצעדו יחד עם אנשי „גוש אמונים"...

בהודעה שפורסמה אתמול אומ־רים אנשי „השומר הצעיר" הדור הצעיר במפ"ם כי להבדיל מהתנגנות הראווה של גוש־אמונים ביהודה ו־שומרון, מטרת מפגן ה־1 במאי לפתוח במאבק למען חיזוקן של עיירות הפיתוח וישובי הספר שב־גליל..."

פ. ספיר מציע לחסל את מח' ההתיישבות של הסוכנות

יו"ר הנהלת הסוכנות היהו־דית, פנחס ספיר, מציע לחסל את מחלקת ההתיישבות בסוכנות ה־יהודית ולהעביר את פעולותיה למשרד החקלאות.

בראיון מיוחד לספר־השנה, של העתונאים לשנת 1975, המופיע ה־שבוע, אמר מר ספיר, שבנסיבות החדשות אין עוד טעם לקיום מח־לקה מיוחדת להתיישבות ליד ה־סוכנות. „יש להעביר את רוב ה־פעולה של המחלקה למשרד ה־חקלאות ואז יקטן הבלגנון" — אמר.

פנחס ספיר מגלה באותו ראיון, על מגעים עם שגריר בריה"מ ב־ארה"ב „אנטולי דוברינין, בענין ה־עליה מבריה"מ. „אני יכול לקבוע — מדגיש יו"ר הסוכנות — על סמך התרשמותי, כי איש לא נוטה להא־מין שבריה"מ הפסיק את העליה, היא הרצה להיאחז לארה"ב שבם ב־שבה שלא קיים הסכם סתר — ה־עליה נמשכת.

בהתייחסו למימדי הירידה והנשי־רה מקרב העולים מבריה"מ ציין מר ספיר, כי באופן כללי מספר ה־יורדים והנושרים אינו עובר את ה־נורמות המקובלות בעת עליה המו־נית. „מתוך מאה אלף עולים מבריה"מ הגיעונו, אבל, לא ירדו יותר מ־שנים־שלושה אחוזים".

בספר־השנה, בעריכת העתונאי משה אישון, מתפרסם בין היתר מא־מר על השפעת העתונות בקבלת הכרעות כלכליות וכיו"ב.

בספר, 450 עמודים והוא כולל בין היתר, סימפוזיון על סופרים כמובלי־ציים בהשתתפות הסופרים חנוך ברטוב, חיים גורי, אהרן מגד, ו־שרגא קדרי. הנחיה: שמואל שני־צר.

מועצה ציבורית לקליטת עליה בת"א

אתמול התכנסה לישיבה ראשונה מועצה ציבורית לקליטת עליה בתל־אביב. כיו"ר המועצה משמש ממלא מקום ראש העיריה י. ארצי. בפתי־חת הוא ביין את דרכי פעולתה של המועצה ויקר את פעולות עיריה ת"א בשטח זה. כילא אחריו יו"ר המועצה הארצית לקליטת עליה, מר ארזי. שני הדוברים ציינו תפקידיה של המועצה לפעול בקליטה חברתית, התרבותית והחינוכית ולהשלים את מלאכת הקליטה. ד"ר ד. לזנקצבי, חבר מועצת העיריה מטעם המפד"ל, פתח את הדיון וציין שעל המועצה לארגן צוותים של מתנדבים כדי להפגיש והיכרות עם עולים בצורת ביקורי ליל שבת וחגים במשפחות בעיר. הדגיש שיש לדאוג לכך ש־העולים יכירו את יסודות היהדות ו־השווי היהודי.

המועצה מורכבת מנציגי התאח־דויות, אירגוני עולים, אירגוני נשים ונוער, אנשי קליטה ואישי ציבור. במועצה השתתפו הנציגים הדתיים הרב איסר פרנקל, הרב ישראל כאיר זקאי. ד"ר דוד ריזן צבי, שלום זול־ברברג, הניה רוזנבלום ויהודה ירד.

משלחת מהרצועה ומיהודה ושומרון תצא לסעודיה

ראש עיריית חברון, השייך מוחמד עלי אל־ג'עברי, פועל להרכיב מש־לחת שתצא לסעודיה ותייצג את יהודה ושומרון ורצועת עזה.

בירית, התארגנה המשלחת של גבי־ר השומרון שעמדה לצאת לסעודיה ... [illegible] ... להקים משלחת שתייצג את כל יהודה ושומרון ... [illegible] ... בשלחת שתייצג את השומרון בלבד.

שייך אל־ג'עברי, שהביע בשבוע שעבר את מורת רוחו על צלא הוז־מנו למשלחת הקודמת נכבדי ה־חברון ורצועת עזה, אמר אתמול כי ... המשלחת המאוחדת יש בה כדי לחזק את „האחדות הערבית". כן אמר, שהמשלחת לא תעסוק בשום עניינים פוליטיים אלא תתרכז ב־הבאת התנחומים למשפחת סעוד על מות פייצל וברכות למלך החדש, חאלד.

ראש עיריית חברון אמר, כי ה־משלחת החדשה תצא לדרכה ואשר סעודיה תקבע את התאריך לכך.

הרבנית דינה קניאל הובאה למנוחות

מאת מערכתנו בחיפה

מידותיה התרומיות וצדקנותה ה־רבה של הרבנית דינה קניאל ז"ל הועלו בדברי ההספד שנאמרו בל־וייתה בחיפה. הרבנית המנוחה, ש־היתה רעייתו של רבה הראשי של חיפה י. קניאל זצ"ל, נפטרה לאחר מחלה ממושכת. מאות מתושבי ה־עיר ומשפחתה הגיעו ללוות למ־נוחתה האחרונה בבית העלמין ה־ישן בחיפה. המספידים — חתנה, ד"ר מאיר שחב, בשם המשפחה, חבר לשכת הרבנות הראשית בעיר, הרב י. פלבניק, אב"ד הרב י. פינק אב"ד הרב י. רוזנטל, ראש המוע־צה הדתית, י.ב. מאלי — עמדו על מעשיה הטובים והגדולים כאשר ליוותה את הרב הראשי הגאון כ־יובל שנים ברבנות. הנאירה שלו־צה בנים ושתי בנות, נכדים ונינים רבים.

300 מזרחנים השתתפו בכנס ארצי ב„בר אילן"

300 מזרחנים מכל הארץ הש־תתפו אתמול בכנס הארצי השנתי של החברה המזרחית הישראלית, שהתקיים באוניברסיטה „בר אי־לן".

פרופ' שמעון שמיר ממכון שילוח של אוניברסיטת תל־אביב, אמר ב־הרצאתו, בין היתר, כי „מאמצי מש־טר המהפכה במצרים, מאז ימי נאצר ועד ימי שלטונו של סאדאת, להביא לשינוי בסיסי בתחומים ה־עיקריים בחיי הכלכלה והחברה, נכ־שלו בגלל שתי סיבות עיקריות: הריבוי המהיר של האוכלוסין מול משאביה המצומצמים של מצרים ו־המעורבות הבין־לאומית של מצרים שחייבה אותה בהשקעות גדולות".

בכנס הוצגו על־ידי ד"ר שמואל תמרי, ראש המחלקה לערבית באו־ניברסיטה „בר אילן" ממצאי מחקר שנערך בצפון מערב סיני. חוקרים שבדקו מצודה זו גילו שעקרונות התכנון הארכיטקטוני שלה זהים ב־מידה מפתיעה לעקרונות התכנון של כיפת „כיפת הסלע" בהר הבית ב־ירושלים. ד"ר תמרי חקר את מצודת קלעת אל־סינה, אשר שרידיה נמצ־אים באיזור המלחה בצפון מערב סיני. מצודה זו שימשה במאות ה־15 וה־16 „מצב חוקי" נגד פשיטות הפיראטים הפראנקים. בזמן הכיבוש העותמאני הפכה המצודה לבית־מו־אר לקציני פורקים עשרות. אחר כך הפכה למחסן אספקה לכשלתה הצרפתית של נפוליאון שהגיעה ל־איזור.

עשרות צוותים של שוטרים צבאיים פועלים למניעת תאונות ע"י חיילים

מאת כתב צבאי

עשרות צוותים של שוטרים צב־איים, מצויידים במכשירים אלקטרו־ניים מתוחכמים ובאמצעים מכניים אחרים, התפרשו אתמול בצירי־ה־תנועה ברחבי הארץ, מקריית־שמונה ועד למעמקי סיני, לאיתור עבריני תנועה בקרב נהגי צה"ל ולכידתם.

פעולה זו, הננקטת על־ידי המשטרה הצבאית כהמשך למסע נגד תאונות הדרכים, המתנהל בצה"ל כל ימות השנה, נועדה להפחית ככל ה־אפשר את מספר התאונות, בהן מעו־רבים נהגים צבאיים. כן מלווים אמ־צעים אלה פעולות הסברה והדרכה בקיפוח, בשיתוף עם המועצה הלאו־מית למניעת תאונות.

בצירי תנועה מהירים, ליד המרווחי „צווים", באזורי שפת בנור, בכניסה וביציאה של מחנות צבאיים, במקו־מות שונים בארץ, התמקמו עם בוקר צוותים של שוטרות ושוטרים צב־איים, ש„לכדו" כל עבריין, רשמו לו דו"ח תנועה ושלחהו לאחר־מכן לשיפוט מהיר בבית־הדין הצבאי. ביום ראשון השבוע רשמו היחידות הביקורת של המשטרה הצבאית כ־80 דו"חות תנועה, ו־11 כלי־רכב צבאיים נעצרו והוחרמו לתקופה של שבעה ימים, לאחר שנהגיהם ביצעו עבירות תנועה חמורות.

מעצר רכב לשבוע ימים

סא"ל משה, ראש ענף שיטור ב־מפקדת קצין משטרה צבאית ראשי, שמסר פרטים על הפעולה, ציין, כי המשטרה הצבאית מוסיפה לעצור ל־שבעה ימים כלי־רכב צבאיים, ש־נהגיהם עברו את אחת מהעבירות התנועה הבאות: עקיפה בקו לבן, אי־ציות לרמזור, מהירות של 20 קמ"ש מעל למותר ואי־ציות לתמרור „עצור". נוסף לסידרי פיקוח של שו־טרים צבאיים — אמר סא"ל משה — המהווים אמצעי הרתעה כצוו־נים, נערכים קורסים לנהיגה מונעת.

עלוני־הסברה הופצו לאחרונה בין כל הנהגים בצה"ל וכן ניתנו פירסו־מים לנהגים המקפידים על כללי התנועה.

ראשון הזוכים — איש מילואים מירושלים

ראשון הזוכים אתמול בפרס הי־עידוד היה נהג משאית צבאית. חייל מילואים תושב ירושלים. שוטרים צב־איים לביקורת בכביש המהיר לאשדוד. הבדיקה נערכה על־ידי שוטרות צב־איות, שמצאה, כי איש המילואים נהג ... בישותו היו בתוקף. בתום הבדיקה העניקה לו השוטרת הצבאית פרס פנס תאורה מתקפל. את הפרסים תרמו האגודה למען החייל, המועצה הלאומית למניעת תאונות ואגף כוח אדם במטכ"ל.

לידיעת ציבור צרכני החלב ומוצריו

ביום חמישי, 1 במאי, לא תתקיים הספקת חלב ומוצריו על ידי מחלבות תנובה בארץ.

ציבור הצרכנים מתבקש להצטייד במוצרים אלה בעוד מועד.

ביום ששי 2 במאי תהיה הספקת מוצרי החלב כרגיל.

מרכז תנובה

תוגבר הפעולה לשמירת הנקיון בבתים משותפים

האגודה להרבות הדיור הגב־בירה לאחרונה את פעולותיה, כדי להחדיר למשתכנים את הצורך בדאגה לנקיון הבית וסביבתו, ולניהול תקין של ה־רכוש המשותף.

נחום רז, חבר מועצת עיריית תל־אביב, נבחר על ידי הנהלת האגודה להרבות הדיור לישב ראש ההנ־הלה. על פי המלצתו של שר השי־כון, אברהם עופר. דוד אלפנדרי סמנכ"ל המשרד, הצטרף להנהלת ה־אגודה מטעם משרד השיכון.

שערי כניסות

דובר משרד השיכון מסר כי עד היום פעלה האגודה ב־53 יישובים. השנה נערכת האגודה לפתיחת סני־פים נוספים, אשר יספקו למשתכנים שירותי הדרכה וסיוע בארגון ועדי הבתים, חומר הסברה לניהול ה־רכוש המשותף, מענקים למשפצי כניסות וחדרי מדרגות. יעוץ משפ־טי לבעיות הקשורות בבית המשותף, והדרכה משתכנים מקרב העולים.

שערי כניסות

כן תפעל האגודה להרחבת המבצע „שערי־כניסות לבית". עד כה נערך המבצע בקרית־שמונה, חצור כר־מיאל, מעלות, שלומי, נהריה ועכו. הדובר הסביר, כי נוסף לאספקט ה־בטחוני שבהתקנת שערים אלה, ק־יים האספקט האסתטי. על ידי נע־ילת הכניסה ניתן לשמור יותר על נקיון חדר המדרגות, שלמות הרכוש המשותף והרחקת הילדים מחדר ה־מדרגות אל מגרשי המשחקים. כן יוגברו הפעולה בכפרים, בציונה ועליה הדרה, בשיתוף משרד ה־סעד, משרד הקליטה ותנועת „עמי־דר".

אנשי „אמונים" לנים במקום עבודתם — ליד רמאללה

פלוגת העבודה של „גוש אמו־נים", העוסקת בעבודות סוללה על הר בעל חצור, לא הרחק מ־רמאללה, נשארת ללון מדי לילה לא הרחק ממקום העבודה, ב־סמוך למקום בו הם מבקשים ל־הקים את התנחלות שילה.

נמסר, כי חברי הפלוגה, 25 במספר, נדרשו על ידי מושל ה־צבאי של האיזור, לא ללון ב־שטח. אולם נראה, שהם יישארו במקום עד שיסתיימו העבודות על ההר, הם הבהירו, שאין ה־כוונה להקים התנחלות.

אזהרה לוועד העובדים: מספנות ישראל ייסגרו — אם יימשכו הסנקציות

מאת מערכתנו בחיפה

ועד פועלי המספנות בחיפה הוזהר אתמול מפני אפשרות של סגירת המפעל אם ימשיכו הסנקציות.

בפגישה שנערכה במועצת פועלי חיפה הוטלה עליהם האחריות לצמצום המפעל וצויין הסיכון שהם נוטלים על עצמם לגבי הפרנסה של 700 משפחות בעקבות הסנקציות שהפ־חיתו את התפוקה ב־50 אחוז. בפגי־שה זו הודיעו נציגי הפועלים שהם מוכנים לוותר על תוספת שכר של 12 אחוז כדרישתם המוקדמת, אבל דור־שים לדון בסעיפים אחרים שונים. נציגי מ.פ.ח. המליצו בפני הנהלת המספנות להיכנס למו"מ על סעיפים אלה.

העובדים המנהליים בטכניון יקיימו מחר „אסיפת מחאה"

מאת מערכתנו בחיפה

1600 העובדים המנהליים בטכ־ניון קיבלו אמש את אישורה של מועצת פועלי חיפה לקיים ביום חמישי בבוקר בשעות העבודה אסיפת מחאה נגד הנהלת המוסד, וזאת על רקע תביעתם להשוות את זכויות בני משפחותיהם לסגל האקדמי ולהעניק להם לימוד חינם בכל המוסדות להשכלה גבוהה ב־ארץ.

נראה כי מזור תושבת העבודה ב־טכניון הוו תהיה „סנגית ראשונה" לכימוש במסך העבודה שעליו הכ־ריזו העובדים בהודעה למועצת ה־פועלים לפני כמעלה משבועיים.

אתמול התקיים דיון בין נציגי ה־עובדים ומזכיר מ.פ.ח. אליעזר מולק, שבו הם הודיעו כוונו להפעיל מיד את נשק השביתה כלוחץ על ההנהלה להיענות לתביעותיהם. נציגי העוב־דים המנהליים ציינו שהציבור שלהם נסער ביותר ואין הם יכולים לעמוד הכריז שהוא הושב על כמה פתרו־נות הזדמנות אחרונה להנהלת ה־טכניון לבוא לקראתם כיון שטרם ברור מה גורל ההצעה להקים קרן לימודים ארצית שתחסל, לדעתו, את האפליה בין בני עובדים.

3 שנות מאסר לנכדו של שר ירדני לשעבר

סלאח אל־סאלח, בן 20, נכדו של שר ירדני לשעבר, נדון השבוע ל־שלוש שנות מאסר בפועל לאחר ש־בית הדין הצבאי בשכם מצאו אשם בהשתתפות בהנחת מטען חבלה ב־חנות „השופרסל" בירושלים. בהת־פוצצות מטען זה נפצעה אשה.

אל־סאלח נעצר לאחר שהתאמן בסוריה כחבר ארגון „אל פתח". הוא הואשם בהכנת מטעני חבלה במטרה לפגוע בבטחון האיזור.

נעצר חשוד בניסיון לרצוח את אשתו

אליהו ציון, בן 30, משכונה מורשה ברמת השרון, נעצר אתמול בבוקר כחשוד בניסיון לרצוח את אשתו, דליה ציון, בת 32, בדקירות סכין.

לכתב עת"ם נודע, שהשכנים ב־ביתם של אליהו ודליה ציון, שלהם שני ילדים, שמעו בלילה הדי מריבה בין הבעל ואשתו. בשעות הבוקר שמעו את צעקות האשה והזעיקו את המשטרה. למקום הגיע מפקד משטרת רמת השרון, המפקח יוסף סיבוני. עם צוות שוטרים, שפרצו את הדלת ותפסו את החשוד, כשהוא ממשיך לדקור את אשתו בסכין. סיבוני לא חיכה למ.ד.א., אלא חבש בבד לבן את פצעי הנדקרת ולקחה במהירות לבית החולים „מאיר" בכפר סבא ובכך הציל את חייה. האשה נותחה ומצבה קשה. הבעל נעצר ע"י ה־משטרה.

גמר אליפות הארץ בשחמט לנבחרות בתי־ספר יסודיים

מאת שלמה קנדלשין

במכינת הברכודה ריקיבית „בני־עקיבא" בנבפה שביאל, נפתח את־מול שלב הגמר של אליפות הארץ בשחמט לנבחרות בתי ספר יסודיים. באליפות משתתפות עשר נבחרות ו־בהן 60 שחקנים. הנבחרות בעבבצה סיבובים.

בתום היום הראשון של המשחקים המצב בצמרת: בית ספר „תליבות" פ"ת ובאר שבע א' — 11.5 נקודות כ"א, סביון — בני יהודה — 10 נקודות, חיפה ב' — 9.5 נקודות. המשחקים יימשכו גם היום ב־8.30 ב־בוקר עד 5 אחה"צ. מנהל התחרות הוא דוד בן ציון.

המשתתפים נהנים מתנאי אירוח מצוינים ומאווירה נעימה, לאחר ש־הנהלת המוסד דאגה לסדורים נא־אימים.

נזק גדול בדליקה בבית דפוס ברמ"ג

בבית דפוס, ברחוב ז'בוטינסקי ברמת־גן פרצה אמש, דליקה, בה עלו בלהבות ציוד ומכו־נות הדפסה שערכם נאמד בכמה מיליון ל"י.

כבאי רמת־גן השו לבית הדפוס בארבע מכוניות כיבוי ולאחר למ־עלה משלוש שעות, הצליחו ל־כבות את הדליקה ולמנוע התפש־טותה לבית מגורים סמוך.

נסיבות הדליקה טרם הוברר. מש־טרת רמת־גן, פתחה בחקירה.

הגר"ע יוסף בכנס רבני הדרום:

על הרבנים להעמיק הפצת תורה בין כל שכבות העם

התופעות השליליות להן אנו עדים באחרונה הם תוצאה של סטיה מדרך התורה ומשבר הד־דות — אמר הראשון לציון, הרב הראשי לישראל, הגר"ע יוסף, ב־כנס רבני איזור הדרום שנערך מטעם משרד הדתות בקריית מל־אכי.

בכינוס נטלו חלק למעלה מ־400 רבנים, ראשי מועצות דתיות, חברי ועדים דתיים וראשי כוללים ומוסדות תורה באיזור.

בהמשך דבריו קרא הראשון לציון לרבנים והמשרתים בקודש לפעול ביתר שאת למען הפצת תורה בין כל שכבות העם ובעיקר בקרב הדור ה־צעיר. תורת ישראל על קנייניה ה־רוחניים וערכיה הנצחיים היא ה־יחידה היכולה לשמש תריס בפני הידרדרות מוסרית וחברתית, אמר.

שר הדתות, ד"ר יצחק רפאל, ציין בברכתו שבכתב, כי בידי הרבנים המשרתים במקומות לעשות רבות למען כינונם של השירותים הדתיים ההכפיה את עזרת משרדו. כן הביע ברכתו הרב ש.פ. גמליאל, שנבחר בימים אלה להפקידו כמנהל איזור הדרום.

הרב ש. גמליאל, מנהל האיזור, הירצה על מצב של השירותים הדתיים והביא בפני המשתתפים הצעה עבודה מפורטת לעתיד. עוד נאמו חברי מועצת הרבנות הראשית לישראל, הרב בדיר צבאן והרב בני בין אביעזר, רבני המקום הרב אריה גרשטנקורן והרב יוסף עזרן, הרב דוד גבאי, יו"ר ארגון המשרתים בקודש, הרב יוסף בוסקילה, מזכיר התאחדות הרבנים הספרדיים, הרב סעדיה דהרי והרב שובה. הנואמים העלו בעיות הדתיות אקטואליות וכן קידמו בברכה את מינויו של ה־רב גמליאל כמנהל האיזור. פתח ה־רב מרדכי אילון, רב האיזור. כן בירך דוד עבודי, יו"ר המועצה ה־מקומית קרית מלאכי.

הסטודנטים דורשים דיון בכנסת בטבח הכורדים

מאת מערכתנו

ועדת חוץ הכברים של התאחדות הסטודנטים בישראל פירסמה אתמול כרוז בו הביעה דאגה עמוקה שהבליגה העולם נוכח הגורל האכזר שפקד את העם הכורדי.

חיים צ'סלר, יו"ר הועדה, שיגר מברק דחוף בנושא זה ליו"ר הכנסת ישראל ישעיהו, בו תבע קיום דיון בכנסת בנושא זה.

פראונקנכט יגיע היום לישראל

המהנדס השוויצרי אלפרד פראונק־נכט, ייצא ארבע הנוגב בבלא ב־אמצת הצברת הכנויות כנרע ה„בי־ראזי" לישראל, עם הבוקר לחיפה על סיפון האניה „אנטוריה". לכתב עת"ם נודע, כי מר פראונקנכט ש־יגיע לישראל יחד עם רעייתו, עומד לבוא בע"ים שם, התה שב אחר.

מר פראונקנכט ישהה בישראל ב־משך שבועיים ויהיה אורח גוף צי־בורי. שאירגן התרמה למען בואו ארצה, דבר שהתברר לאחר מכן כ־בלתי נחוץ, לאחר שיגיע על השבר ביהוא.

בשלב זה עדיין לא ברור היכן יבקר המהנדס השוויצרי. אך הרוב לוודאי שהוא יהיה גם אורח התעשיה האווירית ושם יראו לו את ה„כפיר", המטוס הישראלי החדש.

ועדת הכלכלה תדון היום בנושא מסופי המכולות

בעקבות ההפרעות של עובדי נמל אשדוד

מאת מערכתנו הכלכלי

ועדת הכלכלה של הכנסת עומדת לדון היום בנושא מסו־פי המכולות בעקבות ההפר־עות של עובדי נמל אשדוד והפעולות במסופים אלה.

הסכם שנחתם באחרונה בין משרד התחבורה, רשות הנמלים, ההסתד־רות, ועדי העובדים בנמל ובעלי המסופים איפשר הזרמת העבודה ב־מסוף הגדול של חברת „אוברסיז", המשותפת ל„צים" ול„כלל". אולם, העובדים מתנגדים להעברת העבודה מהנמל למסוף החדש „קונטסיס", הנמצא בבעלות חברת בת של „פור־ט בונדדים", שבו עיבה מתהם הס־כם.

בתזכיר של חברת „קונטסיס" ל־ועדת הכלכלה היא מציינה על ה־אפליה הבוטה שבעניני ההסכם. ה־חברה מבקשת לבדוק בהרת את התכנית העיסקית של משרד ה־תחבורה ... [illegible] ... נטלים עשרות מיליוני ל"י בהקמת מסופי מכולות בתחומי הנמלים חיפה ואשדוד.

הנהלת „קונטסיס" טוענת בתזכיר, כי אם המשך ההשבתה של המסוף שלה, שבו הושקעו מיליוני ל"י ע"י משקיעים פרטיים, יהיה צורך לפטר את עשרות העובדים שלה במסוף.

פועלי נמל אשדוד תובעים זכות קדימה

נציגי העובדים בנמל אשדוד ה־ביעו אתמול את דעתם נוכח השפל בתעסוקה בנמל והסימנים כי המש־בר בתעסוקה יחריף בחודשי הקיץ. הם אמרו את הדברים בפגישה ש־זימן יו"ר המחלקה לאיגוד מקצועי של ההסתדרות, א. אברהמוביץ, ב־השתתפות נציגי רשות הנמלים, ה־עובדים, מזכירות פועלי אשדוד מינ־הלת הנמל ומחזיק תיק הנמלים במחלקה לאיגוד מקצועי. נציגי ה־עובדים הטעימו כי הם מתנגדים בתוקף להעברת טיפול במכולות ל־גורמים מחוץ לנמל, מעבר למה שמתחייב על פי החוק הזאת כאשר אין די תעסוקה לעובדי הנמל. הם הדגישו כי מעבר למה שמתחייב על פי החוק, יש זכות קדימה לעובדי הנמל.

הנהלת „נשר" דנה בהקמת מפעל מלט רביעי

מאת מסורנו הכלכלי

הנהלת „נשר" החלה בדיונים ל־הקמת מפעל מלט רביעי בישראל. כזכור, אמור היה לקום מפעל זה ע"י שותפות של „החברה לישראל" ו„סולל בונה". הגוף המשותף ש־הוקם לצורך זה אף החל בהכנות מעשיות להקמת המפעל. בכוחו של דבר ויתר גוף זה על העניין בשל הקשיים שפקדו את „החברה לישר־אל".

מנכ"ל „כור" מ. עמית, הסביר, „כי „כור" נכנסה לעניין לפי בקשה של שר המסחר והתעשיה, ח. בר־לב שאמר כי הקמת המפעל הינה אינ־טרס לאומי. מר עמית טוען, כי מבחינה עסקית אין עניין ל„נשר" (שותפות של „כור" ו„כלל") להיכנס לנושא זה הדורש השקעה של חצי מיליארד ל"י. אין החברה מעוניינת גם להיות מונופוליסטית בנושא ה־מלט. עם זאת הובהר לשר המסחר והתעשיה כי הקמת המפעל פירושה הטלת אחריות כוללת לכל נושא המלט על „נשר", לרבות מחיריות מחירים, יבוא, יצוא וכו'.

שר הדתות ביקר בכולל אברכים של חסידי גור בבני־ברק

שר הדתות, ד"ר יצחק רפאל, ערך השבוע ביקור היכרות בכולל אבר־כים של חסידי גור בבני־ברק, בו לומדים כ־150 אברכים. הכולל נמצא בבית חדש ומפואר שנבנה למטרה זו ע"י קבוצת נדיבים מבין חסידי גור. השר נתקבל ע"י הנהלת הכולל בראשות הרב ראובן אהרונוביץ ו־שוחח עם ראשי הכולל והאברכים.

כן ביקר ב„גנזך קידוש השם" הנמצא באותו בית ופועל בהדרכתו המקצועית של הסופר ר' משה פראג־גר. הגנזך מכיל חומר דוקומנטארי רב על מוסדות התורה והדת בתקופת השואה וכן על החיים הדתיים בדורות האחרונים.

● תכשיטים בשווי 30 אלף ל"י נגנבו בפריצה למפעלו של יחיאל שניצר ברחוב עמק יזרעאל בת"א.

● על הפצת עמילן לקפה נקנס אתמול יוסף שחבר משכונת התקוה ב־4,500 ל"י ע"י שופט השלום חיים נהמני.

ברכת מזל טוב לראש משבר

לד"ר מרדכי ליברמן הי"ו וב"ב

יו"ר המועצה הדתית

לרגל נשואי בנו היקר והנעלה

יהודה דב נ"י עב"ג תחי'

יתן ה' וביתם יהא מלא תמיד ברכת ה', ויזכו ההורים לרוות מהם רב אושר ונחת, דור ישרים יבורך לתפארת המשפחה

הרבנות והמועצה הדתית

חדרה

ברכת מזל טוב נאמנה

לד"ר מרדכי ליברמן הי"ו וב"ב

יו"ר המועצה הדתית

לרגל נשואי בנו היקר והנעלה

יהודה דב נ"י עב"ג תחי'

יזכו לרוות מהזוג הצעיר רב נחת ועונג

הסתדרות הפועל המזרחי, מועצת הסניף

ברכת מזל טוב מעומקא דליבא

ליו"ר המועצה הדתית

ר' מרדכי ליברמן ורעייתו

לנשואי בנם היקר יהודה דב נ"י עב"ג תחי'

יזכו לראותם מקימים בית נאמן בישראל לתפארת המשפחה הנכבדה.

חברה קדישא גחש"א

חדרה

מזל טוב והצלחה

ליהודית ויוסף אבין

בנישואיהם

איחולינו למשפחות החתן והכלה: משפחת אביר ומשפחת צימה

ממרדכי ורחל אלכסנדר ומהנהלת ישיבת „החפץ" הר־ציון

למעון גיל־עם בקרית־אתא

המטפל בנערים בעלי בעיות התנהגות קשות והמופעל בהתאם לעקרונות התיאוריה ההתנהגותית

דרושים

- פסיכולוג במשרה מלאה בעל תואר שני ונ[illegible] בטיפול בנערים בעייתיים. ידע בסיסי ב„שיטות ההתנהגות" הכרחי.
- עוזר לאמרכלות לניהול בעיות כח אדם, מ[illegible] ותקציב של המעון. דרוש נסיון קודם בארגון וב[illegible] כח אדם (משרה מלאה).
- עובד סוציאלי מוסמך (תואר ב.א.) המ[illegible] להתמחות בגישה ההתנהגותית בעבודה סוציא[illegible] (משרה מלאה).
- מדריך מקצועי — המתמצא בעבודות עץ, [illegible] תכשיטים, ריקוע נחושת, פיסול, באחד או א[illegible] מענפים אלה. (משרה מלאה).
- מורה לחינוך גופני בעל הסמכה ונסיון בעב[illegible] עם נערים מתבגרים.
- מדריכת בית — בחצי משרה.
- מדריכי חוגים בשעות אחה"צ במקצועות: [illegible] פיסול מוסיקה פסיכודרמה וכו'. (משרות חלקיות לפי שעות).
- עובד קבוצתי לטיפול בבעיות חריגות של נ[illegible] קשיי חינוך — משרה חלקית בשעות אחה"צ.
- מדריכים חינוכיים בעלי השכלה תיכונית ו[illegible] בעבודה עם נערים בעייתיים. תנאי עבודה ו[illegible] טובים (משרות מלאות).

מועמדים מתאימים יפנו בכתב בציון השכלה, נ[illegible] ופרטים אחרים ל: מעון גיל־עם, קרית את[illegible]

מדינת ישראל

משרד הפנים

מינהל מחוז תל־אביב

א' באייר תשל"ה — 13 באפר'

מספר 99 / 6085

לכבוד

מר מרדכי לוי יוסף

יו"ר האגודה אגודת בית הכנסת „נצח"

רח' נגארה 9 תל־אביב.

א. נ.,

הריני מתכבד לאשר קבלת הצהרתכם מיום 27.2.75 בצירוף הוד[illegible] סעיף 6 של החוק העותומני לאגודות לשנת 1909, על יסוד [illegible] הבאה:

1. שם האגודה: אגודת בית הכנסת „נצח".
2. כתובת האגודה: רח' רבן גמליאל 10, כרם התימנים תל־אביב
3. המשרד הרשום של האגודה: כנ"ל
4. מטרות האגודה: לקיים ולשכלל בית כנסת ולספק דת [illegible] לעסוק בעניינים חברתיים וחוגים לתורה, לייצג את החברים, נכסים ולקיים קופת גמ"ח.

בכבוד רב

ד. רזניק — הממונה על המחוז

מדינת ישראל

משרד הפנים

מינהל מחוז תל־אביב

תאריך: ד' אייר תשל"ה — 15.4.75

מספר: 6021/99

לכבוד

הרב משה רבלבסקי

יו"ר האגודה „קרן עזרה על שם עקיבא רבלבסקי ז"ל"

רח' ולוטופולסקי 18, תל־אביב.

א. נ.,

הריני מתכבד לאשר קבלת הצהרתכם מיום 4.4.75 בצירוף הוד[illegible] לפי סעיף 6 של החוק העותומני לאגודות לשנת 1909, על האגודה הבאה:

1. שם האגודה: „קרן עזרה על שם עקיבא רבלבסקי ז"ל".
2. כתובת האגודה: ברחוב אלנבי 97, תל־אביב.
3. המשרד הרשום של האגודה: כנ"ל.
4. מטרות האגודה:

א (1) להחזיק ולנהל קרן כספית אשר מטרותיה יהיו: למתן מלגות, תמיכות, מענקים או הלוואות [illegible] פחות או ליחידים לצרכי עזרה בסידור נישואין [illegible] מקבלי המלגה, התמיכות, המענק או ההלוואה של בני משפחתו.

בכבוד רב

ד. רזניק

הממונה על מחוז ת"א

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

מודעה

בהתאם לסעיף 149

הריני מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, בקשה [illegible] להוספת קומה ב' חלקית [illegible] בשכון הצ'כים. [illegible]

תאריך: 23.4.75

י. בריסקר — מ"מ ראש העיריה

יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

מרחב התכנון מקומי רמת־גן

הודעה בדבר אשור שינוי תוכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תוכנית מפורטת הנקראת: [illegible] AD [illegible] 1384 [illegible] 12.2.72 [illegible]

ד. רזניק

יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב